

ARCHEOLOGISCHE OPGRAVING **SINT-JANSPOORT KORTRIJK**

BASISRAPPORT - MEI 2007

Auteurs: **BERT ACKE**
 JAN DECORTE
 KAAT MAESEN
 KATRIEN STURTEWAGEN
 RAF TROMMELMANS

ARCHEOLOGISCHE OPGRAVING **SINT-JANSPOORT KORTRIJK**

BASISRAPPORT - MEI 2007

Auteurs: **BERT ACKE**
 JAN DECORTE
 KAAT MAESEN
 KATRIEN STURTEWAGEN
 RAF TROMMELMANS

Figuur 1 op schutblad: Bovenaanzicht vanuit het noorden op enkele blootgelegde resten van het Sionklooster in zone Ib.

1. VOORWOORD (Bert Acke)

In dit rapport worden op een bondige en logische wijze de eerste, voorlopige resultaten van de archeologische opgraving van de site Sint-Janspoort te Kortrijk weergegeven. Naast een beknopte tekst met een beschrijving van de methode van opgraven en van de voornaamste aangetroffen archeologische waarden, bestaat dit verslag hoofdzakelijk uit een uitvoerige inventaris van de vondsten, sporen, foto's en dergelijke.

Het onderzoek werd in verschillende etappes voltooid tussen oktober 2006 en april 2007 en was het vervolg van de archeologische terreinverkenning die op deze site in juni-juli 2006 werd uitgevoerd¹. Tegelijkertijd werd door Philippe Despriet een diepgaand archiefonderzoek van deze stadszone uitgevoerd. De opgravingen kaderen in het bouwproject Sint-Janspoort, dat door de bouw van een gemengd winkel- en wooncomplex in de binnenstad van Kortrijk een revalorisatie van de binnenstad beoogt. Een bestaand bouwblok gesitueerd ter hoogte van de Wijngaardstraat, de Sionstraat, de Steenpoort, de Kleine Sint-Jansstraat, de Sint-Jansstraat en de Veemarkt zal gesloopt worden en plaats maken voor winkels, horeca, woonruimte en een ondergrondse parking. De initiatiefnemer van het project is Sint-Janspoort NV, een onderdeel van de internationaal opererende projectontwikkelaar en investeringsmaatschappij Foruminvest Group.

Het archeologisch onderzoek werd gefinancierd door de bouwheer, Sint-Janspoort NV, en werd uitgevoerd door een team van archeologen (Bert Acke, Jan Decorte, Adelheid De Logi, Evy Huys, Liesbeth Messiaen, Katrien Sturtewagen en Raf Trommelmans), een fysisch antropologe (Kaat Maesen) en arbeiders (Jerzy Hostekint, Jeffrey Penninck en Sander Tjigtgat) in dienst van Monument Vandekerckhove NV. Het deskundige graafwerk met de kraan was in handen van Maarten Bekaert, Thomas Christiaens en Kristof Vermaete. De begeleiding van het onderzoek gebeurde door het Vlaams Instituut voor Onroerend Erfgoed.

Naast de mensen die instonden voor het terreinwerk graag ook een dankwoord aan volgende personen en instellingen: Peter Verlinden (Sint-Janspoort NV), Stijn Devos en Bart Vanneste en medewerkers (Monument Vandekerckhove NV), Philippe Despriet (Archeologie Zuid-West-Vlaanderen vzw), Marc Dewilde en Marit Vandenbruane (Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed), Sam De Decker (Vlaamse Overheid - Agentschap R-O Vlaanderen - Onroerend Erfgoed), stad Kortrijk, Walter Messiaen, Luc Bauters (provinciaal archeoloog Oost-Vlaanderen), Kristof Haneca (Universiteit Gent) en Dumoulin Jos BVBA.

¹ Zie hiervoor het (onuitgegeven) eindverslag uit 2006, vermeld in de bibliografie.

2. INLEIDING (Bert Acke)

Na overleg tussen de bouwheer (Sint-Janspoort NV), de bevoegde administratie (Vlaamse Overheid - Agentschap R-O Vlaanderen - Onroerend Erfgoed) en de uitvoerder (Monument Vandekerckhove NV) werd als gevolg van de bevindingen van de archeologische terreinverkenning besloten om drie deelzones binnen het projectgebied te weerhouden die verder archeologisch moesten onderzocht worden (zie figuur 2). De nadruk lag op zone I, een terrein gelegen ten westen van de Sionstraat en ten noorden van de Wijngaardstraat. Tijdens het vooronderzoek werden hier goedbewaarde resten van het 16de-eeuwse Sionklooster aangetroffen. Zone II betrof het onderzoek op de speelplaats van Onze-Lieve-Vrouw van Bijstand, waar zich een deel van de middeleeuwse stadsmuur rond Kortrijk bevindt. Zone III tenslotte was gelegen langsheen de Koeiekop en uit het vooronderzoek was gebleken dat hier sporen van ambachtelijke activiteit konden verwacht worden.

In een eerste hoofdstuk zal de methodiek van het archeologische onderzoek nader toegelicht worden. Vervolgens worden de eerste bevindingen van de opgravingen samenvattend beschreven per zone. Er wordt verder dieper ingegaan op de menselijke resten die werden aangetroffen binnen de zone van het Sionklooster. Tenslotte zal de stand van zaken van het materiaalonderzoek worden meegedeeld.

Het grootste deel van het basisrapport bestaat uit een digitaal luik, waarin verschillende inventarissen zijn opgenomen. Vooreerst zijn er de spoorformulieren: elk archeologisch spoor kreeg een uniek nummer en werd op het spoorformulier overzichtelijk beschreven. Daarnaast zijn er de vondsten; deze worden zowel overzichtelijk weergegeven in vondstenlijsten als meer gedetailleerd uitgesplitst per vondstnummer en materiaalsoort. De overige lijsten bieden een overzicht van de genomen monsters, de foto's en de tekeningen en grondplannen. Dit digitale bestand, gebrand op DVD, wordt vervolledigd met een overzichtsplan (in AutoCad) van de onderzochte zones en alle aangetroffen archeologische sporen en met alle foto's van het onderzoek.

3. METHODIEK (Bert Acke)

Zoals eerder vermeld werd het terrein onderverdeeld in drie zones: voor zone I (Sionklooster) was een intensieve opgraving aangewezen, voor zones II (stadsmuur) en III (Koeiekop) werd geopteerd voor een meer extensieve aanpak omdat de sporendichtheid er niet zo hoog was als bij het klooster. In begin oktober 2006 werd eerst gestart met het onderzoek van zone III, omdat de bestaande bebouwing in zone I verhinderde dat daar kon begonnen worden met de archeologische opgraving zoals voorzien. Na afronding van de opgraving van de twee sleuven waaruit zone III bestond en na de sloop van de gebouwen in zone I, werd eind oktober 2006 het onderzoek van zone I aangevat. Deze zone werd op zijn beurt nog eens onderverdeeld in drie deelzones (zones Ia, Ib en Ic) om de opgraving zo vlot mogelijk te laten verlopen. Het veldwerk hier werd eind februari 2007 beëindigd. In de tweede helft van april 2007 tenslotte werd zone II aangepakt.

Alle aangetroffen archeologische sporen en structuren werden vrijgelegd (hetzij machinaal, hetzij manueel) en schoongemaakt, ingetekend, gefotografeerd en indien wenselijk bemonsterd. De archeologische sporen werden allen beschreven op spoorformulieren en kregen elk een eigen nummer, voorafgegaan door een letter. De sporen van sleuf 1 in zone III werden voorafgegaan door 'A' (bvb. spoor A1, spoor A2, enzovoort), die van sleuf 2 in zone III door 'B'. In zone Ia werd dit 'C', in zone Ib 'D', in zone Ic 'E' en in zone II 'F'. De archeologische vondsten (ceramiek, botresten, e.d.) werden per spoor, laag, verdieping of zone verzameld en kregen een vondstnummer. De aangetroffen menselijke begravingen kregen behalve een spoornummer en een vondstnummer ook een skeletnummer. Per skelet werd een gestandaardiseerde skeletfiche bijgehouden waarop de karakteristieken van de menselijke bijzetting konden ingevuld worden. Alle vondsten werden na het opgraven gewassen, opgeslagen per vondstnummer en geïnventariseerd. Plattegronden en profieltekeningen werden ingetekend op millimeterpapier op schaal 1/50 of op schaal 1/20. Om de plattegronden zo precies mogelijk te kunnen optekenen werd een plaatselijk meetsysteem uitgezet, dat nadien samen met de positie van de sleuven en de voornaamste sporen werd ingemeten via een *total station*. Op deze manier was, na digitalisering van de getekende plannen, een exacte lokalisatie van de sleuven en de structuren mogelijk ten opzichte van de huidige bebouwing. Alle hoogtemetingen worden aangeduid volgens TAW-waarde (Tweede Algemene Waterpassing), dit is het referentiepeil van het gemiddelde waterniveau te Oostende. Een waarde van +17,12 TAW bijvoorbeeld betekent: 17,12m boven dit referentiepeil.

4. RESULTATEN

Het overzicht dat hieronder wordt geschetst is een eerste, voorlopige interpretatie van de resultaten van opgravingen op de site Sint-Janspoort en heeft verre van de ambitie om een uitgebreid beeld op te hangen van de aangetroffen archeologische sporen. Het is een eerder beknopte weergave van de belangrijkste structuren, zo overzichtelijk mogelijk gebundeld in een leesbare tekst die kan dienen als leidraad voor een meer uitgebreide studie

4.1. Zone I - Sionklooster

Zone I was gelegen op enkele percelen ten westen van de Sionstraat en ten noorden van de Wijngaardstraat en werd verder onderverdeeld in drie deelzones. Zone Ia bevond zich direct ten noordwesten van de hoek tussen de Wijngaardstraat en de Sionstraat en was voorheen bebouwd met woningen langsheen deze straten. Zone Ib strekte zich uit over de speelplaats en een deel van de gebouwen van de lagere school van Onze-Lieve-Vrouw van Bijstand. Zone Ic werd aangelegd langsheen de Sionstraat, waar zich tot voor kort enkele huizen en tuintjes bevonden. Een verbinding tussen zones Ia en Ic was niet mogelijk omdat er langsheen de Sionstraat nog een pand bewoond was en een aanpalend schoolgebouw volledig was onderkelderd; beide gebouwen werden bijgevolg niet afgebroken.

Uit historisch onderzoek bleek dat zone I zich bevond op de terreinen van het 15de-eeuwse Sionklooster. In 1432 vestigde zich hier een kleine gemeenschap van kloosterzusters, die reeds rond 1500 was uitgegroeid tot zo'n 100 kloosterlingen². Tussen 1495 en 1498 werd een volwaardige kloosterkerk gebouwd. In 1797 werd het klooster opgeheven en in opdracht van de Franse Republiek openbaar verkocht³.

De archeologische terreinverkenning toonde aan dat funderingsresten van de gebouwen van het Sionklooster en de bijhorende begraafplaats nog in goede staat bewaard waren en dat verder onderzoek noodzakelijk was. Algemeen werd verwacht om in zone Ia bijgebouwen van het klooster aan te treffen, in zone Ib de pandgang met bijgebouwen en een deel van de begraafplaats en in zone Ic resten van de kloosterkerk.

² DESPRIET, [2007], p. 1 (c).

³ DESPRIET, [2007], p. 2 en p. 7 (b)

4.1.1. Zone Ia (Raf Trommelmans)

- **Onderzoeksmethode**

In de hoek gevormd door de Sionstraat en de Wijngaardstraat werd in een zone van ongeveer 20,00m bij 14,00m een westelijk en een oostelijk deel aangeduid. Dit was noodzakelijk omdat de uitgegraven grond op hetzelfde terrein moest gestockeerd worden. Bij het uitgraven van de twee sleuven werd gelet dat een deel overlapte om de aaneensluiting van de sporen duidelijker te kunnen opvolgen.

Het eerste deel (sleuf 1, de oostelijke sleuf) had een oppervlakte van ongeveer 15,00m bij 14,00m en werd onderzocht in drie opgravingsvlakken. Het eerste vlak werd machinaal uitgegraven tot op de eerste sporen. Dit komt overeen met ongeveer 30,0cm diepte over het hele terrein. Alle sporen die hierbij aan het licht kwamen zijn vrij recent. Vlakken 2 en 3 werden aangelegd op basis van de plaats en de situatie en varieert daarom over het terrein een beetje in diepte.

De tweede sleuf werd aangelegd nadat de eerste helemaal werd onderzocht en werd ongeveer 6,00m bij 12,00m. De werkwijze was gelijkaardig aan de eerste sleuf.

Figuur 3: Machinaal afgraven van de bovenste laag in sleuf 1 van zone Ia, gezien vanuit het noordwesten.

Figuur 4: Bovenaanzicht vanuit het noorden op sleuf 2 van zone Ia.

- **Eerste resultaten**

- Oudste sporen

De oudste sporen bevinden zich in het noordwestelijk deel (sleuf 2) van zone Ia en zijn waarschijnlijk overblijfselen van bijgebouwen van het Sionklooster. De oriëntatie van de muren en een kelder die werd teruggevonden, en in sommige gevallen ook de samenhang met andere sporen, wijzen hierop. Een aantal grondsporen zijn ook opmerkelijk - kuilen of poelen met een meestal organische opvulling op de bodem - , maar deze kunnen niet in verband gebracht worden met andere structuren zodat zelfs een relatieve datering ervan moeilijk ligt zonder een uitgebreid onderzoek van het materiaal dat erin gevonden werd.

De oudste structuur is een kelder, gevormd door nog vier bewaarde muren. (sporen C198, C254, C255 en C256). De kelder was overwelfd met een tongewelf in baksteen, hoewel dit niet bewaard was. De enige overblijfselen waren het puin in de opvulling (overblijfselen van metselwerk dat in boogvorm zat), de littekens in de zijwanden en de duidelijke boogvorm bovenop de noordelijke en zuidelijke muren. In de zuidelijke muur (spoor C198) zat aan de binnenkant van de kelder (de noordkant van C198) een nis. De aanwezigheid van deze nis bewijst het gebruik als kelder en niet als beerput, in een beerput brengt men immers geen

Figuur 5: Bovenaanzicht vanuit het noorden op de kelder gevormd door de sporen C198, C254, C255 en C256. Onderaan rechts is ook de recente beerput zichtbaar die bovenop het keldergat gebouwd is.

Figuur 6: Spoor C198, de zuidelijke muur van de kelder met nis.

nissen aan. De vloer van de kelder bevond zich op een hoogte van +15,32 TAW, zo'n 30,0cm onder de grondwatertafel op het moment van het onderzoek. In de noordwestelijke hoek van de kelder werden onder een recente beerput nog sporen aangetroffen van het toegangsgat.

Merkwaardig aan de kelder is dat alle sporen ontbraken die wijzen op een bovenbouw. Het gewelf scheen slechts onder de grond te zitten, er werden geen sporen aangetroffen van een versteviging waarop een bovenliggende structuur zou kunnen gerust hebben.

De noordelijke wand van de kelder was overbouwd door een west-oost georiënteerde muur die nog grotendeels in opstand was bewaard (zie figuur 7) en waarin twee dichtgemetselde vensteropeningen en een fragment van een dichtgemaakte deuropening te zien waren. Het verlengde van deze muur in westelijke richting werd aangesneden in zone Ib. Op het einde van de opgravingen kon ook het verlengde in oostelijke richting blootgelegd worden; de muur bleek hier een hoek te maken en draaide af naar het noordoosten (zie figuur 8).

Figuur 7: Muur in opstand bewaard in zone Ia.

Figuur 8: Verlengde in oostelijke richting van de in opstand bewaarde muur, met de afbuiging naar het noordoosten.

Aan de oost- en de westzijde van spoor C198 is de aansluiting van twee latere muren op de zuidkant van de kelder te zien. Het gaat om sporen C46 in het oosten en C204 in het westen. De afmetingen van de baksteen zijn dezelfde, maar de gebruikte mortel en de diepte van de fundering is anders. Sporen C46 en C204 schijnen na het onderzoek deel uit te maken van een rechthoekige ruimte die gevormd wordt door de sporen C46, C198, C204 en C207. Spoor C207 maakt bovendien in het zuiden nog een hoek, maar werd ook op die plaats overbouwd door een recentere muur, spoor C217. Er wordt vermoed dat de rechthoekige structuur de funderingen zijn van een gebouw dat tegen het klooster was gebouwd.

Binnenin deze rechthoek werd een fundament teruggevonden van een dubbele haard, spoor C206. Door de ligging kan deze haard echter onmogelijk teruggaan op dezelfde fase van de sporen die de rechthoekige structuur vormen. De haard ligt immers veel te dicht bij spoor C207, terwijl de vorm van de haardfundering doet vermoeden dat aan beide zijden een open haard aanwezig was. Of deze fundering dan deel uitmaakt van dezelfde fase als de kelder waartegen sporen C204 en C46 werden gebouwd, is niet te zeggen.

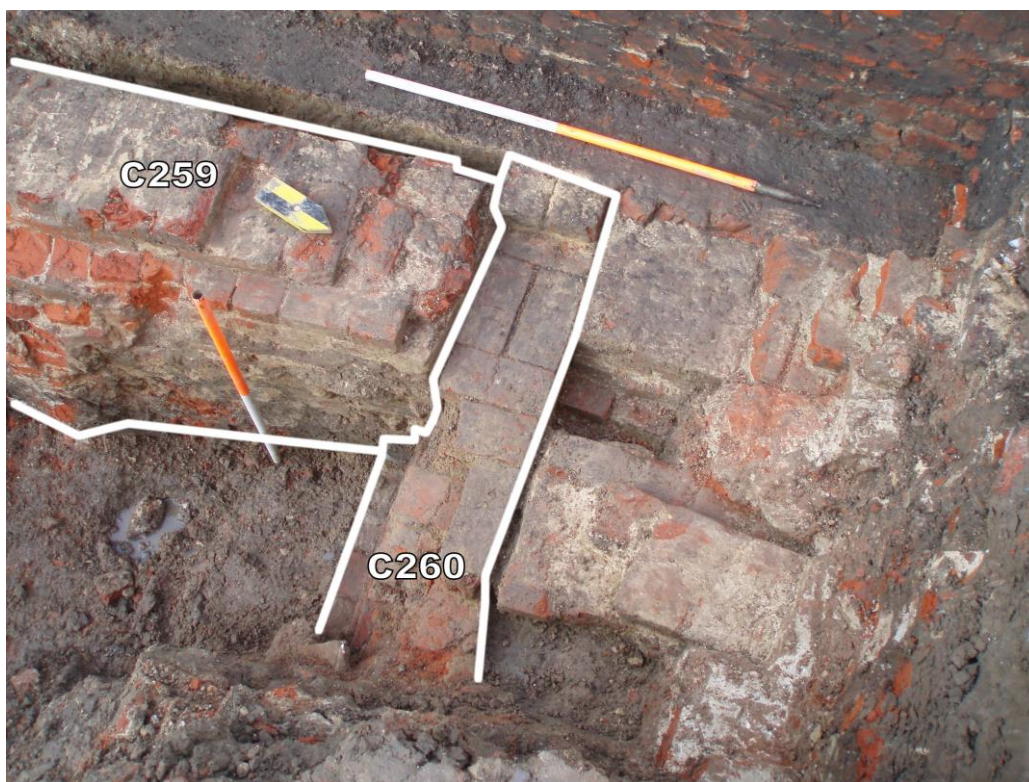

Figuur 9: De sporen C46, C204, C207 en C217 die samen de rechthoekige structuur vormen. Ook zichtbaar is de fundering van de haard, herkenbaar aan de dubbele T-vorm.

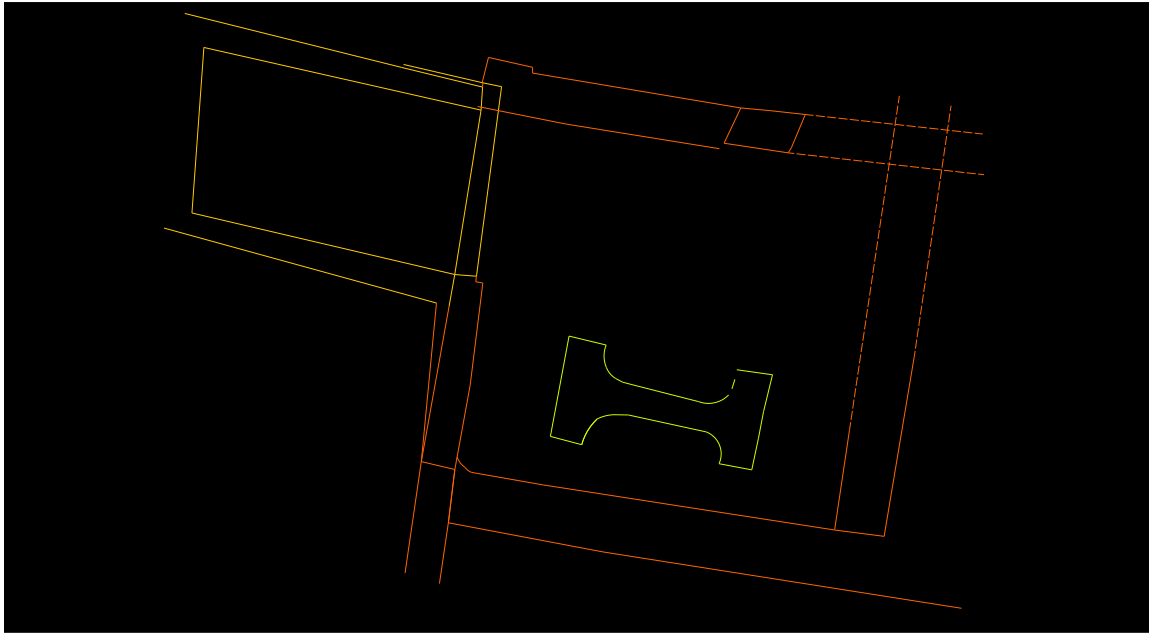

Figuur 10: Beeld vanuit het noorden op de dubbele haardfundering (spoor C206).

In de uiterst noordwestelijke hoek van sleuf 2 in zone Ia werden nog een aantal muren teruggevonden die aansluiting hebben bij muren uit zone Ib. Het gaat specifiek om sporen C260 en C265. Het is dezelfde muur, maar ze wordt doorbroken door een recente fundering (sporen C263, C264 en C266). Jammer genoeg kon de relatie met andere sporen uit zone Ia niet worden nagegaan. De muren bevonden zich op de hoek waar nog gebouwen in opstand aanwezig waren en het was naar veiligheid toe niet opportuun om daar een put te graven. Wel werd duidelijk dat spoor C260 ouder is dan spoor C259, een verlengde van spoor C204, de muur die deel uitmaakte van de rechthoekige ruimte in sleuf 2. Dit plaatst het spoor C260/C265 mogelijk in dezelfde periode als de kelder. Ook het baksteenformaat, de mortel en de oriëntatie steunen deze hypothese.

Figuur 11: Beeld op spoor C259 dat tegen C260 gebouwd is.

Figuur 12: Optekening van de oudste sporen in sleuf 2 van zone Ia, het noorden ligt links. In geel is de kelder zichtbaar, in oranje de muren die de rechthoekige structuur vormen en in groen de haardfundering.

In sleuf 1 werd ook een aantal sporen teruggevonden die tot een oudere fase behoren. Een exacte of zelfs relatieve datering is echter op dit moment zeer moeilijk door de weinige verbanden met andere sporen en het ontbreken van een uitgebreid materiaalonderzoek. De sporen kunnen onderverdeeld worden in twee soorten: de muren en de grondsporen. Bij de muren horen sporen [C178/C195], C196 en C53, bij de grondsporen zitten sporen C42, C164, C188 en C190.

De muren zijn duidelijk anders dan de muren die in hun buurt aanwezig zijn. De baksteenformaten zijn een pak groter dan de recente keldermuren waar C178/C195 onder lag. Hetzelfde geldt voor C53. Jammer genoeg zijn deze muren helemaal geïsoleerd. Spoor C53 is slechts een heel klein stukje bewaard en werd herbruikt als zijmuur van een recente beerput. Spoor C178/C195 kan geassocieerd worden met een puinkuil die zeer veel, op het eerste zicht 16de-17de-eeuws materiaal bevatte, maar verder is er geen enkele verbinding tussen deze sporen en andere uit de sleuf.

De grondsporen bevonden zich allemaal onder de recente muren, maar hebben verder geen duidelijke band met andere zaken op het terrein. De kuilen of poelen zijn alleenstaande sporen. Een datering of functiebepaling ervan zal afhangen van de materiaalstudie en de studie van de stalen die uit de lagen werden genomen.

○ Recente sporen

Het grootste deel van zone Ia was verstoord tot op de moederbodem door recente kelders die zich langs de straatkant bevonden. Dit zowel langsheen de Sionstraat als de Wijngaardstraat. Het hele terrein was ook vergaan van recente sporen die teruggaan op de bebouwing. Het gaat om muren en funderingen, beerputten en trapjes van kelders. Het was niet mogelijk om de muren te reconstrueren tot een plattegrond van een gebouw. Het materiaal bij deze sporen is ook steeds vrij recent, hoewel een grondiger onderzoek van het materiaal hierover meer zou kunnen vertellen. De beerputten lijken allemaal nog vrij recent in gebruik geweest, een aantal hadden onderaan nog een zwartbruine organische vulling. De meeste echter werden volgestort met recent puin.

Figuur 13: Bovenaanzicht vanuit het noorden op sleuf 1 van zone Ia. Bovenaan en links op de foto zijn duidelijk de kelders zichtbaar die een heel deel van het terrein tot op grote diepte verstoorden.

Een aantal opvallende recente muren had in hun fundering een reeks stukgeslagen beelden. Het gaat om sporen C5, C21 en C24. De beelden zijn uit een witte natuursteen gemaakt en vrij mooi bekapt. Vermoed wordt dat de beelden afkomstig zijn van het klooster, hoewel hierover geen zekerheid kan bestaan zonder een uitvoerig iconografisch onderzoek. Onder de beelden zijn drie hoofden te herkennen, twee vrij goed bewaarde vrouwenhoofden en een minder duidelijk hoofd van een man. In de fundering van spoor C5 werd een priesterfiguur aangetroffen, echter zonder hoofd en armen. Vlak daarnaast werd ook nog een voet van een ander beeld aangetroffen. Indien de beelden inderdaad afkomstig zijn van het klooster, dan dateren de muren waarin ze gebruikt werden als funderingsmateriaal zeker van na de afbraak van het klooster.

Een laatste reeks sporen die vermeld kan worden bij de recente structuren zijn een aantal waterputten die over het hele terrein werden teruggevonden. Het gaat om sporen C150, C179 en C241. Alle drie vertonen ze sporen van vrij recent gebruik. Door de wand waren telkens metalen buizen gedreven die dienst deden om het water uit deze putten naar boven te pompen. Het is mogelijk dat alle drie de putten nog in gebruik waren ten tijde van de bebouwing, handpompen zijn nog vrij courant in de late 19de en begin 20ste eeuw.

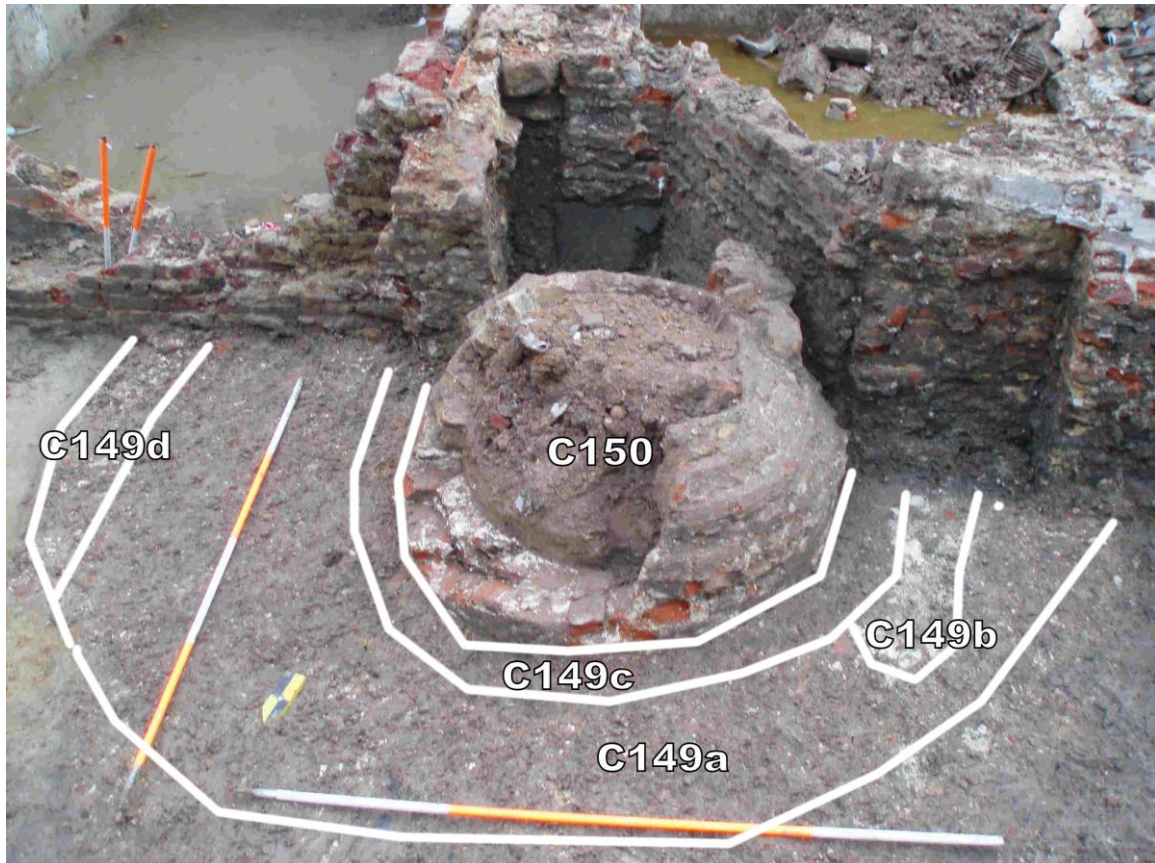

Figuur 14: Spoor C5, met rechts in de fundering een eerste blik op een van de beelden in de fundering.

Figuur 15: Natuurstenen beelden ingewerkt in de fundering van spoor C24.

Van de drie putten is bij C150 een mooie aanlegtrechter zichtbaar in het vlak (spoor C149 in vlak 2 en C175 in vlak 3). Ook hier zal een studie van het materiaal meer informatie moeten brengen om een datering te kunnen geven. De put zelf was helemaal volgestort met puin. Sporen C179 en C241 bevonden zich onder de vloer van twee recente kelders en bij beide kon geen aanlegtrechter waargenomen worden, ze bevonden zich in de moederbodem. C179 was niet volgestort en bevatte geen materiaal. Uit C241 werd wat materiaal gerecupereerd bij het onderzoek, maar was zeer moeilijk bemonsterbaar door de ligging. Bij het uitgraven spoelden de profielen langs de put continu uit en er was voortdurend kans dat de kraan zou wegzakken in de modder. Bij het uitgraven van de waterput werden langs de zijkant van C241 houten paaltjes aangetroffen die vastzaten in het metselwerk. Er werden zo veel mogelijk van die paaltjes gerecupereerd.

Figuur 16: Spoor C150 en C149: waterput en aanlegtrechter.

Figuur 17: Spoor C179, waterput.

Figuur 18: Spoor C241, waterput met onderaan zichtbaar de houten paaltjes die tegen de bakstenen wand waren geplaatst.

4.1.2. Zone Ib (Bert Acke)

- **Onderzoeksmethode**

Het onderzochte areaal in zone Ib was 40,00m lang (noord-zuid) en tussen 6,00 en 18,00m breed (oost-west). De breedte was afhankelijk van een bufferzone die moest behouden worden langsheen de bestaande bebouwing en van het vrijhouden van een strook waarlangs de graafmachine ten allen tijde veilig kon passeren. Het meetsysteem bevond zich langsheen de westkant van de sleuf, met het nulpunt in de noordwestelijke hoek en een piket op 40,00m in het zuidwesten. Vanaf deze basislijn werden loodrechte hulpmeetlijnen uitgezet in functie van het optekenen van de plattegronden. De meetlijnen voor zones Ia en Ic werden eveneens uitgezet vanaf deze basislijn.

Zone Ib werd verder opgedeeld in vier delen van telkens 10,00m lang: deel 1 gelegen tussen 30,00 en 40,00m, deel 2 tussen 20,00 en 30,00m, deel 3 tussen 10,00 en 20,00m en deel 4 tussen het nulpunt en 10,00m. Het opgraven gebeurde van zuid naar noord in verschillende vlakken. Eerst werd deel 1 blootgelegd, vervolgens deel 2 en zo verder naar het noorden. Naar het einde van de opgravingen toe werd in delen 1 en 2 de sleuf gedeeltelijk uitgebreid naar het oosten en het westen en werd waar mogelijk zone Ib verbonden met zones Ia en Ic.

In alle delen van zone Ib werden menselijke resten aangetroffen, met de grootste concentratie van bijzettingen op de begraafplaats die werd aangesneden in deel 3. Het blootleggen van menselijke begravingen is een arbeidsintensieve bezigheid die een specifieke aanpak vereist en die natuurlijk niet kan gebeuren met een graafmachine. De methode van het opgraven van de menselijke resten en de eerste resultaten van het fysisch-antropologisch onderzoek worden weergegeven in hoofdstuk 4.1.4.

- **Eerste resultaten**

- Oudste sporen

De oudste structuren die werden aangesneden in zone Ib dateerden niet van vóór de late middeleeuwen. Op basis van het baksteenformaat (26,0-26,5 x 11,5-13,0 x 5,0-5,5cm) kon een muurfundament in deel 4 als oudste structuur geïnterpreteerd worden. Deze muur was oost-west georiënteerd, 0,44m breed bovenaan en minstens 19,50m lang. Als gevolg van latere overbouwingen viel de muur uiteen in drie stukken (sporen D275, D284 en D296). D284 (zie figuur 19) vertoonde aan de noordzijde twee dicht bij elkaar gelegen vierkante uitsprongen, maar de reden hiervoor is onbekend (haardfundering?). D284 liep verder door tot in het noordwesten van zone Ic en was daar in verband gemetseld met een zuid-noord georiënteerde muur (= spoor E95). In het westen van deel 4 stond D296 in verband met een

Figuur 19: D284 gezien vanuit het oosten.

Figuur 20: D265 en D296 gezien van uit het oosten.

andere zuid-noord gerichte muur (D265, zie figuur 20) waarin een afgeronde, dichtgemetselde doorgang zichtbaar was, maar vreemd genoeg waren de bakstenen van D265 een stuk kleiner dan D296 (24,0-24,5cm lang). D284 en de bijhorende muren dateren mogelijk uit de 15de eeuw, maar de functie van deze oudste structuur blijft onbekend. Omdat de fundamenteën grotendeels buiten de grenzen van de sleuf vielen en dus niet werden opgegraven, was het niet mogelijk om een volledige plattegrond van dit gebouw op te stellen.

In deel 1 en 2 van zone Ib werden de resten van een kelderruimte aangetroffen van ca. 5,05m breed en minstens 8,00m lang. Het betrof een rechthoekige ruimte, oost-west georiënteerd, in het noorden afgesloten door de bakstenen muur D68, in het westen door D28 en in het zuiden door D21 (zie figuur 21). De oostelijke muur was vernield door een recente kelder onder de schoolgebouwen. De drie (deels) bewaarde muren waren aan de binnenzijde witgepleisterd en zorgvuldig gemetseld met bakstenen met formaat 24,0-25,0 x 12,0-12,5 x 5,0-5,5cm. In D28 en D68 waren een aantal nissen uitgewerkt, terwijl enkele schuin geplaatste stenen bovenaan in D21 en D68 mogelijk de onderzijde van een halfondergrondse vensterruimte aanduidden. D21 en D68 waren 40,0cm breed en D28 slechts 25,0cm, waaruit kan verondersteld worden dat D28 mogelijk geen buitenmuur was van het gebouw boven de kelderruimte, maar D21 en D68 wel. In het verlengde van D68 en ten westen van D28 werd bovendien muur D290 gevonden die een bijkomende aanduiding kan zijn dat het gebouw dat bij de kelder hoorde verder doorliep naar het westen.

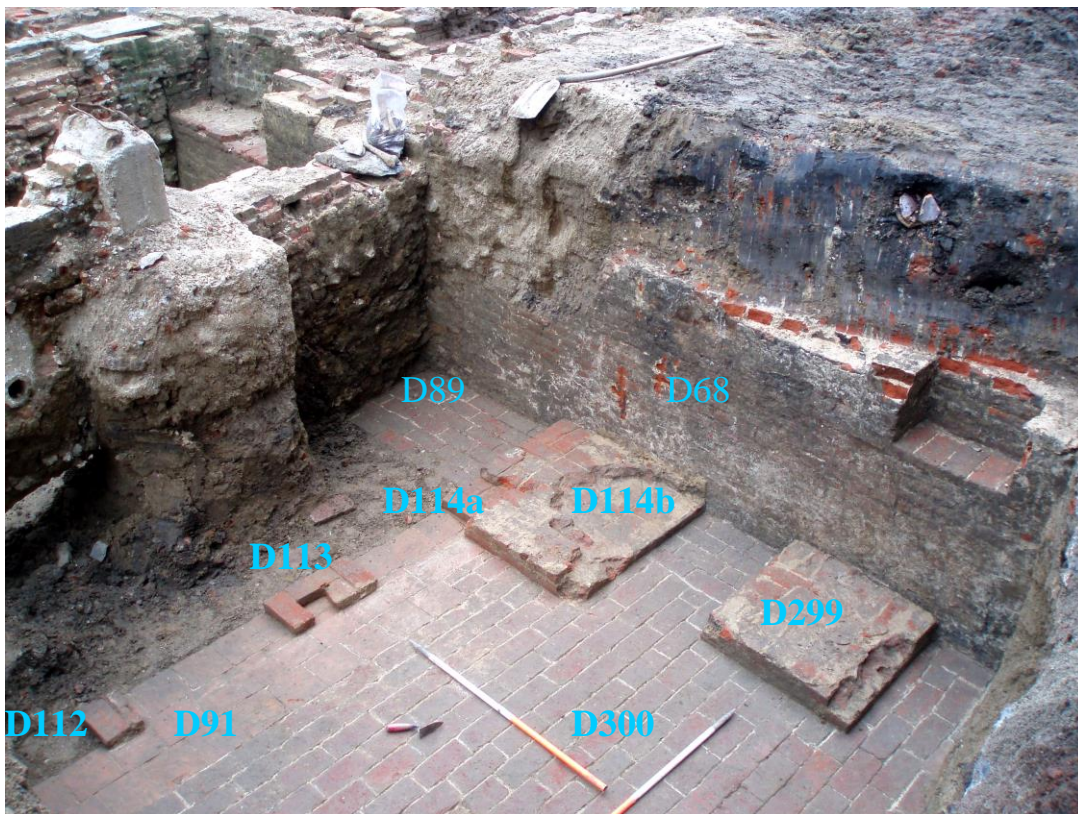
De keldervloer was grotendeels bewaard (zie figuur 22) en bestond langsheen de muren en in het oostelijk deel uit bakstenen (D89, D97, D99 en D300) en centraal uit een grotendeels uitgekloren terracotta tegelvloer (D91). Bovenop deze vloer waren de resten bewaard van een noord-zuid georiënteerde binnenverdeling in de kelder (D112, D113 en D114a). Restanten van twee afgekloren vierkante bakstenen structuren (D114b en D299), tegen D68 aan, duiden mogelijk op een trapconstructie binnen de kelder. Twee dergelijke structuren die tegen D28 stonden, waren niet afgekloren en moeten misschien eerder gezien worden als versteviging van deze smalle muur. In de zandige opvulling van de kelderruimte waren vijf menselijke begravingen bewaard.

Ongeveer parallel met D68 werd ten westen ervan een muur aangetroffen (D75 en D292) die aan de noordzijde was voorzien van een natuurstenen speklaag, die verraadde dat deze noordzijde ooit de buitenzijde van het gebouw is geweest (zie figuur 23). De relatie met de kelderruimte is niet geheel duidelijk, maar mogelijk kan gedacht worden aan een onderkelderd gebouw waarlangs aan de noordkant een gang liep, ca. 1,50m breed en aan de noordzijde afgesloten door D75 en D292.

Deze kelderruimte en de 'gang' zijn de enige aangetroffen structuren in zone Ib die perfect oost-west georiënteerd waren. Alle andere structuren vertoonden een kleine afwijking hiertegen en volgden de oriëntatie van de Sionstraat en Wijngaardstraat.

Figuur 21: Bovenaanzicht vanuit het oosten op de kelderruimte omsloten door D21, D28 en D68, met ten noorden ervan spoor D75.

Figuur 22: Bovenaanzicht vanuit het zuidoosten op het oostelijk deel van de kelderruimte.

Figuur 23: D75 gezien vanuit het noorden.

In deel 4 werd de eerder vermelde muur D296 na enige tijd afgebroken en doorbroken door een gebouw met massieve muren. Enkel de zuidoostelijke hoek van dit bouwwerk werd blootgelegd, de rest viel buiten de grenzen van zone Ib (zie figuur 24). Het betreft de oost-west georiënteerde muur D266 (1,05m breed) en de zuid-noord georiënteerde muur D267 (0,59m breed). Het baksteenformaat van deze muren was: 24,0-24,5 x 11,0-11,5 x 5,0cm.

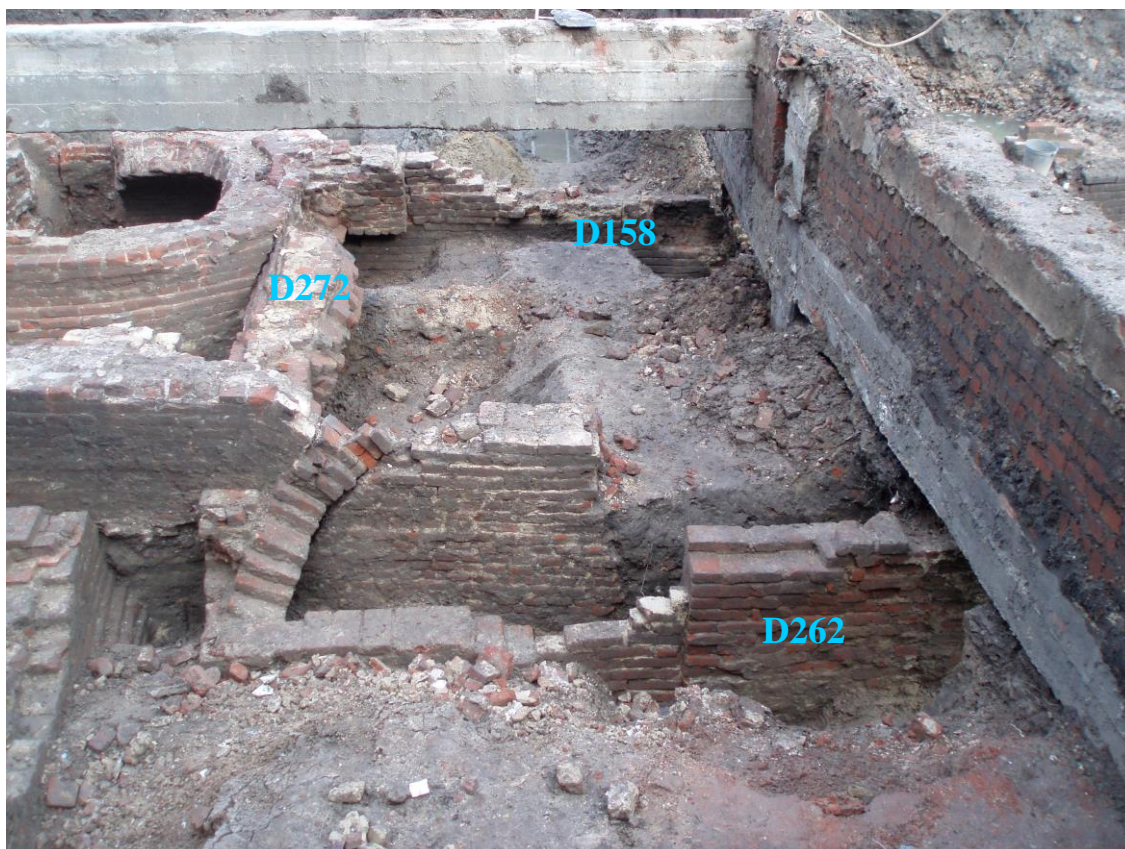

Figuur 24: D266 en D267 gezien vanuit het zuidwesten.

Ook verscheen er ten zuiden van D275 en D296 een gebouw, dat ditmaal wel volledig kon vrijgelegd worden (zie figuren 25 en 26). Het had een quasi rechthoekig grondplan van ca. 9,50m (zuid-noord) bij ca. 5,00-5,20m (oost-west) en bestond uit een westgevel (D162 en D262), een zuidgevel (D155 en D163), een oostgevel (D158) en een noordgevel (D272). Het baksteenformaat van deze muren was: 24,0-25,0 x 11,0-12,0 x 5,0-5,5cm. Aan de noordzijde was over de gehele breedte een gewelf (binnenafmetingen: 4,70m x ca. 2,30m) ingewerkt in het gebouw. Enkel de aanzet van het gewelf (D272 aan de noordzijde, D302 aan de zuidzijde) was nog bewaard, de rest was ingestort of uitgebroken. Dit gewelf en de vulling ervan konden slechts gedeeltelijk blootgelegd worden, zodat de functie onduidelijk blijft (beerput?, kelder?). Wel werd ter hoogte van een stort-of toegangsgat in de oostgevel (D272) tamelijk wat ceramiek gevonden met daaronder een humeuze laag, wat mogelijk een aanwijzing is van een (secundair) gebruik van het gewelf als beerput. Verder onderzoek brengt hier hopelijk meer duidelijkheid.

Figuur 25: Algemeen beeld vanuit het noorden op de zuidelijke helft van het rechthoekige gebouw.

Figuur 26: Algemeen beeld vanuit het westen op de noordelijke helft van het rechthoekige gebouw.

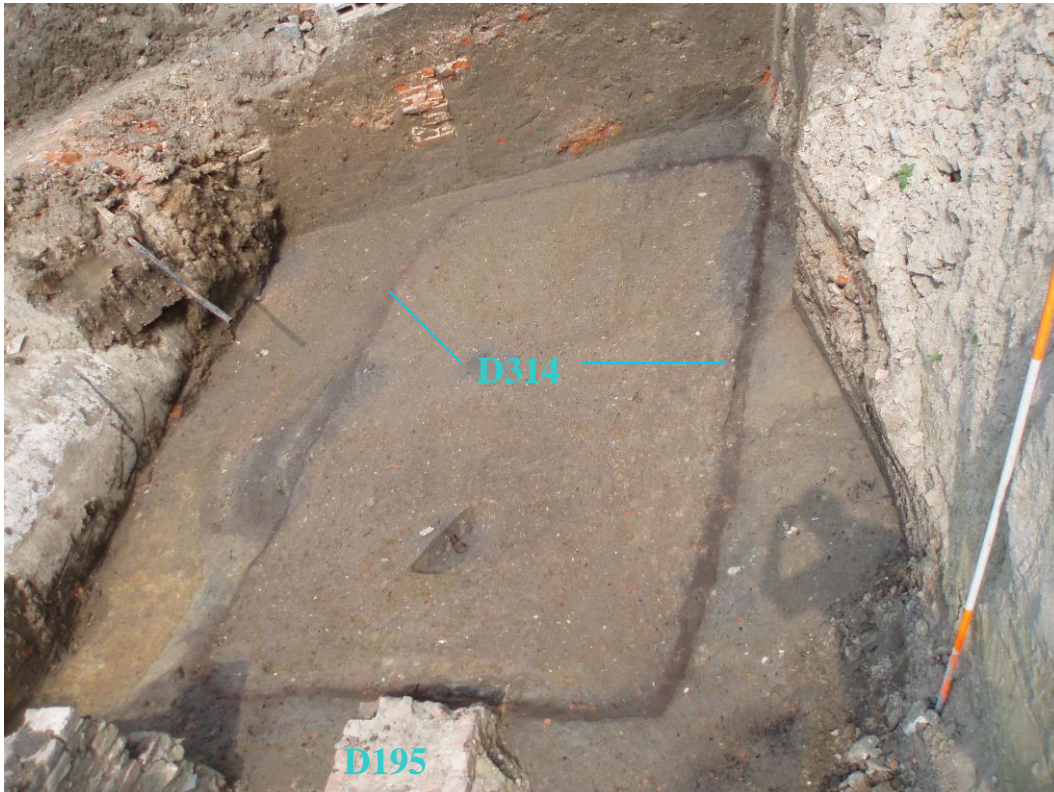
Tegen de eerder vermelde muurfragmenten D75 en D292 werd later een zuid-noord georiënteerde pandgang opgetrokken. D74, D177, D270 en D274 vormden de oostelijke muur van deze gang, D229, D267 en D293 de westelijke muur. Ten oosten van de D74 en D177 bevond zich de pandhof. Tussen beide pandmuren werden in totaal 23 menselijke bijzettingen aangetroffen. Deze pandgang was ca. 2,60m breed en werd in twee verschillende fasen gebouwd. D74 en D293 behoorden tot de oudste fase en waren tegen de noordzijde van respectievelijk D75 en D292 gebouwd (zie figuur 27). D74 kon volledig blootgelegd worden, maar D293 kon enkel bij een plaatselijke uitbreiding van deel 2 voor ongeveer 1,10m gevolgd worden. Wel was duidelijk dat D74 en D293 dezelfde opbouw vertoonden en gelijktijdig waren, hoewel D293 iets minder diep gefundeerd was. D74 was 9,50m lang, bovenaan 0,38m breed en vertoonde aan de oost- en westkant een versnijding van ca. 10,0cm breed. Onder deze versnijding ging de muur nog tien of elf steenrijen diep (tot +16,60 TAW), daaronder bevond zich de moederbodem of lag onder de muur nog een laagje baksteenpuin. Het baksteenformaat van D74 en D293 was: 24,0-24,5 x 11,0 x 5,0cm.

Figuur 27: Zicht vanuit het zuidoosten op de pandgang.

Bizar was dat er aan de noordzijde van D74 geen pandgang aansloot die west-oost georiënteerd was, zoals bij een algemene kloosterplattegrond kan verwacht worden. Wel werden er centraal in de pandhof twee evenwijdige funderingen aangetroffen (D131 en D154-D204, zie figuur 30) die mogelijk een gang aanduiden, maar dit kon onmogelijk de bedoelde pandgang zijn geweest aangezien D154 zeker dateerde uit een latere fase dan D74. Waarschijnlijk zorgden D131, D154 en D204 voor een onderverdeling binnen de pandhof, maar hoe dit precies moet voorgesteld worden blijft onduidelijk. Wel wordt erop gewezen dat de begraafplaats van het Sionklooster zich net ten zuiden van D131 uitstrekte: van de 42 skeletten die hier werden blootgelegd lag er geen enkele onder of ten noorden van D131. D131 moet dus waarschijnlijk beschouwd worden als de muur die de begraafplaats in de pandhof langs de noordelijke zijde begrenste.

D131 en D154 waren boven de muren D195 en D200 aangelegd. D200 was een muur die tegen de zuidkant van D155 was gebouwd en in het verlengde van D158 lag, terwijl D195 gelijktijdig was met D200 en west-oost was georiënteerd. D195 werd op zijn beurt doorsneden door een rechthoekige houten structuur (D314, ca. 5,00 bij 3,00m, zie figuren 28 en 29), een beschoeide kuil met in de centrale as drie houten palen. Het betrof mogelijk een kuil voor het roten van vlas, maar dit is onzeker omdat de structuur pas aangetroffen werd op het einde van het onderzoek en niet volledig kon blootgelegd worden.

Figuur 28: Beeld vanuit het westen op spoor D314.

Figuur 29: Detail van de houten beschoeiing van spoor D314.

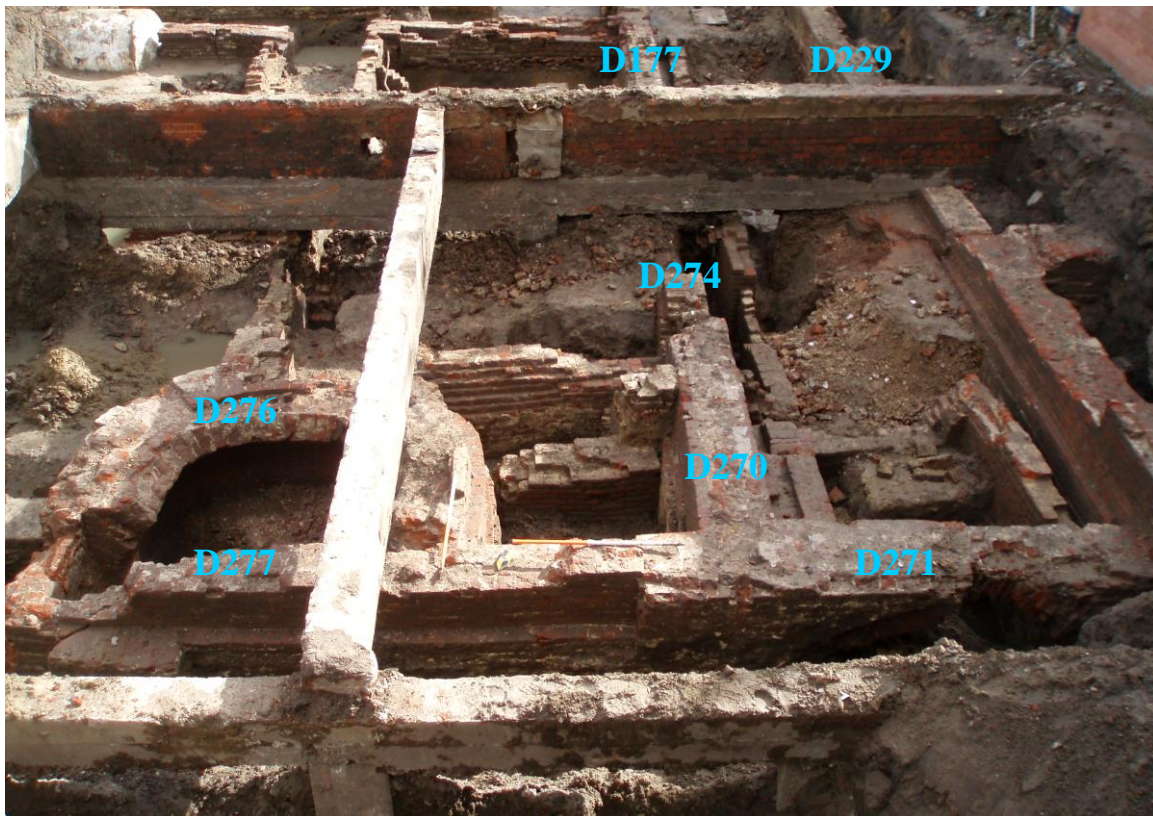
Figuur 30: Bovenaanzicht vanuit het zuidoosten met ondermeer sporen D131, D154, D195, D200 en D204

Op een bepaald moment werd de pandgang verder uitgebreid naar het noorden. In het verlengde van D74 werden D177, D270 en D274 opgetrokken als oostelijke muur van de pandgang, terwijl in het verlengde van D293 D229 verscheen als uitbreiding van de westelijke muur (zie figuur 31). Bij deze bouwfase verdween het eerder vermelde rechthoekige gebouw met gewelf, omsloten door D162, D163, D155, D158, D272 en D262, om plaats te maken voor de oostelijke muur van de pandgang. D177 werd dwars door de zuidgevel (D155) aangelegd, in het gewelf zelf verscheen D274 en D270 werd tegen de noordgevel (D272) en bovenop de oudste structuur (D275-D296) gebouwd. De uitbreiding van de westelijke muur van de pandgang, D229, sloot aan op de zuidoostelijke hoek van het massieve gebouw D266-D267, waardoor een deel van D267 werd opgenomen in de pandgang. Aan de westzijde van D229 werd een aantal structuren blootgelegd die moeten behoord hebben tot de bijgebouwen langsheen de pandgang, maar omdat deze zich net in de sleufwand bevonden, konden ze niet nader onderzocht worden. Muur D271, een dwarse verbinding tussen D267 en D270, betekende waarschijnlijk de afsluiting van de pandgang aan noordelijke zijde. In totaal was deze pandgang ca. 23,90m lang. Vreemd genoeg was er aan deze noordzijde opnieuw geen aansluiting met een west-oost georiënteerd vervolg van de pandgang. Wel werd D271 later uitgebreid naar het oosten met een muur (D277) waartegen een overwelfde ruimte (D276)

werd opgericht (zie figuur 32). Het ronde gewelf was volledig verdwenen, de ruimte binnenin was opgevuld met puin. Tussen de puinbrokken werden wat ceramiëkscherven gevonden die na onderzoek misschien meer duidelijkheid kunnen geven over de datum van opvulling. De functie van deze structuur blijft vooralsnog een openstaande vraag.

Figuur 31: Beeld vanuit het oosten op de uitbreiding van de pandgang.

Figuur 32: Zicht vanuit het noorden op de pandgang en de overwelfde ruimte D276.

In het zuidelijke stuk van zone Ib was er eveneens een aantal verbouwingen merkbaar. Deel 1 werd van oost naar west doorkruist door een 70,0cm-brede fundering van een muur (D7) waarvan in zone Ia nog een fragment in opstand was bewaard. Dit muurfragment was netjes gemetseld, met bakstenen met formaat 25,0-25,5 x 11,5 x 5,5cm en bevatte twee dichtgemetselde vensteropeningen. De fundering die werd aangesneden in zone Ib was echter zeer slordig uitgevoerd, ondermeer met twee dichtgemetselde spaarbogen, en bestond uit kleinere bakstenen van 22,0-23,0 x 10,5 x 5,0cm. Deze fundering vertoonde opvallende gelijkenissen met de eveneens oost-west georiënteerde funderingen D24 en D64 en de noord-zuid georiënteerde sporen D8 en D25. Meer dan waarschijnlijk behoorden deze allemaal tot eenzelfde verbouwingsfase. D7 was de noordelijke buitenmuur van een gebouw en D64 de zuidelijke, terwijl D8, D24, D25, D30 en D41 resten waren van een binnenverdeling in dit gebouw (zie figuur 33). Al deze funderingen dateerden lang van na het in onbruik raken van het eerder vermelde gebouw met kelder (D21, D28, D68). Niet alleen waren ze bovenop de restanten van de keldermuren, de vloer en overige structuren gebouwd, maar verstoorden ze ook de menselijke begravingen die hier na het opgeven van de kelderruimte werden bijgezet.

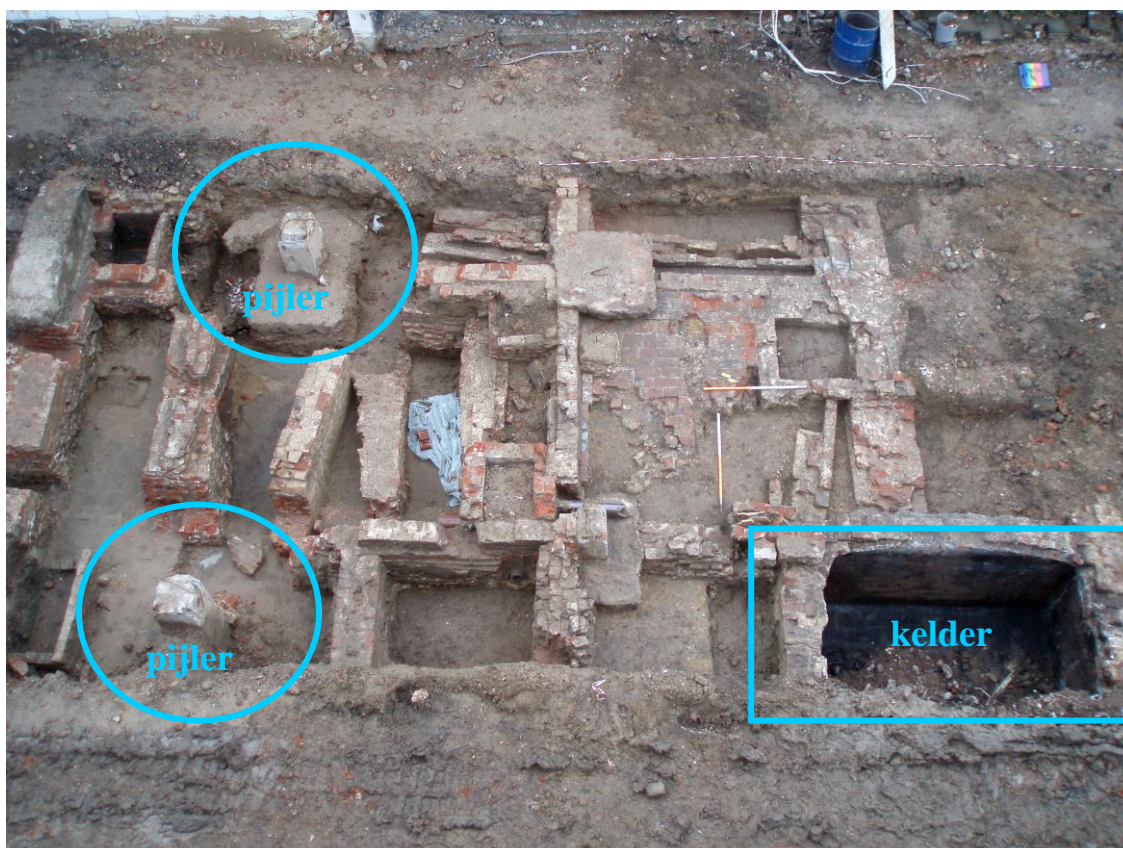

Figuur 33: Bovenaanzicht vanuit het noordoosten op de latere verbouwingen in het zuidelijk deel van zone Ib.

○ Recentere verstoringen

Allerhande rioleringsbuizen en andere nutsleidingen, bezinkputjes en (ondiepe) funderingen van 19de- en 20ste-eeuwse bebouwing, na de afbraak van het Sionklooster, zorgden voor enige verstoring van het bodemarchief, maar deze was niet al te ingrijpend. Zo was bijvoorbeeld geen enkele aangetroffen begraving vernield door deze recentere verstoringen. Enkel een diepe kelder uit deze periode (D59, D60, D62) in deel 2 zorgde voor een volledige vernieling van het verloop in oostelijke richting van de funderingen D64 en D75. Een gebouwplattegrond kon uit de structuren van deze periode niet gereconstrueerd worden.

Veel nefaster was de inplanting van het schoolgebouw in de jaren '60 of '70 van de vorige eeuw. Het gebouw werd opgetrokken met een betonnen skeletstructuur, met zware betonnen pijlers als basis voor horizontale betonnen balken. Alle archeologische structuren in een straal van ca. 1,50m rondom deze pijlers waren verdwenen - in deel 1 waren er twee pijlers aanwezig (zie figuur 34), in deel 4 zorgden minstens vijf pijlers voor een totale verstoring. Ondermeer de zuidelijke helft van de kelderruimte uit de oudste fase (muren D21 en D28) was grotendeels verwoest door deze pijlers, terwijl de resten van de oostgevel van dit gebouw helemaal weggegraven werden bij het aanleggen van een kelder onder het schoolgebouw langsheen de Sionstraat.

Figuur 34: Bovenaanzicht vanuit het oosten op delen 1 en 2 van zone Ib, met aanduiding van enkele recente verstoringen.

4.1.3. Zone Ic (Jan Decorte)

- **Onderzoeksmethode**

De onderzochte zone Ic was ongeveer 15,00m lang (oost-west) en 16,00m breed(zuid-noord). Dit is het gebied langs de Sionstraat tussen de huizen met nummer 10 en 26. Voordien was de oppervlakte bezet door 4 huizen langs de Sionstraat en hun achtertuintjes. Het meetsysteem werd uitgezet aan de noordzijde en van daaruit werden loodlijnen naar het zuiden uitgezet. Waar nodig werden kleinere meetsystemen in het vlak neergelaten. De opgravingszone werd na vlak 1 in twee delen opgedeeld. In de oostelijke zone, waar zich ook de laatste bewoning van de huizen langs de Sionstraat bevond, werden heel wat bakstenen structuren weergevonden. In het westelijke deel was het aandeel aan bakstenen constructies lager dan in de oostelijke zone (zie figuur 35). Dit deel werd dan ook meer als vlakopgraving aangepakt, terwijl de oostelijke zone meer stratigrafisch werd bekeken.

Tijdens de opgraving werden we voortdurend geconfronteerd met het grondwater dat behoorlijk hoog lag (ongeveer +15,60 TAW). Daardoor werd naar het einde toe constant water weggepompt uit een aanwezige waterput, zodat er rond deze waterput wat dieper kon worden gegraven. Op andere plaatsen was dit echter onmogelijk en werd zodoende niet overal tot aan de onderkant van de sporen gegraven.

In onderstaand verslag worden de 4 kelders van de huizen langs de Sionstraat verder vermeld als kelder 1, kelder 2, kelder 3 en kelder 4(zie figuur 35).

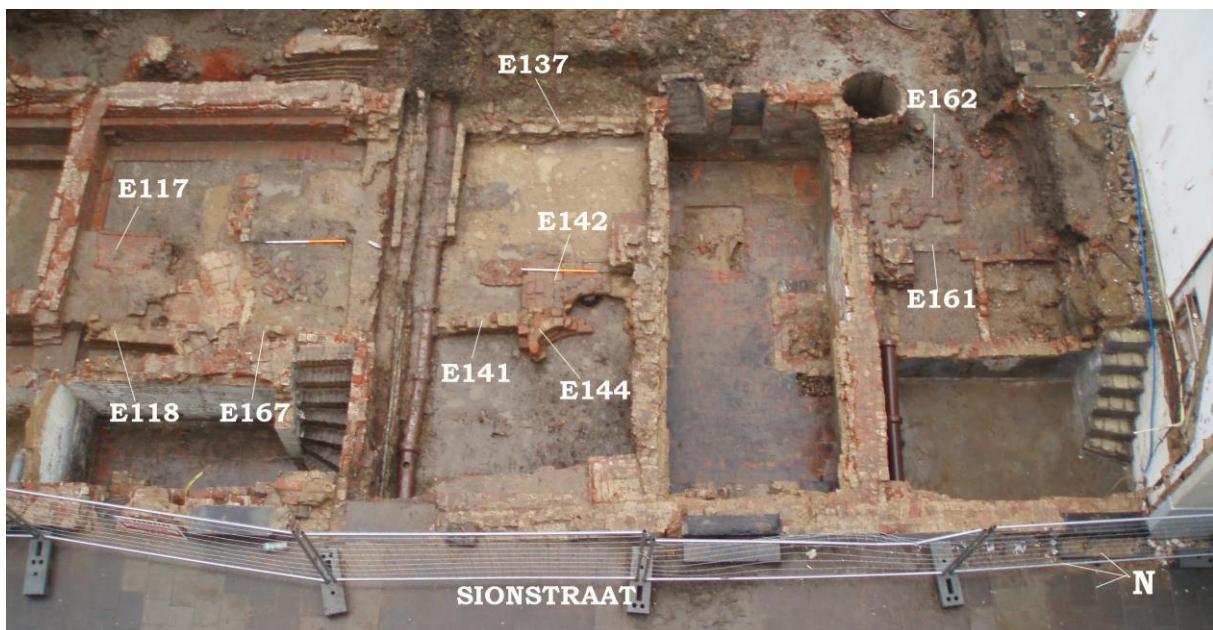

Figuur 35: Overzicht vanuit het oosten op zone Ic.

- **Eerste resultaten**

- Fase 1 (zie figuur 36)

Of er voor het Sionklooster al bewoning was in deze zone van de stad is enkel met historische bronnen moeilijk te zeggen. De opgraving in deze zone laat vermoeden dat dit wel degelijk het geval was. Enkele constructies kunnen eventueel deel hebben uitgemaakt van enkele huizen langs de Sionstraat. Verscheidene muntvondsten die met deze structuren in verband gebracht worden, tonen aan dat het hier vermoedelijk gaat om sporen uit de 14de eeuw, dus voor de bouw van het klooster.

Figuur 36: Overzicht vanuit het oosten op de sporen uit fase 1.

De sporen die tot deze fase behoren hebben allen ongeveer dezelfde kenmerken. Het gaat om de muren E118-E167, E141-E144 en E161, die vooral opgebouwd zijn met halve bakstenen. Spoor E144 heeft de vorm van een kleine halfronde haard die in muur E141 is ingewerkt. Een eventuele haardvloer of brandsporen werden bij dit spoor echter niet aangetroffen.

Bij deze muren hoort ook telkens een ander gelijkend spoor in rode bakstenen. Het gaat hier misschien om een klein vloertje, maar door de boordstenen die aanwezig zijn, kan eerder in de richting van een pad gekeken worden. Het zijn de sporen E117, E142 en E162. De bakstenen hebben een formaat van 24,0 x 11,0 x 5,0cm. Net onder E142 werd een grape (kookpot) in gereduceerd gebakken aardewerk aangetroffen die ondersteboven stond (zie figuur 37).

Figuur 37: Beeld vanuit het oosten op de mogelijke haardstructuur met bijhorende vloer en grape.

Mogelijk behoort ook E137 tot deze fase. Het muurtje heeft ongeveer dezelfde bouw met halve bakstenen en is even breed (ongeveer 24,0cm) als de andere muren.

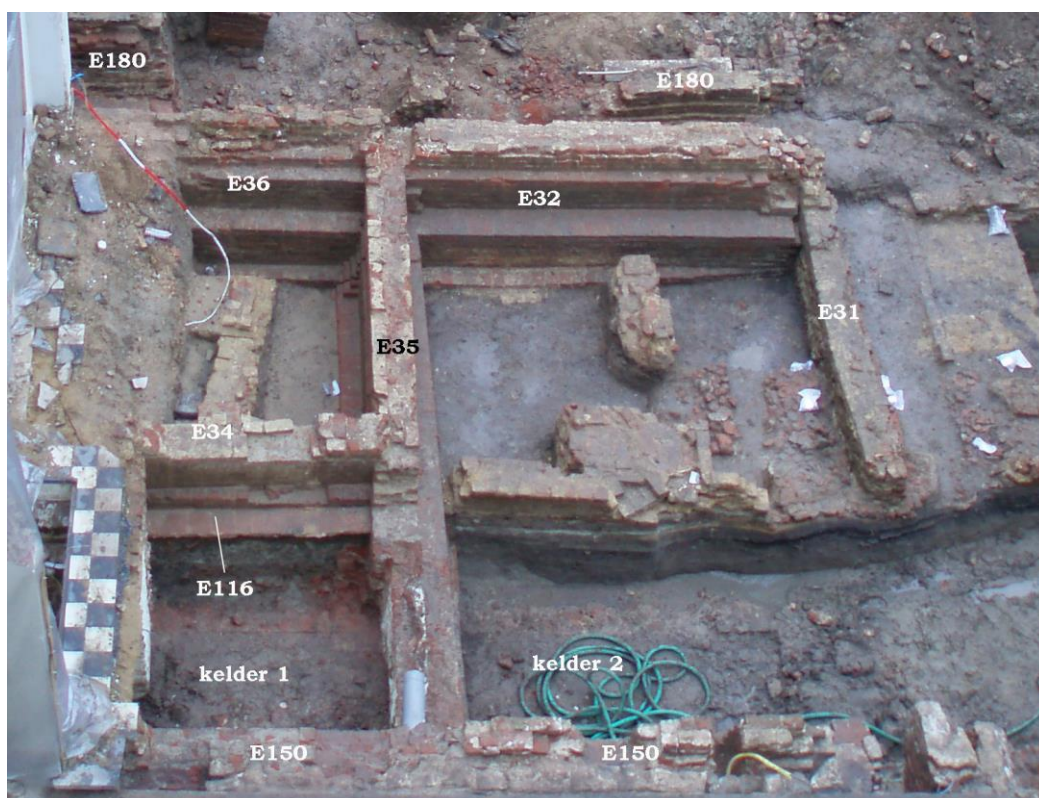
Een volledige huisplattegrond of een idee van de grootte van deze huizen valt niet uit de sporen af te leiden omwille van de vernietiging door de latere sporen. De sporen liggen wel evenwijdig aan de Sionstraat, wat het bestaan van deze straat in deze periode zou kunnen bevestigen. Spoor E137 kan mogelijk een maximale uitbreiding naar het westen aantonen. Indien dit het geval is, dan hebben de latere huizen langs de Sionstraat identiek dezelfde oost-west-afmetingen aangenomen.

Tot deze eerste fase kan ook spoor E95 behoren. De muur ligt in de noordwestelijke hoek van het terrein. Hij komt uit de noordelijke sleufwand en maakt na een 2-tal meter een rechte hoek naar het westen, waar hij verder loopt als spoor D284 (zie zone Ib). De toewijzing tot één van de oudste fasen berust op de grootte van de stenen (26,0 x 12,0 x 5,0cm) en de verbanden die in zone Ib worden gelegd.

○ Fase 2

In deze fase horen enkele sporen thuis die te maken hebben met het klooster. Het gaat om een gebouw met zwaar gefundeerde en brede muren. Langs de Sionstraat wordt dit gebouw ook afgewerkt met rijen natuurstenen tussen de bakstenen. Het gaat om de sporen E31, E32, E34, E35, E36, E116, E150 en E180 (zie figuur 38).

Deze muren zijn gebouwd met bakstenen van 24,0 x 11,0 x 5,0cm en hebben verscheidene versnijdingen, die gaan tot een diepte van +15,79 TAW (zie figuur 39). Enkel de fundatie van E31 gaat veel minder diep en staat ook niet in verband met E32. E32 is zelfs afgebroken voor de bouw van E31. E31 is dus waarschijnlijk een latere gevel aan het gebouw. Enkel is het vreemd dat er geen enkel spoor van een vroegere gevel is terug te vinden. Misschien was deze gevel in hout opgebouwd. Dit kan misschien mede ondersteund worden door de aanwezigheid van het veel recentere spoor E7 ten noorden van E31. Dit is een pad dat van de Sionstraat naar de school in het westen loopt en dat misschien teruggaat op een vroegere toegang tot het klooster. Het gaat hier dus om een gebouw met ten minste 3 kamers. Spoor E116 is een rij tegels (20,0 x 20,0cm) die behoort tot dit gebouw. Dit zou een restant van een keldervloer kunnen zijn, waarvan de rest is afgebroken door kelder 1. De andere 2 ruimtes van het gebouw waren niet onderkelderd, aangezien daar oudere sporen werden teruggevonden. Eén meter ten westen van E32-E36 ligt muur E180 (zie figuur 40). Mogelijk gaat het hier om een uitbreiding van het gebouw of over een aanbouw. E180 is wel fel aangetast door de latere bouw van verscheidene beerputten (E37-E38, E62, E68-E69) in deze zone. Wel werd in het zuiden tussen E180 en E36 een vloertje teruggevonden (E292) dat uit dezelfde tegels bestaat als E116. De functie van sporen E180 en E292 blijft echter onduidelijk. Ook de functie van het gebouw zelf werd tijdens de opgraving niet duidelijker. Het verwachte kerkgebouw lijkt het niet te zijn, ook niet een deel daarvan. Historische bronnen kunnen hier misschien meer klaarheid scheppen.

Figuur 38: Overzicht vanuit het oosten op het gebouw uit de fase 2.

Figuur 39: Zicht op de versnijdingen in het gebouw uit fase 2, gezien vanuit het zuidoosten.

Figuur 40: Mogelijke westelijke uitbreiding van het gebouw uit fase 2, gezien vanuit het noorden.

○ Fase 3

In deze fase vallen enkele muren te situeren die misschien met het klooster verband houden, maar door hun ligging ook tot andere gebouwen kunnen behoren. Het gaat om de sporen E143, E147-E148-E294, E159, E163, E213, E259-E296 en E295. Muren E163, E295 en E258-E296 vormen waarschijnlijk één bouwplattegrond (zie figuur 42). Langs de Sionstraat is muur E294 met 1 rij witte natuurstenen afgezet, en muur E258-E296 bevat een haard (zie figuur 41). Deze haard is veel dieper gefundeerd dan E258 of E163. Het gebouw heeft een lengte van ongeveer 7,00m. De breedte is niet te achterhalen, aangezien de rest vernield werd bij de aanleg van de kelder van het huis nr.10 langs de Sionstraat.

Figuur 41: Zicht vanuit het zuiden op sporen E258 en E296.

Figuur 42: Overzicht vanuit het oosten op het gebouw uit fase 3.

Ten zuiden van dit gebouw en langs de Sionstraat ligt spoor E147-E148-E294 (zie figuur 43). Ook deze bakstenen muur heeft 1 rij witte natuurstenen langs de Sionstraat. Deze natuurstenen liggen 11,0cm hoger dan bij E295, zodat er kan uitgegaan worden van een verschillende bouwfase en eventueel een verschillende woning. Deze muur is gefundeerd op brokstukken van een oudere muur. Tussen de fundatie en de opbouw zit een grijszwarte mortellaag van 2,0cm dik. Deze mortellaag komt ook voor bij de sporen E143 en E159, twee identieke sporen met een trapvormige bovenbouw (zie figuur 44). Het lijken pijlers te zijn, maar buiten het mogelijk verband met spoor E147-E148-E294, is er niet direct een functie voor deze pijlers te vinden.

Figuur 43: Zicht vanuit het westen op sporen E143 en E147-E148-E294.

Figuur 44: Zicht vanuit het zuiden op pijlers E143 en E159.

○ Fase 4 (zie figuur 45)

De bouw van de huizen langs de Sionstraat kunnen waarschijnlijk in de 19de eeuw geplaatst worden. Ze werden vooral gefundeerd op oudere muren. Ieder huis was voorzien van een kelder met tongewelf. Enkel kelder 4 in het noorden had een gecementeerde vloer en gecementeerde muren. Dit had waarschijnlijk te maken met problemen met het grondwater. De andere kelders hadden een tegelvloer en bepleisterde bakstenen muren. Achter de huizen werden verschillende beerputten (E68-E69, E62, E61, E37-E38, E93, E72 en E59) aangelegd en ook twee bakstenen waterputten (E27 en E75). Deze fase zorgde voor de grootste vernieling van de voorgaande fases door de diepte van de uitgravingen. Ook werden gedurende een gehele periode tuinmuurtjes en tuinconstructies aangelegd, wat zorgt voor een groot aantal kleine en slecht gebouwde muurtjes in het westelijke deel van de site. Of deze muurtjes in de 19de of de 20ste eeuw thuishoren is niet uit te maken.

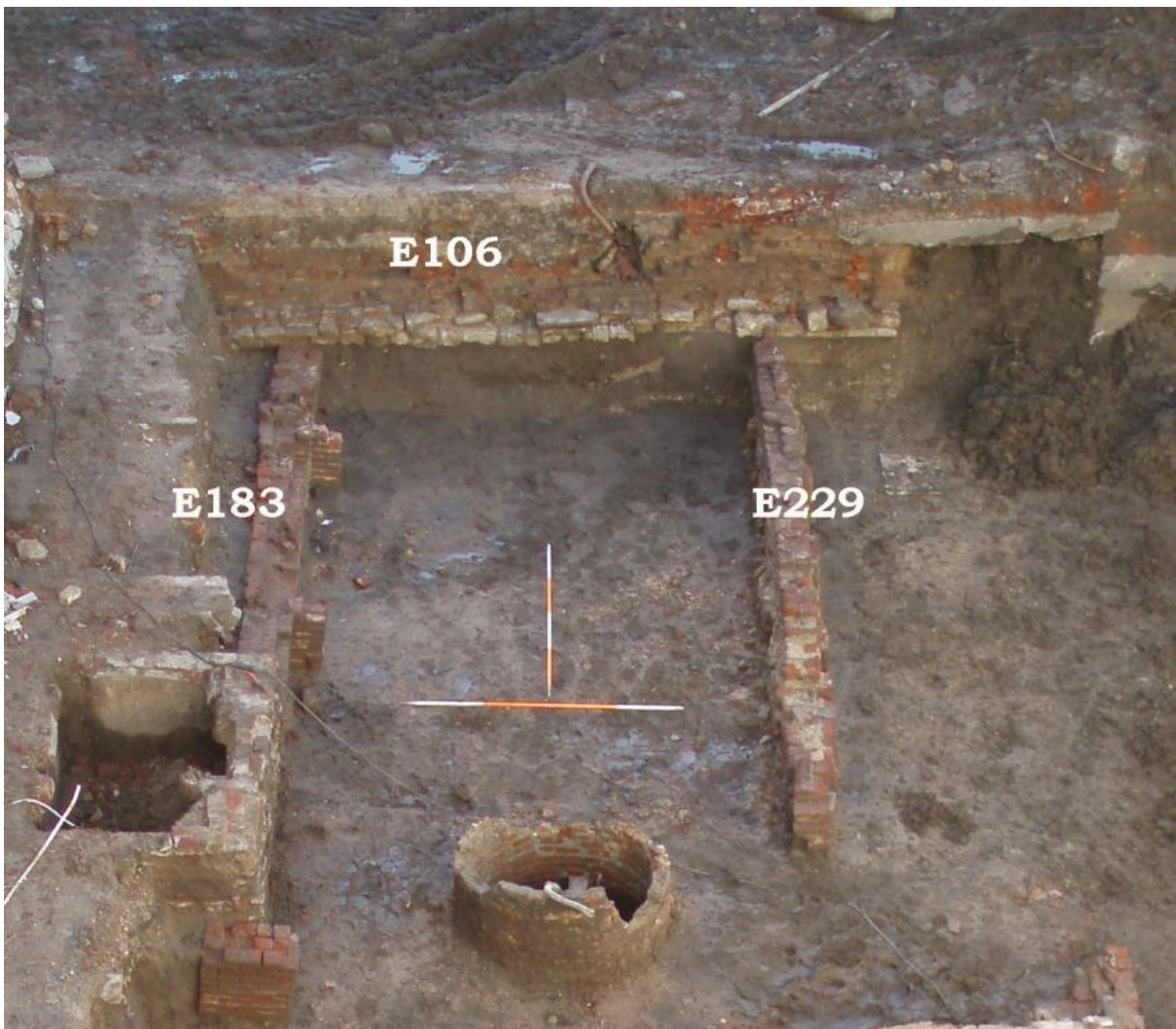
Figuur 45: Zicht vanuit het oosten op de funderingsresten van de 19de-eeuwse bebouwing in zone Ic.

○ Fase 5

Enkele sporen kunnen ook in de 20ste eeuw gesitueerd worden. Het gaat hier om het leggen van de riolen in deze zone (E26, E40, E43, E44, E45, E48, E90 en E131), het aanleggen van nutsleidingen (E33, E85, E89, E99 en E111), enkele constructies in de tuinen (E73, E88, E100) en het paadje dat vanuit de Sionstraat naar de speelplaats van de school liep (E7).

○ Overige sporen

Daarnaast zijn er ook enkele sporen die niet dadelijk in één of andere fase te plaatsen zijn, aangezien ze niet met andere sporen kunnen worden gerelateerd. Het gaat om sporen E106, E183 en E229 (zie figuur 46).

Figuur 46: Zicht vanuit het oosten op sporen E106, E183 en E229.

Ze zijn allen in de zuidwestelijke zone terug te vinden. Spoor E106 is ouder dan E183 en E229 en is gefundeerd op witte natuurstenen ornamenten die van het klooster afkomstig zijn. Deze muur dateert waarschijnlijk van na de afbraak van het klooster en kan mogelijk geassocieerd worden met een ommuurde binnentuin die te zien is op een kadastrale plattegrond van Cierckens uit 1822⁴. De muur heeft aan de noordzijde één driehoekige steunbeer. Daardoor kan de muur in verband gebracht worden met de bestaande muren rond een tuin ten noorden van zone Ib, behorend tot een woning in de Sionstraat nr. 6 (zie figuur 47). Spoor E183 is een bakstenen muur (24,0 x 11,0 x 5,0cm) met aan de noordzijde 3 steunbeertjes. In het westen begint na de laatste steunbeer een spaarboog die verder onder E106 loopt. Het vervolg van deze muur is terug te vinden in zone Ib als D204.

De functie van E229 is helemaal niet duidelijk. Er is geen enkel verband met een ander spoor en het spoor loopt ook niet door in zone Ib. Het spoor is wel ouder dan E106, maar of het tot de kloosterfase behoort is niet uit te maken.

Figuur 47: Tuinmuur met driehoekige steunberen behorend tot Sionstraat nummer 6.

⁴ DESPRIET, [2007], s.p. (a).

4.1.4. Fysisch-antropologisch onderzoek van de menselijke resten (Kaat Maesen)

- **Materiaal en methoden**

Dit fysisch- antropologisch onderzoek spitst zich toe op 75 individuen opgegraven in de zone Ib van het Sionklooster. Toegepast op de architectuur van het Sionklooster kan worden gesteld dat 26 individuen begraven lagen in de pandgang, 44 in de pandhof en 5 buiten de pandgang en de pandhof (meerbepaald in de kelderruimte uit één van de vroegste fasen, zie 4.1.2.). In de pandgang konden er minstens twee begravingfasen vastgesteld worden, in de pandhof minstens vier (= in enkele gevallen lagen er vier skeletten boven elkaar). Voor de ligging van de skeletten binnen het Sionklooster wordt verder verwezen naar het bijgevoegde digitale AutoCadbestand.

Elk skelet in anatomisch verband werd voorzien van een archeologisch vondst- en spoornummer en een individueel skeletnummer (Sk.nr.). Alle 75 skeletindividuen worden bewaard in genummerde dozen.

Tien van de 75 individuen werden reeds tijdens de archeologische terreinverkenning opgegraven in de proefsleuven 2 en 3. Het gaat om de Sk.nrs. 8, 9, 10, 11, 12, 72, 73, 74, 75, 76. Alle 10 skeletten werden destijds ingetekend en geborgen. Bij 5 van de 10 individuen, (Sk.nrs. 8, 9, 10, 11, 12) werden tijdens het uitgebreid archeologisch onderzoek nog resterende lichaamsdelen *in situ* gevonden. De bevinding dat de lichaamsdelen gevonden tijdens het archeologisch onderzoek wel degelijk overeenstemden met de reeds opgegraven resten van het vooronderzoek werd beaamd door hun situering op de plannen en hoogtemetingen verricht tijdens het vooronderzoek.

Verder werden ook heel wat losse beenderen aangetroffen die niet in anatomisch verband lagen. Vermoedelijk trad verstoring op door de bouw van muren en kuilen voor de opheffing van het klooster (voor 1797) of na de opheffing van het klooster. Een andere mogelijkheid is dat sommige skeletten zijn uitgegraven voor één of meerdere recente begraving(en) tijdens de periode van toegestane begraving (1471-1784)⁵. Voor deze losse vondsten werd een Minimal Number of Individuals (MNI) bepaald. Dit is het minimaal aantal personen die de collectie van beenderen telt. Het MNI wordt bepaald op basis van de aanwezigheid van twee gelijke beenderen⁶. Bijvoorbeeld twee rechter dijbeenderen impliceren de aanwezigheid van minstens twee personen. Twee rechter dijbeenderen en een linker bovenarm impliceert óók de aanwezigheid van twee personen. Het is dus belangrijk om eerst uit te maken welk menselijk bot of meer specifiek welke anatomische zone van het bot zal worden gehanteerd als

⁵ DESPRIET, [2007], p. 2 (c) en DESPRIET, [2007], p. 4 (d).

⁶ WHITE en FOLKENS, 2000, pp. 291-292.

uitsluitingscriterium. In deze studie werd, gezien de graad van fragmentatie, geopteerd om de *glabella*⁷ te hanteren als uitsluitingscriterium voor het MNI. In het totaal zijn minimaal 35 individuen te onderscheiden. Aan deze resten werd geen vondst-of spoornummer alsook geen individueel nummer toegekend. Zij worden bewaard in ongenummerde dozen en zijn verder niet meer bestudeerd.

Alle skeletresten zijn eigendom van de firma Foruminvest. Zij worden tot nader toegekende bestemming bewaard in de Wijngaardstraat te Kortrijk.

- Exhumatie

Bij het blootleggen van de menselijke resten werd opgegraven van het hoofd naar de voeten toe om zo schade te voorkomen aan de hoger gelegen delen van het lichaam, nl. het aangezicht en het bekken. Hierbij werd gebruik gemaakt van houten materiaal en borstels om de *post mortem*⁸ (PM) schade zo veel mogelijk te voorkomen. Er werd geopteerd om de handen en voeten ongemoeid te laten om zo het verlies van vinger- en teenkootjes te beperken.

- Documenteren van de menselijke resten

Na het blootleggen werd elk skelet gefotografeerd, ingetekend op millimeterpapier op schaal van 1/50 en werd een hoogtemeting genomen op het bekken (indien aanwezig). Alvorens de resten werden ingezameld en gewassen, werd een gedetailleerde skeletfiche⁹ ingevuld. Dit gebeurde systematisch voor elk individu met uitzondering van de 10 skeletten die tijdens het vooronderzoek werden opgegraven. Deze laatste werden gedocumenteerd op archeologische spoorformulieren.

De skeletfiche registreert niet alleen de bewaringstoestand van het skelet en de grafcontext, maar heeft ook aandacht voor de oriëntatie van het lichaam, de positie van lichaam, het hoofd, de armen, de handen, de benen en voeten. Verder vermeldt deze fiche een eerste reeks van afmetingen zoals de totale lengte van het skelet, de breedte van de schouders, de lengte van de bovenarm en het dijbeen, de breedte van de dijbeenkop en bovenarmkop.

De skeletfiches van dit onderzoek worden bewaard in de Wijngaardstraat. Ze werden gehanteerd als uitgangspunt bij de analyse van de menselijke resten.

⁷ De *glabella* is het meest vooraan gelegen middelpunt op het voorhoofdsbeen vlak boven de neusbeenderen.

⁸ Na het intreden van de dood.

⁹ Dit is de skeletfiche ontworpen door het Vlaams Instituut voor Onroerend Erfgoed (VIOE).

- Preservatie van de menselijke resten

De term preservatie heeft betrekking op de bewaringstoestand van het skelet. Dit kan zowel kwalitatief als kwantitatief worden uitgedrukt.

De kwalitatieve beoordeling van het botmateriaal heeft betrekking op de mate van conservering van het botmateriaal. Dit wordt macroscopisch¹⁰ vastgesteld en kan worden uitgedrukt in termen van slecht, goed of matig. Het soort van ondergrond, verscheidene tafonomische processen¹¹, alsook verstoring van het graf zorgen voor PM breuken, verwerking, verkleuring en andere vormen van schade aan het skelet¹². Deze factoren hebben met andere woorden een nefaste invloed op de kwaliteit van het gepreserveerde materiaal. In deze studie gebeurde de kwalitatieve beoordeling van alle 75 skeletindividuen zowel tijdens het opgraven als tijdens de antropologische analyse. De weerslag hiervan kan worden teruggevonden op de skeletfiches.

Kwantitatief heeft de bewaringstoestand betrekking op de compleetheid van het skelet. De compleetheid of volledigheid wordt weergegeven in een osteologisch inventaris¹³. Gezien de hoge graad aan PM verwerking en fragmentatie werd geopteerd om te werken met 10 skeletzones die per individu werden gescoord. Deze zones zijn: het schedeldak, het aangezicht, de onderkaak, de wervelkolom, de borstkas, het bekken, de bovenste ledematen, de handen, de onderste ledematen en de voeten. Elk van deze zones werden gescoord op af- en aanwezigheid. Verder werd geen onderscheid gemaakt in graad van volledigheid of fragmentatie. Waar mogelijk en/of noodzakelijk werd een onderscheid gemaakt tussen linkerzijde en rechterzijde.

- Analyse van de menselijke resten

Het doel van dit fysisch antropologisch onderzoek bestond uit het opmaken van een basis biologisch profiel voor alle 75 individuen. Het biologisch profiel of de biologische identiteit werd bepaald met behulp van welgedefinieerde osteometrische¹⁴ en morfologische¹⁵ technieken¹⁶. Gezien de beperktheid in tijd werd dit profiel beperkt tot de estimatie van het geslacht, de sterfteleeftijd en de lichaamslengte.

¹⁰ Of met het blote oog.

¹¹ Dit zijn alle destructieve processen die de overblijfselen hebben ondergaan na het overlijden tot op het ogenblik dat ze bestudeerd worden.

¹² HAGLUND en SORG, 1997. pp.13-26.

¹³ Dit werkdocument werd ontworpen door Marit Vandenbruaene, fysisch antropoloog voor het VIOE.

¹⁴ Een osteometrische techniek is een techniek waarbij de afstand tussen welbepaalde punten op het bot worden gemeten. De afmetingen kunnen worden genomen met behulp van een schuifpasser, een spreidpasser of een osteometrisch meetbord.

¹⁵ Een morfologische techniek is een techniek waarbij gekeken wordt naar de *morfe* of vorm van het bot.

¹⁶ BUIKSTRA en UBELAKER, 1994; BASS, 1995; WHITE en FOLKENS, 2000.

▪ Geslachtsbepaling

Voor de geslachtsbepaling van volwassen individuen werd in eerste instantie gekeken naar de geslachtsspecifieke anatomische kenmerken aanwezig op het bekken, het *cranium*¹⁷ en de onderkaak of *mandibula*. Samen staan deze kenmerken garant voor 98% accuraatheid bij de geslachtsdeterminatie¹⁸. Aan elk van deze geslachtsvariërende kenmerken werd een seksualisatiegraad toegekend en dit in overeenstemming met de methode ontwikkeld door Maat, Panhuysen en Mastwijk¹⁹. De scores per bekken, *cranium* en/of onderkaak varieerden van ‘-2’ (zeer vrouwelijk) tot ‘+2’ (zeer mannelijk). Wanneer één van de geslachtskenmerken zichtbaar op het *cranium*, de onderkaak of het bekken als niet-geslachtsspecifiek werd beoordeeld, dus noch typisch vrouwelijk noch typisch mannelijk, werd hieraan de score ‘0’ toegekend. Verder werden nog drie andere technieken toegepast bij de bepaling van het geslacht van een volwassen individu. De eerste was de Phenice methode. Hierbij wordt gekeken naar geslachtsspecifieke kenmerken van de *ischium-pubis regio* of de regio van het schaam- en zitbeen van het bekken²⁰. Ten slotte werden twee osteometrische technieken gehanteerd. Meer bepaald werden de maximale verticale diameter van de opperarmkop (Hc) of *caput humeri* en de maximale verticale diameter van de dijbeenkop (Fc) of *caput femoris* gemeten. Dit gebeurde met behulp van een schuifpasser²¹.

Bij voorkeur werden zo veel mogelijk methoden toegepast bij de bepaling van het geslacht om een zo accuraat mogelijk resultaat te bekomen. Tijdens de analyse bleek dat de onderkaak van deze populatie, algemeen gezien, werd gekenmerkt door robuustiteit. Dit betekent dat de onderkaak bij zowel man als de vrouw eerder mannelijke karakteristieken vertoonde en dus voor deze populatie geen goede geslachtsparameter was. Na beraadslaging werd dan ook besloten de onderkaak te weren bij de uiteindelijke beoordeling van het geslacht.

Bij afwezigheid of volledige fragmentatie van het *cranium* én het bekken werd het geslacht als onmogelijk te bepalen (Not Possible, NP) beoordeeld. Voor individuen met weinig of geen geslachtsspecifieke kenmerken op het bekken en/of *cranium* werd geoordeeld dat het geslacht onbepaalbaar was (indifferent, aangeduid met ‘?’). Omdat geslachtsbepaling bij minderjarigen problematisch is²² werd aan minderjarige individuen geen geslacht toegekend. Zij werden beoordeeld als onbepaalbaar (?).

¹⁷ Het *cranium* is de schedel zonder onderkaak.

¹⁸ FRANCE, 1998, pp. 163-168; KROGMAN en IŞÇAN, 1986; ST. HOYME en IŞÇAN, 1989, pp. 53-93.

¹⁹ MAAT, PANHUYSSEN en MASTWIJK, 1999, pp. 8-10.

²⁰ PHENICE, 1969, pp. 297-302.

²¹ De wijze waarop Hc en Fc worden gemeten staat omschreven in: BUIKSTRA en UBELAKER, 1994, pp. 80-83.

²² SCHEUER en BLACK, 2000, p. 15-17.

▪ Bepaling van de sterfteleeftijd

De bepaling van de sterfteleeftijd houdt in dat de biologische leeftijd van het skelet wordt bepaald. De biologische ouderdom van een skelet en de werkelijke chronologische leeftijd van het individu stemmen niet noodzakelijk overeen. Bij de bepaling van de fysiologische leeftijd van het skelet wordt gekeken naar de groeipatronen die zich reeds volbracht hebben op het skelet. Voedingsgewoontes, omgevingsfactoren en verschillende ziektes zorgen ervoor dat de schatting van de fysiologische leeftijd een over- of onderschatting is van de werkelijke leeftijd op het ogenblik van overlijden²³.

Hoe jonger een individu, hoe meer accuraat de leeftijd kan worden geschat omdat de verschillende ontwikkelingsfasen welgedocumenteerd zijn²⁴.

Bij biologisch minderjarige individuen of subadulten werd de leeftijd bepaald op basis van de gebitseruptie of doorbraak van de tanden alsook de sluiting van de groeischijven of epiphysen.

Biologisch gezien wordt een individu volwassen tussen de leeftijd van 25 en 30 jaar. In deze studie werd de leeftijdschatting van de volwassenen of adulten gebaseerd op de observatie van degeneratieve veranderingen waargenomen op het gehele skelet zoals de ribben, borstbeen en lange beenderen. Meer gedetailleerd werd gekeken naar de mate van slijtage van de schaamvoeg of *facies symphalis* en het gewrichtsoppervlak van het darmbeen of *facies auricularis* alsook naar de slijtage van de tanden. Ten slotte werd ook de mate waarin de schedelnaden gesloten waren in overweging genomen bij de uiteindelijke leeftijdsbepaling²⁵.

Steeds werd getracht om zoveel mogelijke leeftijdsindicatoren in overweging te nemen bij de totstandkoming van een uiteindelijke leeftijdsrange. Op basis van de leeftijdsindicatoren werden individuen onderverdeeld in volgende klassen:

Neonatus (0-12 maanden), *Infans I* (1-6 jaar), *Infans II* (7-12 jaar), *Juvenis* (13-20 jaar), *Adultus* (20-40 jaar), *Maturus* (40-60 jaar) en *Senilus* (ouder dan 60 jaar).

Individuen waarvan enkel de minimumleeftijd van 20 jaar kon worden toegekend werden ondergebracht onder de leeftijdscategorie >20jaar. De oorzaak hiervan is voornamelijk gelegen in de fragmentatie van de resten alsook de PM verwerking.

²³ WHITE en FOLKENS, 2000, p. 341.

²⁴ SCHEUER en BLACK, 2000.

²⁵ BUIKSTRA en UBELAKER, 1994, pp. 15-38.

▪ Bepalen van de lichaamslengte

De lichaamslengte voor volwassen individuen werd bepaald op basis van de totale lengte van intacte lange beenderen zoals het dijbeen (*femur*), de bovenarm (*humerus*), de ellepijp (*ulna*), het spaakbeen (*radius*), het scheenbeen (*tibia*) en het kuitbeen (*fibula*). Hierbij werd gebruik gemaakt van Trotters²⁶ formules voor de mannen en Trotter en Glesers²⁷ formules voor de vrouwen. Het gebruik van deze techniek gaat uit van een causaal verband tussen de lengte van de ledematen en de totale lengte van een individu²⁸. Omdat de relatie tussen de lengte van de ledematen en de totale lengte van een individu niet perfect is, worden Standaard Deviaties (SD)²⁹ opgeteld en afgetrokken van de berekend lengte om zo tot een aanvaardbare marge te komen. De SD van de berekende lichaamslengtes van deze studie komt overeen met circa 4cm. Op de berekende lichaamslengtes werden geen leeftijdscorrectie toegepast³⁰.

Ook voor de lichaamslengtebepaling van subadulten werden de formules van Trotter en Gleser gehanteerd omdat de lange beenderen reeds volgroeid waren. Voor de twee kinderen, sk.nrs. 15 en 58, kon geen lichaamslengte worden bepaald bij gebrek aan volledige lange beenderen.

Gezien Trotters en Trotter en Glesers formules verschillen naargelang het toegekende geslacht diende het geslacht gekend te zijn voordat de lichaamslengte kon worden bepaald. Wanneer het geslacht ongekend was (NP of ?) werd de lichaamslengte voor beide geslachten bepaald. Bij aanwezigheid van verschillende intacte lange beenderen ging de voorkeur uit naar het dijbeen gezien deze het meest betrouwbaar is bij de lichaamslengtebepaling³¹.

²⁶ TROTTER, 1970, pp. 71-83.

²⁷ TROTTER en GLESER, 1958, pp. 79-123.

²⁸ BYERS, 2002, pp. 240-245.

²⁹ Standaard Deviatie is een maat uit de statistiek die de spreiding van kenmerken weergeeft van een normaal verdeling (Gaus Curve). Bij een normale verdeling geldt dat 68,2% van alle waarden 1 standaarddeviatie van het gemiddelde ligt, rechts (plus), links (min).

³⁰ De lichaamslengte neemt gemiddeld af vanaf 45 jaar ten gevolge van compressie van het kraakbeen tussen de gewrichten.

³¹ BYERS, 2002, p. 242.

- **Resultaten**

- Grafcontext en begrafenisrituelen

Alle 75 skeletten werden aangetroffen in W-O oriëntatie: hoofd in het westen, voeten in het oosten. Niettegenstaande alle skeletten in anatomisch verband lagen werd bij meer dan de helft van de graven versterking vastgesteld daterend van voor 1797³² (68%). Bij 11 van de 75 gevallen (15%) was de versterking van de grafcontext te wijten aan recente ingrepen, van na 1797³³. Tabel 1 (voor de tabellen: zie pagina's 53, 54 en 55) geeft een overzicht van deze resultaten.

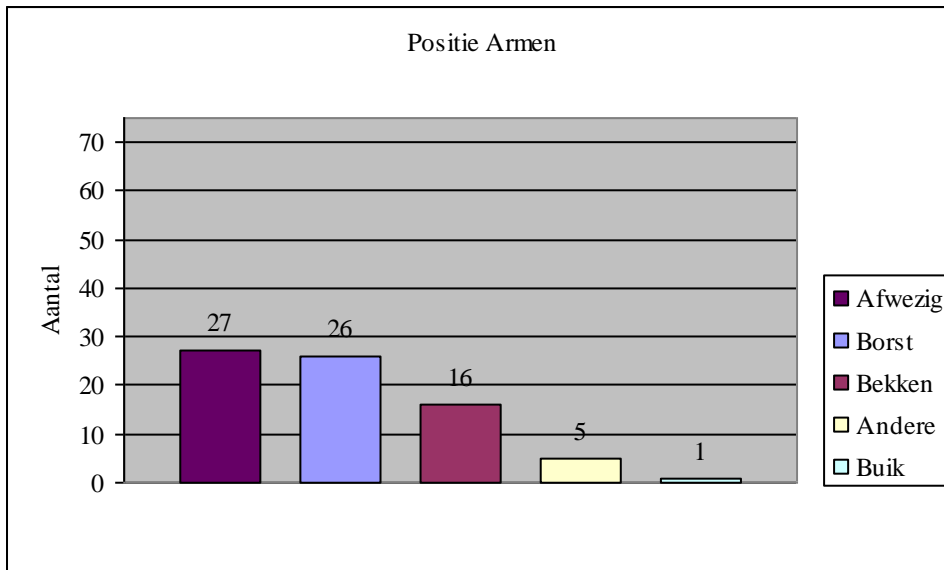
Verschillende factoren wijzen erop dat deze individuen werden begraven in kisten. Bij 84% zijn nagels van de kist aangetroffen, bij 23% werden restanten van de kistlijn geregistreerd en bij 8% werden houten fragmenten aangetroffen. Meer vergankelijke voorwerpen zoals haar en textiel werden bij respectievelijk 5% en 4% van de graven aangetroffen. Hierop werden geen conserveringstechnieken toegepast omdat het gepreserveerde materiaal niet omvangrijk genoeg was. Een overzicht van alle gedocumenteerde objecten en aantallen kunnen worden teruggevonden in de tabellen 2 en 3.

Verder werden ook verschillen opgemerkt op vlak van positionering van de armen. Bij de meerderheid van de individuen werden de armen aangetroffen op de borst (26) en bij een niet onbeduidend aantal op het bekken (16) (zie figuren 49 en 50). Bij slechts 5 individuen werden de armen in een andere positie gevonden. Hiermee wordt bedoeld dat de armen zijn aangetroffen in een combinatie van de ene arm (links of rechts) langs het lichaam en de andere (links of rechts) op de borst, het bekken of de buik. Tabel 4 synthetiseert al deze vaststellingen en figuur 48 geeft hiervan een grafische voorstelling.

Volledigheidshalve dient te worden opgemerkt dat bij meer dan één derde van de begravingen geen vaststelling konden worden gemaakt wat de positie van de armen betreft. Dit heeft voornamelijk te maken met de afwezigheid van de opperste ledematen door oude of recente verstoringen.

³² i.e. daterend van voor de opheffing van het klooster.

³³ i.e. daterend van na de opheffing van het klooster.

Figuur 48: Positie van de armen bij de aangetroffen 75 menselijke bijzettingen.

Figuur 49: Begraving in de pandhof, met handen op het bekken geplaatst.

Figuur 50: Begraving in de pandgang, met handen op de borst geplaatst.

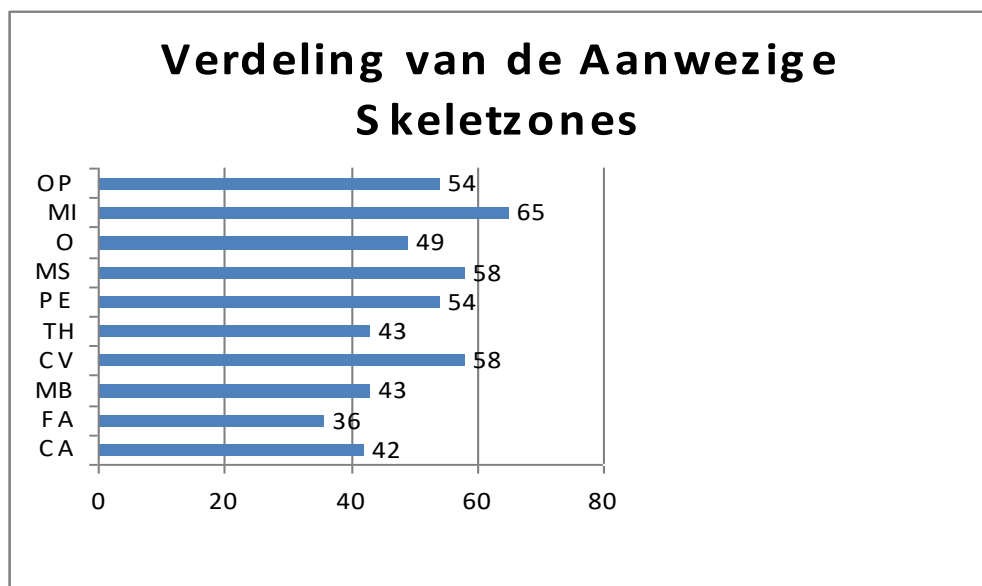
- Bewaringstoestand en volledigheid van de menselijke resten

Algemeen kan worden gesteld dat de kwaliteit van de skeletten varieerde van ‘slecht’ tot ‘matig’. De overblijfselen waren uiterst broos en poreus en alle skeletresten vertoonden PM breuken. Tabel 5 toont aan dat PM verwerking aanwezig was bij circa 67% van de skeletindividuen en PM verkleuring bij circa 59%. Er kan dus worden besloten dat het skeletmateriaal kwalitatief slecht was bewaard.

De kwantiteit of volledigheid van het skeletmateriaal per skeletzone is voorgesteld in de tabellen 6 en 7 en figuur 51.

In hypothetisch ideale omstandigheden zouden 75 skeletten verdeeld over 10 anatomische zones 750 zones moeten opleveren. Bij deze collectie zijn onderdelen van 502 anatomische zones geteld. Meer dan de helft was dus bewaard. De *membra inferiora* (MI) of onderste ledematen waren het meest aanwezig en de *facies* (FA) of het aangezicht het minst.

Er dient echter op worden gewezen dat dit telsysteem geen rekening houdt met de graad van compleetheit van de zones op zich.

Figuur 51: Verdeling van de aanwezige skeletzones, uitgedrukt in aantal getelde volledige delen of fragmenten.

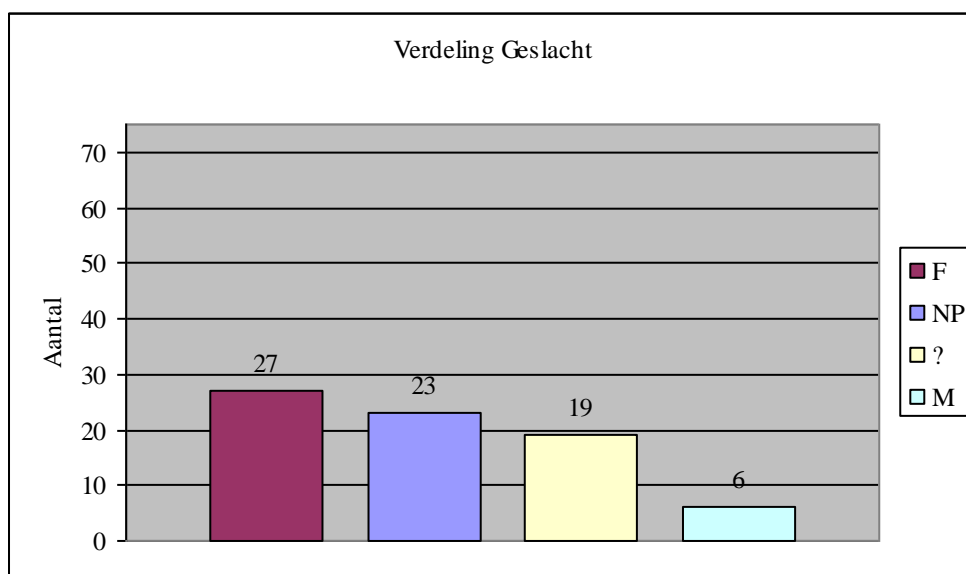
Verklaring: CA: *Calvarium* - schedeldak
 FA: *Facies* - aangezicht
 MB: *Mandibula* - onderkaak
 TH: *Thorax* - borst
 CV: *Columna vertebralis* - wervelkolom
 PE: *Pelvis* - bekken
 MS: *Membra Superiora* - bovenste ledematen
 OM: *Ossa Manus* - de handen
 MI: *Membra Inferiora* - onderste ledematen
 OP: *Ossa Pedis* - voeten

○ Demografisch onderzoek

De basis demografische informatie van deze populatie is terug te vinden in tabellen 8, 9 en 10. Zij representeren alle 75 onderzochte individuen.

▪ Geslachtsverdeling

De algemene verdeling van de geslachten is procentueel voorgesteld in tabel 8. Bij 23 individuen was het onmogelijk (NP) om het het geslacht te bepalen en bij 19 individuen was het geslacht onbepaalbaar (IND). Van de overige 33 individuen zijn 27 vrouw geschat (82%) en 6 man (18%). Figuur 52 geeft hier een grafische voorstelling van.

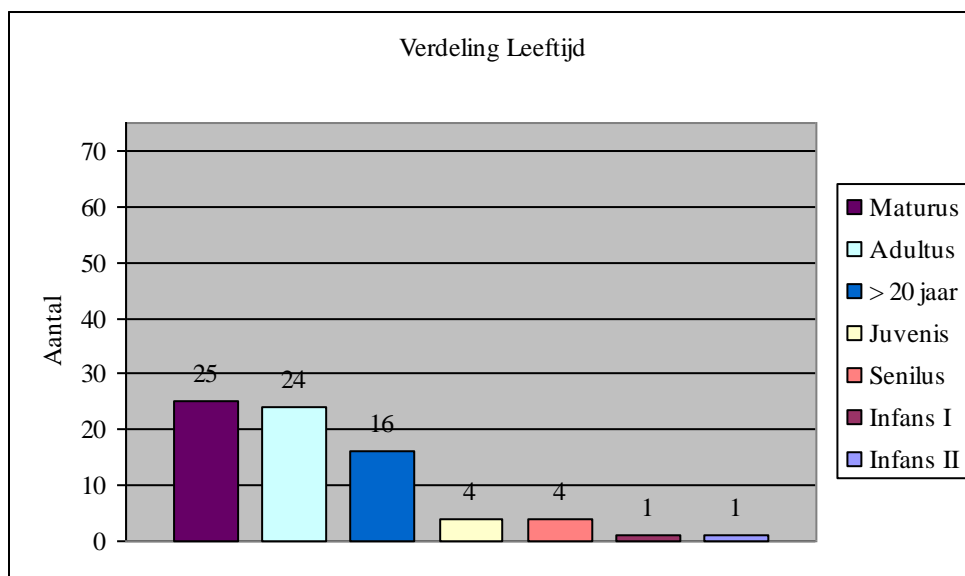
Figuur 52: Geslachtsverdeling van de 75 aangetroffen menselijke bijzettingen.

▪ Leeftijdsverdeling

Tabel 9 geeft een voorstelling van de leeftijdsverdeling per geslacht. Aangezien de leeftijdscategorieën *foetus* en *neonatus* niet aanwezig waren in deze populatie worden zij niet weergegeven in de tabel.

Van de 75 onderzochte individuen zijn 6 personen jonger dan 20 jaar of *subadult*, waarvan 1 tussen de 1 en 6 jaar, 1 tussen de 7 en 13 jaar en 4 tussen de 13 en 20 jaar. De *adulten* of biologisch volwassen individuen vormen met 69 individuen de overgrote meerderheid binnen deze populatie. Bij 16 van de volwassenen is het niet eenduidig te bepalen tot welke leeftijdscategorie ze behoren. Zij zijn afzonderlijk opgenomen in de categorie >20 jaar. Van de volwassenen die wel konden worden toegekend aan een specifieke klasse zijn 24 *adultus*

of tussen de 20-40 jaar, 25 *maturus* of tussen de 40-60 en 4 *senilus* of ouder dan 60. Voor de grafische voorstelling hiervan wordt verwezen naar figuur 53.

Figuur 53: Leeftijdsverdeling van de 75 aangetroffen menselijke bijzettingen.

Toegepast op geslacht kan worden besloten dat 41% van de vrouwen behoorden tot de leeftijdscategorie *adultus* (20-40), 48% tot *maturus* (40-60), 4% tot *senilus* (60+). Voor 7% van de vrouwen kan enkel worden gesteld dat zij minstens 20 jaar oud waren (>20). Van de beperkte groep mannen konden 4 onder de leeftijdsgroep van *adultus* (20-40) worden ondergebracht, 1 onder *maturus* (40-60) en 1 onder *senilus* (60+).

- Verdeling van de lichaamslengte

De verdeling van de lichaamslengtes kunnen worden teruggevonden in de tabel 10. De standaarddeviaties (± 4 cm) zijn niet op- en afgetrokken van de resultaten.

Bij 10 vrouwen kon de lichaamslengte niet worden bepaald. De gemiddelde lengte voor de vrouwen was 160 cm. De grootste vrouw was 170 cm en de kleinste 148 cm. Van de 3 mannen waarvan de lichaamslengtes konden worden bepaald was de gemiddelde lengte 162 cm. De kleinste man was 156 cm en de grootste 169 cm.

- **Conclusie**

Ondanks de slechte bewaringstoestand kon toch heel wat basisinformatie omtrent de geslachtsverdeling, leeftijdsverdeling en verdeling van de lichaamslengtes worden verzameld. In het totaal zijn 75 individuen in anatomisch verband antropologisch geanalyseerd.

Van de 75 onderzochte individuen zijn 502 anatomische zones geteld en was dus meer dan de helft bewaard. Het hoge percentage van PM verwerking en fragmentatie maakt dat deze collectie van menselijke resten kwalitatief gezien slecht bewaard is.

Onderverdeeld op basis van vindplaats kan worden gesteld dat 26 van de 75 individuen gevonden zijn in de pandgang. Vijftien hiervan waren vrouw met een gemiddelde lichaamslengte van 161 cm. Acht van deze 15 vrouwen waren tussen de 20 en 40 jaar oud en 7 tussen de 40 en de 60 jaar. Voor de overige 11 individuen werd geen geslacht toegekend. Eén van hen was ouder dan 60, 3 tussen de 20 en de 40 jaar oud, 4 ouder dan 20 jaar en één tussen de 13 en 20 jaar oud.

In de pandhof waren 44 individuen aanwezig waarvan 6 mannen en 10 vrouwen. Vijf individuen waren minderjarig. Voor hen is geen geslacht bepaald. De gemiddelde lengte van de vrouwen was 157 cm. Drie van de 10 vrouwen waren tussen de 20 en 40 jaar, 4 tussen de 40 en 60 oud en 1 vrouw was ouder dan 60. Van 2 vrouwen kan enkel worden gezegd dat zij minstens 20 jaar oud waren. De volwassen mannen hadden een gemiddelde lichaamslengte van 162 cm. Vier van de mannen waren tussen de 20 en 40, 1 tussen de 40 en 60 en 1 ouder dan 60. Van de 5 individuen opgegraven buiten de pandgang en de pandhof zijn er 2 vrouw bevonden tussen de 40 en 60 jaar oud en met een gemiddelde lengte van ongeveer 167 cm. Aan de overige 3 individuen is geen geslacht toegekend. Twee van deze skeletindividuen waren tussen de 40 en 60 jaar oud en 1 van hen was op z'n minst 20 jaar oud.

Dit basisrapport laat echter niet toe om uitspraken te maken over de levenskwaliteit en levensverwachting van de onderzochte populatie. Aanwezigheid van pathologiën en de gebitstatus werden genoteerd tijdens de analyse maar zijn niet weergegeven in dit verslag. Zij zouden het voorwerp kunnen uitmaken van een meer uitgebreide analyse. Verder onderzoek is tevens aangewezen om een verdere specificatie van de leeftijd toe te laten alsook om mogelijke relaties toe te lichten tussen de gezondheidstoestand van deze personen en hun lichaamslengte en leeftijd.

Tabel 1: Positie Skelet

	Anatomisch - Verband		Verstoring - Recent		Verstoring - Oud	
	#	%	#	%	#	%
Aanwezig	75	100%	11	15%	51	68%
Niet Aanwezig	0	0%	64	85%	24	32%
Total	75		75		75	

Tabel 2: Grafcontext uitgedrukt in Aantallen

Object	Buiten de pandgang & Pandhof	Pandgang	Pandhof	Total
Ceramiek	5	21	37	63
Nagels	5	20	33	58
Dierlijke resten	1	10	26	37
Speldjes	4	10	22	36
Metaal	1	8	13	22
Kistlijn	3	4	10	17
Hout	3	3	0	6
Juwelen	2	1	3	6
Munten	2	2	1	5
Haar	0	3	1	4
Textiel	0	3	0	3

Tabel 3: Grafcontext uitgedrukt in Percentages

Object	Buiten de pandgang & Pandhof	Pandgang	Pandhof	Totaal
Ceramiek	100%	81%	84%	84%
Nagels	100%	77%	75%	84%
Dierlijke resten	20%	38%	60%	49%
Speldjes	80%	38%	50%	48%
Metaal	20%	31%	30%	29%
Kistlijn	60%	15%	23%	23%
Hout	60%	12%	0%	8%
Juwelen	40%	4%	7%	8%
Munten	40%	8%	2%	7%
Haar	0%	11%	2%	5%
Textiel	0%	11%	0%	4%

Tabel 4: Positie Armen

	Aantal
Afwezig	27
Borst	26
Bekken	16
Andere	5
Buik	1
Total	75

Tabel 5: PM Veranderingen

	Verwerking		Verkleuring		Kristallisatie	
	#	%	#	%	#	%
Aanwezig	50	67%	44	59%	0	0%
Niet Aanwezig	25	33%	31	41%	75	100%
Total	75		75		75	

Tabel 6: Volledigheid Skeletmateriaal per Zone

Zone	Aantal Skeletten met min 1 bot in zone	%
CA	42	56%
FA	36	48%
MB	43	57%
CV	58	77%
TH	43	57%
PE	54	72%
MS	58	77%
OM	49	65%
MI	65	87%
OP	54	72%
Total	502	67%

Tabel 7: Volledigheid skeletmateriaal per Bot

Bot	L	C	R	Zone
os frontale	0	41	0	CA
os parietale	42	0	41	CA
os temporale	39	0	37	CA
ossicula auditus	0	0	0	CA
os occipitale	0	42	0	CA
os sphenoidale	0	31	0	CA
os ethmoidale	0	26	0	FA
os zygomaticum	25	0	20	FA
os nasale	15	0	11	FA
os lacrimale	14	0	10	FA
concha nasalis inf	14	0	10	FA
vomer	0	13	0	FA
maxilla	26	1	25	FA
os palatinum	25	1	23	FA
mandibula	0	43	0	MB
os hyoideum	0	1	0	MB
sternum	0	22	0	TH
costae	38	4	34	TH
vertebrae cervicales	0	44	0	CV
vertebrae thoracicae	0	46	0	CV
vertebrae lumbales	0	44	0	CV
os sacrum	0	35	0	CV
os coccygis	0	2	0	CV
os coxae	50	0	46	PE
clavicula	39	0	35	MS
scapula	39	0	33	MS
humerus	49	0	39	MS
radius	45	0	39	MS
ulna	43	0	39	MS
carpi	42	0	36	OM
metacarpi	40	0	34	OM
phalanges	0	41	0	OM
ossa sesamoidea	0	15	0	OM
femur	59	0	55	MI
patella	36	0	39	MI
tibia	55	0	53	MI
fibula	54	0	53	MI
tarsi	51	1	45	OP
metatarsalia	48	0	44	OP
phalanges	0	46	0	OP
ossa sesamoidea	0	19	0	OP

Tabel 8: Verdeling Geslacht

	Aantal	%
F	27	36%
NP	23	31%
?	19	25%
M	6	8%
Total	75	100%

Tabel 9: Verdeling Leeftijd

	Aantal	%
Infans I	1	1%
Infans II	1	1%
Juvenis	4	5%
Adultus	24	32%
Maturus	25	33%
Senilus	4	5%
> 20 jaar	16	21%
Total	75	100%

Figuur 10: Verdeling lichaamslengtes volgens geslacht

		F	M	?	NP	Totaal
Aantal		27	6	19	23	75
Berekend Aantal		17	3	10	10	40
Max Lengte	SF	170	-	168	165	
	SM	-	169	171	167	
Min Lengte	SF	148	-	155	151	
	SM	-	156	159	149	
Gemiddeld	SF	160	-	161	158	
	SM	-	162	165	160	

4.2. Zone II - stadsmuur (Jan Decorte)

4.2.1. Onderzoeksmethode

Tijdens het proefonderzoek in 2006 werd op de speelplaats van de school Onze-Lieve-Vrouw van Bijstand in de Sionstraat een deel van de oude stadsmuur rond Kortrijk aangesneden. De verwachting was dan ook om bij de opgraving in zone II het vervolg van deze muur en misschien de Predikherentoren, één van de stadstorens, te vinden. In april 2007 werd de stadsmuur langs de oostzijde, met name de grachtkant, blootgelegd. De westelijke zijde, de zijde *intra muros*, werd niet onderzocht omdat er in deze zone sterk vervuilde grond aanwezig was. Dit had tevens tot gevolg dat niet dieper kon worden gegraven dan tot aan het grondwater, aangezien dit water ook vervuild was en niet zomaar kon worden weggepompt. In het midden van de zone werd een rijstrook opengelaten voor de kraan en voor de bewoners van het schoolcomplex. Daar had een recente riool de muur al zeker aangetast en de strook was ook een eind van de verwachte toren gelegen, zodat deze zeker nog goed kon onderzocht worden.

4.2.2. Eerste resultaten

- **Oudste sporen**

Zoals verwacht werden de brede stadsmuur én een deel van de Predikherentoren direct onder de tegels van speelplaats aangesneden. De muur (F1) en de stadstoren (F9-F10) waren in verband gemetseld en kunnen gedateerd worden in de 2de helft van de 14de eeuw. De goedkeuring voor de bouw van de verdediging van Kortrijk kwam er op 17 september 1353. Het duurde tot 1454 vooraleer de stadsmuur met zijn torens en poorten voltooid was. De oudste datering van de toren van de Predikheren dateert uit 1406³⁴. De toren was duidelijk weggezakt naar de stadsgracht toe en vertoonde twee grote breuken over de gehele noordwestzijde (F9) van de toren net bij de stadsmuur. Mogelijk is deze verzakking te wijten aan het oplazen van de toren door de Fransen in 1684.³⁵

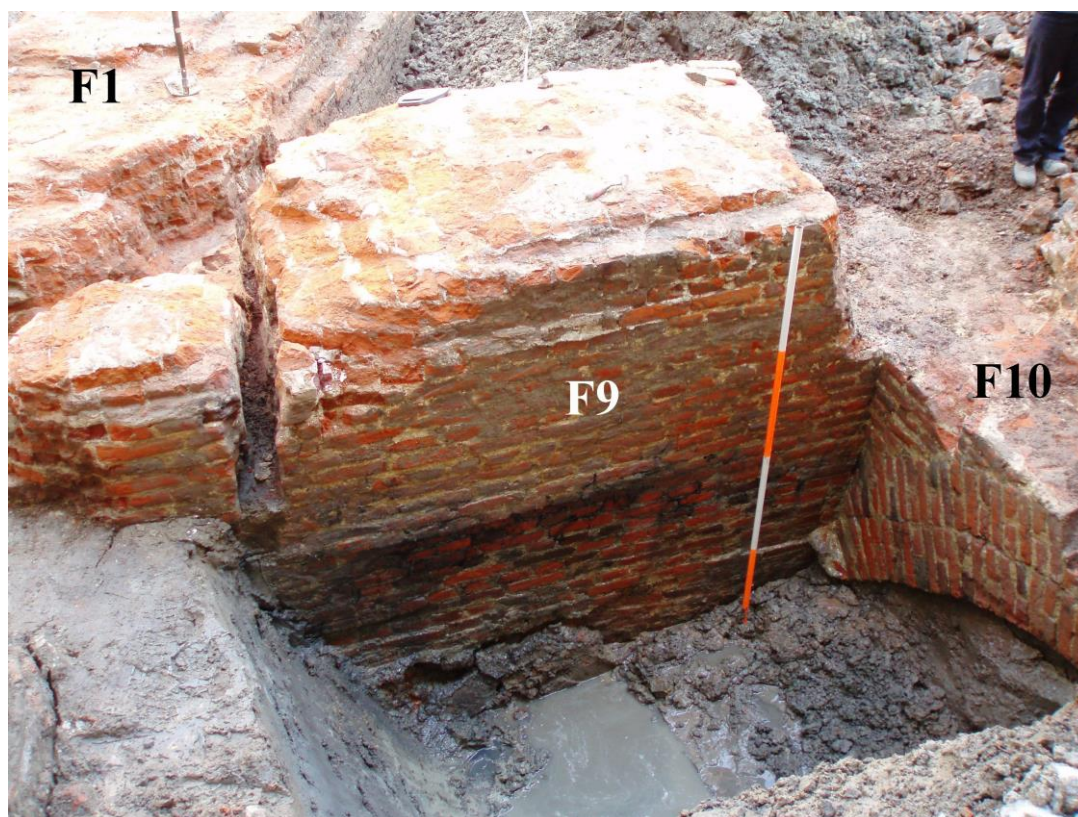
De stadsmuur had een bakstenen fundatie (baksteenformaat: 24,0-26,0 x 11,5-13,0 x 5,5-6,0cm) en de onderkant van de muur werd bereikt op +13,63 TAW. Waar de stadsmuur in opstand verscheen, waren enkele rijen witte natuursteen aangebracht. Het aantal rijen varieerde van 2 rijen natuursteen dicht bij de toren tot 8 rijen verder weg van de toren. Of het aantal rijen nog toenam verder naar het noorden was door de stand van het grondwater onmogelijk te onderzoeken. Waarom het aantal rijen natuursteen afnam naarmate men de

³⁴ DESPRIET, 1990, pp. 43-74.

³⁵ Mondelinge mededeling van P. Despriet.

Figuur 54: Zicht vanuit het noordoosten op de stadsmuur met Predikherentoren.

Figuur 55: Zicht vanuit het zuiden op de binnenzijde van de stadstoren.

stadstoren naderde, is niet meteen duidelijk (economische oplossing?). De verdere opbouw van de toren bestond terug uit baksteen. De breedte van de muur nam toe wanneer hij dichterbij de toren komt: in het noorden was de muur 1,40m breed, bij de toren werd dit 1,80m.

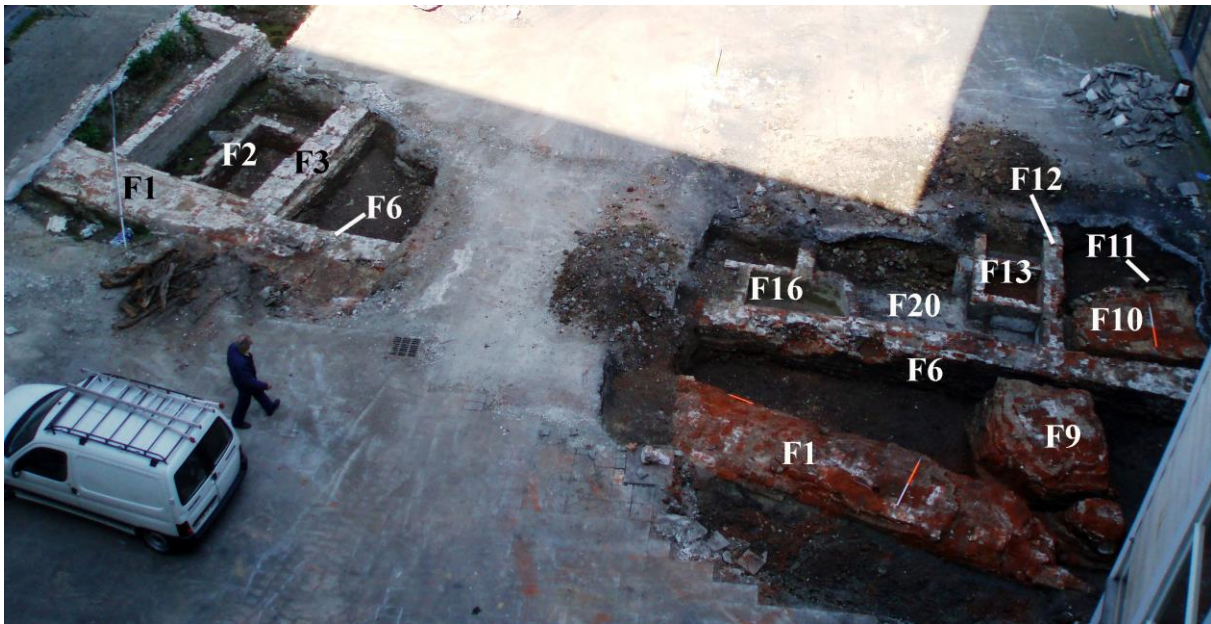
De stadstoren lag in de zuidelijke hoek van de onderzochte zone en werd enkel voor de helft aangesneden. Daarnaast werd hij doorbroken of aangetast door enkele recentere sporen (rioolbuis F5, muur F6, structuur F11, waterput F17 en kelder F20), maar niettemin kon een goed beeld van de toren worden gekregen. De bakstenen fundatie van de toren was getrapt. Deze trappen werden breder naar de stadsgracht toe, maar door het grondwater en de sleufwand konden deze trappen niet perfect worden blootgelegd. Er waren er met zekerheid vier, maar misschien groeide dit aantal nog naar het oosten. Op dezelfde hoogte als de witte natuurstenen in de stadsmuur, was in de toren 1 rij Doornikse kalksteenblokken aangebracht. Deze blokken hadden een afmeting van ongeveer 25,0 x 25,0 x 22,0cm. Naar de noordelijke hoek met de stadsmuur toe verdwenen de Doornikse kalkstenen. Ook hier is de reden onbekend. Mogelijk besliste men om de duurere natuurstenen niet te gebruiken in de toch haast onzichtbare hoeken. De rest van de bovenbouw was in baksteen gemetst (26,0-25,5 x 13,5-13,0 x 5cm). De buitenkant van de toren was rond afgewerkt en de binnenkant rechthoekig. De oostelijke binnenzijde was gebouwd met een spaarboog met een dubbele rij bakstenen. Aan de noordwestkant van de binnenzijde maakte de stadstoren een hoek, zodat de binnenruimte misschien een kruisvorm had. Later werd de keel van de stadstoren dichtgemaakt met een veel minder diep gefundeerde muur die in het verlengde van de stadsmuur werd gebouwd. Er waren geen verdere verbouwingen aan de stadstoren merkbaar.

De stadsgracht sloot waarschijnlijk dadelijk aan aan dit deel van de stadsmuur. Dit kan afgeleid worden uit de verschillende lagen natuurstenen die in de muur en toren waren aangebracht en die de structuur beschermden tegen opstijgend water. Ook werd vlakbij de stadsmuur dezelfde materiaalrijke vulling aangetroffen als in de proefsleuven van het vooronderzoek³⁶. Zekerheid bestaat hierover echter niet, aangezien de meeste iconografische bronnen een strook land tussen muur en stadsgracht weergeven³⁷. Deze bronnen zijn wel jonger dan de stadsmuur en misschien was de gracht toen al voor een deel dichtgeslibd.

³⁶ Zie hiervoor het eindverslag van het vooronderzoek uit 2006, vermeld in de bibliografie.

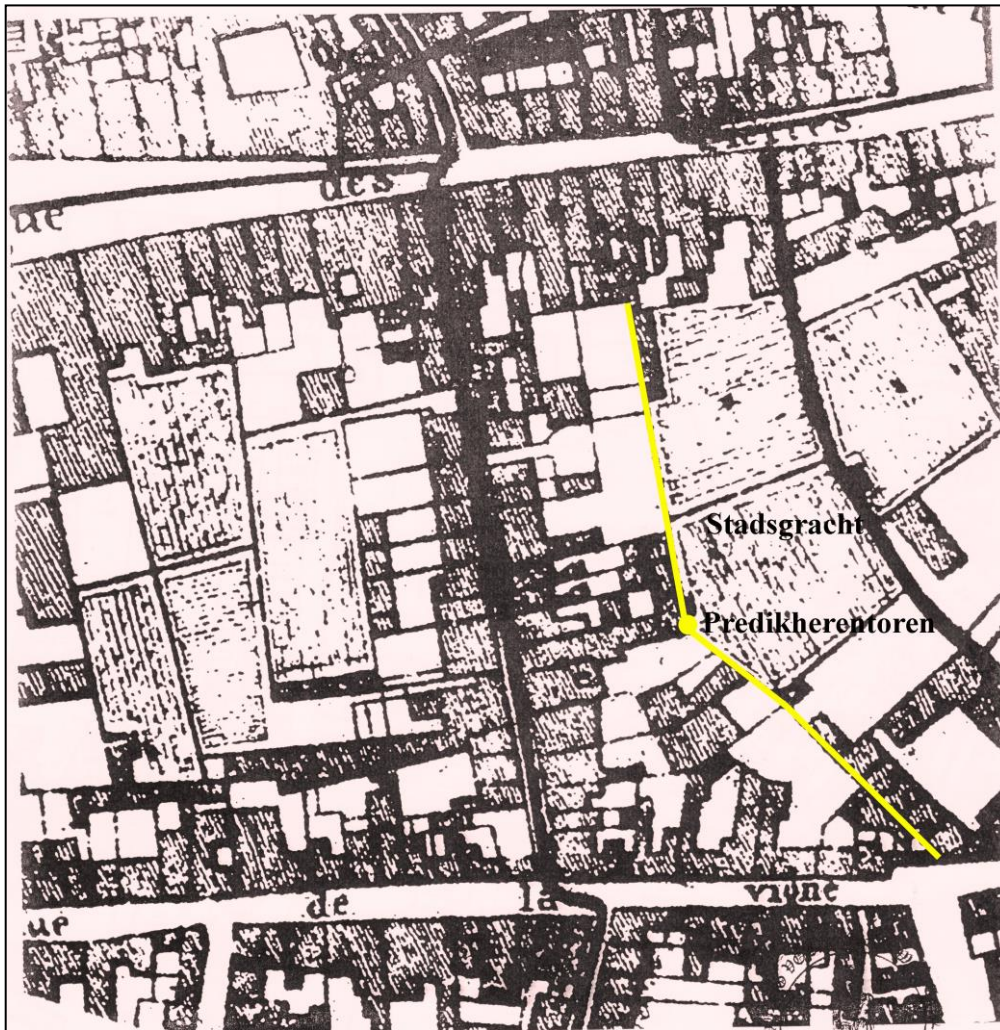
³⁷ DESPRIET, [2007] (a).

- **Recentere sporen en verstoringen**

Figuur 56: Overzicht vanuit het westen op zone II met aanduiding van de verschillende sporen.

Aan de oostzijde van de stadsmuur waren heel wat constructies aangebouwd. Het ging hier om een aantal kelders en muren. De oudste muur was waarschijnlijk F19 (24,0 x 12,0 x 5,0cm). Deze liep onder F3 en F2 van het oosten naar het westen tot tegen de stadsmuur. In de jongere kelder F2 vormde hij een deel van de vloer. Deze kelder werd zelf later overbouwd door structuur F3-F6. Deze werd deels gebouwd op de resten van F1. F3 maakte er een rechte hoek naar het zuiden en liep verder als F6. Iets meer naar het zuiden werd de fundatie van F6 dieper en brak hij ook door de stadstoren heen om verder door te lopen in de zuidelijke sleufwand. De verdieping van de fundatie had te maken met de aanwezigheid van kelder F20, die bestond uit noordelijke muur F15, zuidelijke muur F12, trap F13 en een mogelijk stortgat F14. De vloer van deze kelder bestond uit 2 cementlagen waartussen her en der geplaatste bakstenen lagen met als functie het opstijgend grondwater tegen te houden. Kelder F20 werd later uitgebreid en/of geherstructureerd met de komst van structuur F16. Tot welke gebouwen deze kelders behoorden, werd niet duidelijk. Het gebouw dat gevormd werd door F3, F6 en waartoe ook kelder F20(F12, F13, F14 en F15) behoorde, was behoorlijk groot en had een breedte of lengte van minimum 17,80m. Naast deze kelders werd de stadstoren ook verstoord aan de binnenzijde door een waterput met aanlegsleuf (F17 en F18) en aan de buitenzijde door een bakstenen structuur (F11) waarvan de functie onbekend blijft.

Figuur 57: Detail uit de plattegrond van W.J. Henry uit 1850 waar het gebruik van de zone van de stadsgracht staat aangeduid.

Tot welke periode deze latere structuren behoorden, is niet meteen duidelijk. Tot op de kadasterkaarten van 1850 is aan de oostelijke zijde van de stadsmuur in deze zone geen enkel gebouw waar te nemen. Daarna zijn op de volgende kadasterkaart reeds de huidige schoolgebouwen te zien. Behalve misschien spoor F19, kunnen alle andere sporen vermoedelijk gedateerd worden tussen 1850 en de bouw van de school in 1976. Verder historisch onderzoek kan hier zeker meer duidelijkheid scheppen.

4.3. Zone III - Koeiekop (Bert Acke en Raf Trommelmans)

4.3.1. Onderzoeksmethode

Bij de archeologische terreinverkenning in juni-juli 2006 werd in de kleine sleuf op de Koeiekop een houten kuip of ton aangesneden, die mogelijk een aanwijzing was dat er eertijds één of andere ambachtelijke activiteit had plaatsgevonden op deze plek. Verder onderzoek was wenselijk en na afbraak van enkele garages kon een grotere zone aan de Koeiekop opgegraven worden; dit werd sleuf 1. Sleuf 1 kende een noord-zuid oriëntatie, was ca. 21,00m lang en varieerde in de breedte van ca. 5,00m in het noorden tot 7,00m in het zuiden. Om praktische redenen werd de sleuf onderverdeeld in twee delen. Eerst werd de noordelijke helft opgegraven, vervolgens de zuidelijke. Ook in een nabijgelegen binnentuintje van de school Onze-Lieve-Vrouw van Bijstand kon een sleuf aangelegd worden, sleuf 2. De aanwezigheid van een grote ondergrondse bakstenen watercisterne en twee mazoutketels in de tuin betekende dat niet de gehele oppervlakte van het terrein kon onderzocht worden. Het archeologisch onderzoek op deze plek bleef noodgedwongen beperkt tot een noord-zuid georiënteerde sleuf van ca. 7,70m lang en 3,20m breed. De laaggelegen, drassige ligging van het terrein zorgde samen met doorsijpelend water uit de cisterne voor voortdurende wateroverlast in de sleuf.

4.3.2. Eerste resultaten

- **Oudste sporen**

In het noordelijk deel van sleuf 1 werden in totaal zes houten tonnen teruggevonden, als een bruine verkleuring in een anders blauwgrijze kleigrond. Het gaat om sporen A15, A17, A21, A23, A24 en A25. De tonnen bevonden zich ongeveer in hetzelfde vlak (tussen +15,20 en +15,44 TAW) en dateren mogelijk uit eenzelfde periode. Niet van alle tonnen kon de diameter bepaald worden, maar de grootst gemeten doorsnede was 1,70m (spoor A24) en de kleinste 1,10m (spoor A15). De tonnen kenmerkten zich vooral door hun typische vulling, die voor alle tonnen gelijk was: een bruine, luchtige, organische massa die vooral bestond uit kleine takjes en vezelachtige plantenresten.

Bij sporen A23 en A24 werd een belangrijk deel van de houten ton zelf teruggevonden. Van spoor A23 waren nog enkele rondom lopende houten banden aanwezig en was de bodemplank nog in goede staat bewaard. Ton A24 bestond uit rechtopstaande planken die werden samengehouden door rondom lopende houten banden. Onderaan zat aan de binnenzijde van de opstaande planken een groef waarin vermoedelijk de bodemplank vast zat, maar deze plank was niet meer bewaard. Bij de overige tonnen was het hout niet of nauwelijks bewaard.

Figuur 58: Zicht vanuit het zuidoosten op sporen A23 (rechts) en A24 (links), twee houten tonnen waarvan de onderkant vrij intact bewaard was gebleven. Ze waren vlak tegen elkaar aangelegd en hadden een gelijkaardige opbouw en vulling.

Figuur 59: Doorsnede van spoor A23, met de bruine organische vulling en de goed bewaarde bodemplank. Aan de buitenzijde is de laatste houten band zichtbaar die de omtrek van de ton bepaalde.

Ook in sleuf 2 werden restanten van in totaal zes houten, ronde tonnen/kuipen aangetroffen die allen eenzelfde lichtbruine, zeer humeuze vulling vol hout- en plantenresten bevatten. Geen enkele ton bevond zich volledig in de sleuf, maar de twee tonnen die wel voor meer dan de helft in de sleuf lagen, hadden een diameter van 2,05m (spoor B8) tot 2,30m (spoor B6). Sporen B9 en B10 waren de oudste tonnen en lagen onder een andere kuip, spoor B7. B9 en B10 waren bewaard tot een hoogte van +13,98 TAW en liepen minstens door tot +13,43 TAW. De opvulling van deze tonnen bestond uit een harde, kalkachtige laag tegen de rand en de typische humeuze vulling in het midden. Deze kalkachtige vulling kwam niet voor in de recentere kuipen.

De overige tonnen waren niet zo diep meer bewaard als B9 en B10. Van B5 en B7 was, behalve de vulling, enkel nog de onderste horizontale plank of hoepel aanwezig. De bewaarde plank van B5 was 20,0cm breed, die van B7 10,0cm. Hoewel de vulling van B5 bewaard was tot +15,39 TAW, bevond de enige bewaarde plank ervan zich 0,40m lager. Bij B6 was slechts de bodemplank bewaard, bij B8 kon geen enkele plank herkend worden.

Waar mogelijk werd het bewaarde hout van de tonnen bemonsterd voor verder onderzoek, alsook de vulling van alle tonnen, behalve B10. Bij de monsternamen van kuip B8 werden in de opvulling twee hoornpitten van runderen gevonden.

Figuur 60: Bovenaanzicht op B9 (onderaan) en B10 (bovenaan). Het noorden ligt rechts op de foto.

Figuur 61 linksboven: Klein fragment van ton B5.

Figuur 62 rechtsboven: Het zuidoostelijke stuk van ton B6. De westelijke helft is verstoord door de cisterne.

Figuur 63 linksonder: Het zuidoostelijke stuk van ton B7.

Figuur 64 rechtsonder: Zicht vanuit het zuidoosten op ton B8.

In het zuidelijk deel van sleuf 1 werd geen enkele houten ton aangetroffen. Het oudste relict hier betrof een bakstenen structuur (sporen A55, A56, A57 en A58) die twee bakken/bassins omvatte en die in de zuidwestelijke hoek van de sleuf werd aangesneden. De bakstenen bakken waren rechthoekig met een gebogen westzijde en opgevuld met afval: de zuidelijke bevatte een groot aantal hoornpitten van runderen, de noordelijke was gevuld met een sterk naar ammoniak ruikend goedje, vermoedelijk mest en/of -urine. De bovenzijde van deze bakken bevond zich op +14,88 TAW. De noordelijke bak had een zwarte, verharde bodem op +13,98 TAW. De zuidelijke bak, met de hoornpitten, kon niet volledig uitgegraven worden. Het baksteenformaat van de structuur bedroeg 24,0 x 12,0 x 5,5cm. In het noordelijke deel van sleuf 1 werd in een kuil (spoor A18) eveneens een concentratie hoornpitten gevonden.

Figuur 65: Zicht vanuit het zuidwesten op de sporen A55, A56, A57 en A58 na een eerste kleine verdieping. In de zuidelijke bak is de vulling met hoornpitten te zien, in de noordelijke bak is de mestvulling zichtbaar.

Figuur 66: Zicht op de noordelijke bak na het verwijderen van de opvulling. De binnenkant was bestreken met een dunne laag mortel/cement.

Al deze oude sporen (houten tonnen, bakstenen bakken, hoornpitten) duiden erop dat hier een deel van het atelier van een leerlooier werd opgegraven en geven ons een inzicht in de organisatie van zijn arbeid. De huiden kwamen bij deze persoon toe met de hoorns er nog aan als 'kwaliteitslabel' (runderras + leeftijd). De hoornpitten hadden geen verder nut voor de leerlooier en werden bijgevolg direct verwijderd van de huiden - vandaar de bak en de kuil vol hoornpitten. De huiden werden vervolgens gereinigd met water om bloed en vleesresten te verwijderen, dit gebeurde meer dan waarschijnlijk in de vlakbij gelegen stadsgracht. Daarna werden de huiden onthaard door ze onder te dompelen in kuipen gevuld met kalk (cf. tonnen B9 en B10 in sleuf 2). Het eigenlijke looiproces voltrok zich in kuipen gevuld met run of gemalen eikenschors, dit is de humeuze, plantaardige vulling die in alle tonnen werd teruggevonden³⁸. Het archeologisch onderzoek leverde voorlopig geen gegevens op voor een nadere datering van deze tonnen, maar archiefbronnen spreken over een leerlooier die eind 17de eeuw in de Kleine Sint-Jansstraat, vlakbij de Koeiekop, was gevestigd en wiens atelier vermoedelijk te koppelen is aan de opgegraven structuren.

Het hout van een aantal tonnen (A23, A24 en B7) werd ondertussen ook houtbiologisch en dendrochronologisch onderzocht door Kristof Haneca van het Laboratorium voor Houttechnologie van de Universiteit Gent. De planken van deze tonnen waren gemaakt van inlandse eik, behalve de hoepel van B7 en één plank van de bodem van A23 die uit olmenhout bestonden. De resultaten geven echter een meer recente datering dan verwacht: de veldatum van het hout gebruikt voor ton A23 is ten vroegste 1746, die voor A24 zelfs 1794. Deze datering is dus een eeuw jonger dan hetgeen bekend was uit de archieven. Grondiger bronnenonderzoek kan hier waarschijnlijk meer duidelijkheid in brengen.

- **Recentere sporen en verstoringen**

De recentere sporen die in sleuf 1 werden teruggevonden maken deel uit van de gebouwen die hier stonden vóór de garages gebouwd werden. Ze bevonden zich allen boven de resten van de houten tonnen en zijn bijgevolg jonger. Het was onmogelijk om aan alle funderingen een duidelijke functie te koppelen en in functie van dit basisrapport volstaat een korte opsomming van deze structuren. In het noordelijke deel waren dit ondermeer een sterk verzakt bakstenen vloertje, (spoor A3), een ronde waterput (A14), een ronde watervergaarbak (A13), twee noord-zuid georiënteerde muren (A1-A2 en A16) en een aantal bakstenen bakken (A4, A5, A7, A10, A10b). De recente sporen in het zuidelijke deel betroffen onder andere een aantal noord-zuid georiënteerde muren (A41, A43, A44 en A46) en een kelder (A26, A34, A36, A39, A48), een afwateringssysteem (A35) en een tegelvloer in schaakbordpatroon (A29 en A30) van een woning langsheen de Koeiekop.

³⁸ HILLEWAERT en ERVYNCK, 1991, p. 118.

4.4. Materiaalinventarisatie (Katrien Sturtewagen & Bert Acke)

De materiaalverwerking van de opgraving beperkte zich voor dit rapport tot het wassen en een eerste inventarisatie van de vondsten. Een uitvoerige wetenschappelijke studie van de archeologische artefacten behoorde niet tot de opdracht - deze materiaalverwerking kan gebeuren in het kader van een uitgebreide publicatie.

De archeologische vondsten (ceramiek, botresten, e.d.) werden per spoor, laag, verdieping of zone verzameld en kregen een uniek vondstnummer dat werd bijgehouden op de vondstbriefjes en de vondstenlijst. De vondsten werden nadien gewassen, gedroogd en geïnventariseerd op speciaal voor deze opgraving ontworpen materiaalformulieren (zie figuur 67). De vondstenlijsten en de materiaalformulieren zijn te vinden op de bijgevoegde DVD's.

Op dit materiaalformulier wordt duidelijk verwezen naar de oorsprong van de vondsten: telkens is aangegeven om welke opgraving het gaat, wat het vondstnummer is, de datum van verzamelen, de put (zone Ia, Ib, Ic, II of III), het vlak (1, 2, 3,...) en het spoor (C12, D52, E285,...). Al deze gegevens zijn ook terug te vinden op de vondstenbriefjes die bij de vondsten zitten. Per context wordt het materiaal ingedeeld in de grote categorieën 'ceramiek', 'metaal', 'glas' en 'bot'. Onder de ceramiek zijn volgende, meer specifieke soorten te onderscheiden: 'rood', 'grijs', 'wit', 'majolica', 'faïence', 'steengoed', 'porselein', 'technisch aardewerk', 'pijpaardewerk' en 'industriële aardewerk'. Vondsten die niet onmiddellijk tot een bovengenoemde groep kunnen gerekend worden, komen aan bod onder 'andere' (bvb. dakpan- of tegelfragmenten). Het aantal artefacten per categorie werd geteld, gewogen en in aparte zakjes opgeslagen. De rubriek 'opmerkingen' geeft ruimte voor het vermelden van speciale vondstomstandigheden, opmerkelijke vondsten, e.d.

Op deze manier werden quasi alle vondsten van de opgraving geïnventariseerd, behalve de volgende contexten:

- het materiaal dat werd gevonden bij de menselijke bijzettingen is gewassen, maar nog niet bijgeschreven op de materiaalformulieren
- het materiaal dat op de laatste dag van het onderzoek werd gevonden bij de beschoeide kuil in zone Ib is nog niet gewassen en geïnventariseerd.

Het spreekt vanzelf dat louter op basis van deze inventarisatie geen conclusies getrokken kunnen worden naar een specifieke datering toe, hiervoor is een uitgebreid materiaalonderzoek nodig. Wel kan gesteld worden dat de vondsten, in alle zones, ten vroegste dateren van de late middeleeuwen. Er werd geen enkele gesloten context aangetroffen met uitsluitend materiaal van oudere oorsprong.

Opgraving : Kortrijk Sint-Jans Poort (Nr : KSJP06 - -)												
Vondstnummer		Datum			Put		Vlak	Spoor				
Inhoud per soort	Rood	Grijs	Wit	Maj/ Fai	Steengoed	Pors	Tech aw.	Met.	Pijpaw.	Industr.	Bot	Glas
Aantal stukken												
Gewicht in gram												
	Andere:											
Opmerkingen:												

Figuur 67: Materiaalformulier gebruikt voor de inventarisatie van de vondsten.

5. ALGEMEEN BESLUIT

Het uitgebreide archeologische onderzoek van de site Sint-Janspoort heeft een schat aan informatie opgeleverd over de geschiedenis van dit deel van het centrum van Kortrijk, voor alles onherroepelijk zal verdwijnen bij de bouw van het woon- en winkelcomplex. De gegevens die bij de archeologische terreinverkenning aan het licht waren gekomen werden ruimschoots aangevuld, hoewel niet overal de verwachtingen werden ingelost.

Dit was zo in zone I, de zone van het Sionklooster, waar de verwachte kloosterkerk niet werd teruggevonden. Misschien is de in opstand bewaarde muur uit zone Ia de zuidgevel van deze kerk, maar dit is niet met zekerheid te zeggen en in dit geval betekent het dat de overige resten van de kerk zijn weggegraven bij de aanleg van de kelder onder het schoolgebouw. In zone Ia waren er verder een groot aantal recentere verstoringen (kelders, beerputten) aanwezig die oudere resten hebben vernietigd. Enkel in de noordwestelijke hoek kon (een deel van) een bijgebouw van het klooster worden blootgelegd, maar de functie blijft onbekend. Zone Ib leverde, naast de verwachte pandgang, de begraafplaats en de bijhorende begravingen, een veelvoud aan funderingen die duiden op een ingewikkelde, afwijkende kloosterplattegrond. Dit was eveneens het geval in zone Ic, waar naast resten van het klooster ook oudere sporen van bewoning langsheen de Sionstraat werden teruggevonden. Een andere conclusie is dat het kloosterareaal zich veel verder uitstrekte dan verwacht en dat er nog heel wat sporen bewaard zullen zijn in het niet bedreigde deel ten westen en ten noorden van zone I.

Zone II beantwoordde wel aan het verwachtingspatroon: hier kon een groot deel van de massieve middeleeuwse stadsmuur en de Predikherentoren opgegraven worden, waardoor een exacte lokalisatie ervan in het huidige stadswefsel mogelijk is. Mazoutvervuiling zorgde er jammer genoeg voor dat enkel de zijde *extra muros* kon onderzocht worden.

De vele restanten van ambachtelijke leerlooiersactiviteit (houten kuipen, run, hoornpitten) die binnen de tamelijk beperkte ruimte van zone III bewaard waren, betekenden een onverwachte meevaller. Ze vertegenwoordigen bijna alle aspecten van het proces van leerlooien en het grote aantal kuipen duidt erop dat dit gedurende een lange periode een belangrijke activiteit was in dit deel van de stad.

De bevindingen van een eerste fysisch-antropologische studie van de skeletresten tonen aan dat hieruit heel wat gegevens kunnen afgeleid worden over leeftijd, geslacht en lichaamsbouw van de verschillende individuen. Een uitgebreidere studie zal echter nodig zijn om een volledig beeld te krijgen van de gezondheidstoestand van deze mensen. Ook voor het materiaalonderzoek is een eerste aanzet gegeven, maar om tot duidelijke conclusies te komen is verder wetenschappelijk onderzoek van de artefacten gewenst.

6. BIBLIOGRAFIE

- ACKE B., TROMMELMANS R., DE WANDEL T., e.a., *Archeologische terreinverkenning Sint-Janspoort Kortrijk. Eindverslag - juli 2006*, s.l., 2006 (onuitgegeven).
- BASS W.M., *Human osteology. A laboratory and field Manual*, Columbia, 1995.
- BUIKSTRA J.E. en UBELAKER D.H., *Standards for data collection from human skeletal remains*, Fayetteville, 1994 (Arkansas Archaeology Survey Research Series 44).
- BYERS S., *Introduction to forensic anthropology*, Boston, 2002.
- DESPRIET P., *2000 jaar Kortrijk. Topografische atlas, van ambachtelijke Romeinse nederzetting tot moderne stad*, Kortrijk, 1990.
- DESPRIET P., *Iconografie van het Sionklooster*, Kortrijk, [2007] (onuitgegeven) (a).
- DESPRIET P., *Kerk en kapel in het Sionklooster*, Kortrijk, [2007] (onuitgegeven) (b).
- DESPRIET P., *De kloostergemeenschap*, Kortrijk, [2007] (onuitgegeven) (c).
- DESPRIET P., *Dood en begrafenis in het Sionklooster*, [2007] (onuitgegeven) (d).
- FRANCE D.L., Observational and Metric Analysis of Sex in the Skeleton, in: REICHS K.J. (red.), *Forensic osteology: advances in the identification of human remains*, Springfield, 1998, pp. 163-186.
- HILLEWAERT B. en ERVYNCK A., Leerlooierskuipen langs de Eekhoutstraat, in: VERMEERSCH V. (red.), *Jaarboek 1989-1990 Brugge Stedelijke musea*, Brugge, 1991, pp. 109-123.
- HAGLUND W. en SORG M., Method and theory of forensic taphonomic research, in: HAGLUND W. en SORG M. (red.), *Forensic taphonomy: the postmortem fate of human remains*, Boca Raton, 1997, pp. 13-26.
- KROGMAN W.M. en ISÇAN M.Y., *The human skeleton in forensic medicine*, Springfield, 1986.

- MAAT G.J.R., PANHUYSEN R.G.A.M. en MASTWIJK R.W., *Manual for the physical anthropological report*, Leiden, 1999.

- PHENICE T.W., A newly developed visual method of sexing the os pubis, in: *American Journal of Physical Anthropology*, nr. 30, 1969, pp. 297-302.

- SCHEUER L. en BLACK S., *Developmental juvenile osteology*, London, 2000.

- ST. HOYME L.E. en ISÇAN M.Y., Determination of sex and race: accuracy and assumptions, in: ISÇAN M.Y. en KENNEDY K.A.R. (red.), *Reconstruction from the skeleton*, New York, 1989, pp. 53-93.

- TROTTER M., Estimation of stature from intact long bones, in: STEWART T.D. (red.), *Personal identification in mass disasters*, Washington, 1970, pp. 71-83.

- TROTTER M. en GLEESER G.C., A re-evaluation of estimation of stature based on the measurement of stature taken during life and of long bones after death, in: *American Journal of Physical Anthropology*, nr. 16, 1958, pp. 79-123.

- WHITE T.D. en FOLKENS P.A., *Human osteology*, San Diego, 2000.

7. INHOUDSTAFEL

1. Voorwoord	3
2. Inleiding	4
3. Methodiek	6
4. Resultaten	7
4.1. Zone I - Sionklooster	7
4.1.1. Zone Ia	8
* Onderzoeksmethode	8
* Eerste resultaten	9
○ oudste sporen	9
○ recente sporen	16
4.1.2. Zone Ib	21
* Onderzoeksmethode	21
* Eerste resultaten	21
○ oudste sporen	21
○ recentere verstoringen	33
4.1.3. Zone Ic	34
* Onderzoeksmethode	34
* Eerste resultaten	35
○ Fase 1	35
○ Fase 2	36
○ Fase 3	39
○ Fase 4	41
○ Fase 5	42
○ Overige sporen	42
4.1.4. Fysisch-antropologisch onderzoek van de menselijke resten	44
* Materiaal en methoden	44
○ Exhumatie	45
○ Documenteren van de menselijke resten	45
○ Preservatie van de menselijke resten	46
○ Analyse van de menselijke resten	46
▪ Geslachtsbepaling	47
▪ Bepaling van de sterfteleeftijd	48
▪ Bepaling van de lichaamslengte	49

* Resultaten	50
o Grafcontext en begrafenisrituelen	50
o Bewaringstoestand en volledigheid van de menselijke resten	52
o Demografisch onderzoek	53
▪ Geslachtsverdeling	53
▪ Leeftijdsverdeling	53
▪ Verdeling van de lichaamslengte	54
* Conclusie	55
4.2. Zone II - stadsmuur	59
4.2.1. Onderzoeksmethode	59
4.2.2. Eerste resultaten	59
* Oudste sporen	59
* Recentere sporen en verstoringen	62
4.3. Zone III - Koeiekop	64
4.3.1. Onderzoeksmethode	64
4.3.2. Eerste resultaten	64
* Oudste sporen	64
* Recentere sporen en verstoringen	69
4.4. Materiaalinventarisatie	70
5. Algemeen besluit	72
6. Bibliografie	73
7. Inhoudstafel	75

ARCHEOLOGISCHE OPGRAVING
SINT-JANSPOORT KORTRIJK
2006-2007

BASISRAPPORT - MEI 2007

FOTOLIJST

• **Opgravingen algemeen**

onderwerp	aantal foto's
Zone I - algemeen	29
Zone I - films	6
Opensleuvendag 18-11-2006	21
Muur Sionklooster bij de bureu	10
Kloostermuur in zone Ia	9

• **Zone Ia**

Spoor C1	3
Spoor C2	5
Spoor C3	10
Spoor C4	7
Spoor C5	11
Spoor C6	3
Spoor C7	3
Spoor C8	5
Spoor C9	3
Spoor C10	4
Spoor C11	9
Spoor C12	36
Spoor C13	3
Spoor C14	23
Spoor C15	28
Spoor C16	15
Spoor C17	9
Spoor C18	11
Spoor C19	6
Spoor C20	12
Spoor C21	3
Spoor C22	7
Spoor C23	2
Spoor C24	28
Spoor C25	3
Spoor C26	13
Spoor C27	14
Spoor C28	7
Spoor C29	11
Spoor C30	17
Spoor C31	5
Spoor C32	16
Spoor C33	16
Spoor C34	12
Spoor C35	5
Spoor C36	12

Spoor C37	10
Spoor C38	5
Spoor C39	5
Spoor C40	5
Spoor C41	2
Spoor C42	35
Spoor C43	32
Spoor C44	11
Spoor C45	0
Spoor C46	27
Spoor C47	27
Spoor C48	12
Spoor C49	29
Spoor C50	27
Spoor C51	3
Spoor C52	13
Spoor C53	13
Spoor C54	16
Spoor C55	19
Spoor C56	10
Spoor C57	6
Spoor C58	14
Spoor C59	8
Spoor C60	9
Spoor C61	15
Spoor C62	4
Spoor C63	7
Spoor C64	11
Spoor C65	5
Spoor C66	2
Spoor C67	3
Spoor C68	5
Spoor C69	5
Spoor C70	4
Spoor C71	2
Spoor C72	2
Spoor C73	7
Spoor C74	2
Spoor C75	2
Spoor C76	2
Spoor C77	2
Spoor C78	13
Spoor C79	6
Spoor C80	5
Spoor C81	4
Spoor C82	4
Spoor C83	6
Spoor C84	3

Spoor C85	3
Spoor C86	10
Spoor C87	1
Spoor C88	3
Spoor C89	3
Spoor C90	2
Spoor C91	3
Spoor C92	3
Spoor C93	2
Spoor C94	2
Spoor C95	3
Spoor C96	8
Spoor C97	1
Spoor C98	0
Spoor C99	1
Spoor C100	10
Spoor C101	8
Spoor C102	8
Spoor C103	9
Spoor C104	8
Spoor C105	8
Spoor C106	26
Spoor C107	11
Spoor C108	27
Spoor C109	4
Spoor C110	0
Spoor C111	10
Spoor C112	2
Spoor C113	3
Spoor C114	3
Spoor C115	4
Spoor C116	5
Spoor C117	6
Spoor C118	7
Spoor C119	1
Spoor C120	1
Spoor C121	1
Spoor C122	3
Spoor C123	3
Spoor C124	5
Spoor C125	3
Spoor C126	0
Spoor C127	4
Spoor C128	7
Spoor C129	4
Spoor C130	3
Spoor C131	0
Spoor C132	11

Spoor C133	0
Spoor C134	15
Spoor C135	13
Spoor C136	6
Spoor C137	9
Spoor C138	8
Spoor C139	15
Spoor C140	15
Spoor C141	12
Spoor C142	8
Spoor C143	8
Spoor C144	6
Spoor C145	7
Spoor C146	14
Spoor C147	5
Spoor C148	18
Spoor C149	8
Spoor C150	42
Spoor C151	0
Spoor C152	15
Spoor C153	22
Spoor C154	20
Spoor C155	10
Spoor C156	14
Spoor C157	9
Spoor C158	9
Spoor C159	15
Spoor C160	6
Spoor C161	4
Spoor C162	4
Spoor C163	0
Spoor C164	23
Spoor C165	1
Spoor C166	10
Spoor C167	2
Spoor C168	10
Spoor C169	9
Spoor C170	9
Spoor C171	4
Spoor C172	2
Spoor C173	4
Spoor C174	3
Spoor C175	5
Spoor C176	3
Spoor C177	0
Spoor C178	13
Spoor C179	2
Spoor C180	9

Spoor C181	1
Spoor C182	0
Spoor C183	0
Spoor C184	2
Spoor C185	2
Spoor C186	1
Spoor C187	1
Spoor C188	5
Spoor C189	1
Spoor C190	11
Spoor C191	15
Spoor C192	15
Spoor C193	2
Spoor C194	0
Spoor C195	8
Spoor C196	14
Spoor C197	5
Spoor C198	36
Spoor C199	6
Spoor C200	0
Spoor C201	0
Spoor C202	13
Spoor C203	4
Spoor C204	17
Spoor C205	10
Spoor C206	27
Spoor C207	22
Spoor C208	2
Spoor C209	3
Spoor C210	2
Spoor C211	4
Spoor C212	4
Spoor C213	11
Spoor C214	19
Spoor C215	1
Spoor C216	2
Spoor C217	15
Spoor C218	6
Spoor C219	2
Spoor C220	1
Spoor C221	1
Spoor C222	1
Spoor C223	1
Spoor C224	2
Spoor C225	1
Spoor C226	2
Spoor C227	3
Spoor C228	3

Spoor C229	3
Spoor C230	3
Spoor C231	1
Spoor C232	1
Spoor C233	4
Spoor C234	2
Spoor C235	1
Spoor C236	1
Spoor C237	3
Spoor C238	1
Spoor C239	1
Spoor C240	1
Spoor C241	3
Spoor C242	45
Spoor C243	7
Spoor C244	9
Spoor C245	2
Spoor C246	8
Spoor C247	4
Spoor C248	7
Spoor C249	8
Spoor C250	1
Spoor C251	1
Spoor C252	2
Spoor C253	1
Spoor C254	5
Spoor C255	7
Spoor C256	3
Spoor C257	0
Spoor C258	0
Spoor C259	3
Spoor C260	5
Spoor C261	2
Spoor C262	2
Spoor C263	2
Spoor C264	4
Spoor C265	2
Spoor C266	0
Spoor C267	0
Spoor C268	2
Sporen onder de materiaalcontainer	14
Algemene beelden zone Ia	117
Filmmateriaal zone Ia	58

• **Zone Ib**

onderwerp	aantal foto's
Algemeen	196
Boring I	4
Boring II	4
Spoor D1	5
Spoor D1&D2&D3&D4&D5&D6	4
Spoor D2	4
Spoor D3	3
Spoor D4&D5	8
Spoor D6	5
Spoor D7	36
Spoor D8	35
Spoor D8&D21&D33	5
Spoor D8&D26	9
Spoor D8&D27	9
Spoor D8&D27&D28	3
Spoor D8&D28&D29	3
Spoor D8&D28&D29&D99	7
Spoor D8&D28&D67	1
Spoor D8&D28&D67&D68&D99	5
Spoor D8&D28&D67&D99	1
Spoor D8&D28&D68&D99	1
Spoor D8&D29	3
Spoor D8&D67	2
Spoor D8&D68	4
Spoor D9	3
Spoor D10	5
Spoor D11	4
Spoor D12	5
Spoor D12&D13	10
Spoor D12&D13&D14&D15&D41	6
Spoor D15	4
Spoor D15&D19&D42	5
Spoor D16	1
Spoor D17	7
Spoor D18	9
Spoor D19&D42	32
Spoor D20	3
Spoor D20&D101	6
Spoor D21	34
Spoor D21&D22	10
Spoor D21&D25	3
Spoor D21&D33	8
Spoor D23&D24&D25	6
Spoor D24	33
Spoor D24&D25	4

Spoor D25	42
Spoor D25&D33	1
Spoor D25&D68	2
Spoor D27&D28&D29	7
Spoor D28	23
Spoor D28&D29	5
Spoor D28&D67	2
Spoor D28&D68	5
Spoor D29&D99	1
Spoor D30	17
Spoor D31	4
Spoor D32	20
Spoor D33	29
Spoor D33&D34&D51	8
Spoor D33&D49	1
Spoor D34	36
Spoor D35	7
Spoor D36	6
Spoor D37	3
Spoor D38	4
Spoor D39	9
Spoor D40	10
Spoor D41	4
Spoor D42	2
Spoor D44	4
Spoor D45	14
Spoor D47	20
Spoor D51	5
Spoor D55	5
Spoor D56	3
Spoor D58	5
Spoor D59	3
Spoor D59&D60&D61&D62	7
Spoor D59&D68	1
Spoor D60	3
Spoor D61	5
Spoor D63	7
Spoor D64	27
Spoor D64&D75&D90	9
Spoor D65	12
Spoor D66	7
Spoor D67	1
Spoor D68	31
Spoor D68&D114&D299&D300	8
Spoor D69	12
Spoor D70	14
Spoor D72	21
Spoor D73	4

Spoor D74	49
Spoor D74&D84	1
Spoor D74&D177	3
Spoor D75	14
Spoor D75&D76	10
Spoor D76	7
Spoor D76&D86&D88	4
Spoor D77	16
Spoor D78	6
Spoor D79	16
Spoor D80	6
Spoor D81	15
Spoor D82	8
Spoor D83	6
Spoor D84	5
Spoor D85	11
Spoor D86	13
Spoor D86&D88	9
Spoor D87	8
Spoor D89	12
Spoor D89&D91	10
Spoor D89&D91&D112&D113&D114	4
Spoor D89&D91&D113&D114	4
Spoor D90	5
Spoor D91	3
Spoor D91&D112&D113	3
Spoor D92	7
Spoor D94	10
Spoor D95	5
Spoor D96	7
Spoor D97	6
Spoor D98	6
Spoor D99	2
Spoor D100	4
Spoor D106&D107	6
Spoor D108	5
Spoor D112	3
Spoor D113	3
Spoor D114	3
Spoor D114&D299&D300	7
Spoor D115	3
Spoor D116	5
Spoor D117	5
Spoor D118	7
Spoor D119	5
Spoor D120	14
Spoor D121	1
Spoor D122	5

Spoor D123	8
Spoor D124	13
Spoor D125	4
Spoor D126	8
Spoor D127	14
Spoor D128&D129	4
Spoor D130	6
Spoor D131	42
Spoor D131&D132	1
Spoor D131&D132&D153	2
Spoor D132	2
Spoor D133	12
Spoor D134&D135	11
Spoor D136	7
Spoor D137	6
Spoor D138	1
Spoor D139&D140	3
Spoor D142	10
Spoor D143	4
Spoor D144	2
Spoor D144&D145	5
Spoor D145	4
Spoor D147&D149	17
Spoor D151	7
Spoor D152	4
Spoor D153	8
Spoor D154	2
Spoor D154&D155	11
Spoor D154&D177	4
Spoor D155	20
Spoor D155&D158	2
Spoor D156	3
Spoor D156&D157	4
Spoor D157	3
Spoor D158	17
Spoor D158&D159	1
Spoor D159	9
Spoor D158&D272&D278&D279	5
Spoor D158&D276&D278&D279	1
Spoor D158&D302	5
Spoor D160	7
Spoor D161	7
Spoor D162	20
Spoor D162&D262	5
Spoor D164	6
Spoor D165	6
Spoor D165&D224	3
Spoor D168	5

Spoor D168&D195	12
Spoor D170	5
Spoor D170&D200	5
Spoor D171	4
Spoor D173	1
Spoor D177	33
Spoor D178	1
Spoor D179&D180	6
Spoor D181	2
Spoor D181&D184	5
Spoor D184	3
Spoor D185	11
Spoor D187	11
Spoor D190	3
Spoor D192	2
Spoor D194	4
Spoor D196	5
Spoor D197	2
Spoor D197&D198&D199	1
Spoor D198&D199	2
Spoor D200	4
Spoor D202	12
Spoor D204	1
Spoor D204&D236	6
Spoor D206	2
Spoor D207	3
Spoor D209	3
Spoor D210	2
Spoor D211	4
Spoor D212	4
Spoor D213	6
Spoor D213&D214	6
Spoor D214	5
Spoor D215	3
Spoor D216	2
Spoor D217	2
Spoor D218&D219	7
Spoor D220	4
Spoor D221	8
Spoor D223	3
Spoor D224	2
Spoor D229	7
Spoor D229&D230&D232&D233	3
Spoor D229&D230&D233	1
Spoor D229&D232&D233	3
Spoor D229&D234	8
Spoor D229&D266	3
Spoor D229&D266&D267	9

Spoor D230	4
Spoor D231	3
Spoor D232	5
Spoor D233	9
Spoor D235	4
Spoor D236	14
Spoor D238	4
Spoor D242	6
Spoor D248	6
Spoor D251	2
Spoor D252	4
Spoor D253	3
Spoor D254	5
Spoor D255	7
Spoor D256	4
Spoor D257	7
Spoor D258	4
Spoor D259	11
Spoor D260	3
Spoor D262	2
Spoor D262& D272&D274	4
Spoor D262&D272&D274&D301	9
Spoor D262&D274	1
Spoor D262&D301	4
Spoor D262&D301&D302	3
Spoor D262&D302	2
Spoor D263	10
Spoor D264	16
Spoor D264&D296	2
Spoor D265	20
Spoor D265&D267	1
Spoor D265&D267&D296	3
Spoor D265&D296	5
Spoor D266&D267	3
Spoor D266& D267&D296	1
Spoor D267	5
Spoor D267&D296	3
Spoor D268	1
Spoor D270	9
Spoor D270&D272&D296	2
Spoor D271	7
Spoor D271&D277	6
Spoor D272	11
Spoor D272 &D278	3
Spoor D272&D276	2
Spoor D275	6
Spoor D276	20
Spoor D276&D277	9

Spoor D276&D278	1
Spoor D277	1
Spoor D278&D279	5
Spoor D280&D281	1
Spoor D280&D281&D282	4
Spoor D280&D282	2
Spoor D284	33
Spoor D286	1
Spoor D288	10
Spoor D289	8
Spoor D290	9
Spoor D291	11
Spoor D292	7
Spoor D292&D293	5
Spoor D293	8
Spoor D293&D294	4
Spoor D296	3
Spoor D296&D297&D298	5
Spoor D300	16
Spoor D301	16
Spoor D302	10
Spoor D303	0
Spoor D304	0
Spoor D305	3
Spoor D306	17
Spoor D307	18
Spoor D308	17
Spoor D309	17
Spoor D310	18
Spoor D311	17
Spoor D312	17
Spoor D313	17
Spoor D314	17
Spoor D315	17
Spoor D316	17
Spoor D317	17
Spoor D318	6
Profiel 4I	2
Profiel 4II	2
Profiel 4III	3
Vondstnummer 215	5
Deel 1 - vlak 1	19
Deel 1 - vlak 2	37
Deel 2 - vlak 1	14
Deel 2 - vlak 2	6
Deel 2 - vlak 3	11
Deel 3 - vlak 2	46
Deel 3 - net boven vlak 3	5

Deel 3 - vlak 3	66
Films - algemeen	3
Films - deel 1	5
Films - deel 2	4
Films - deel 4	2

• **Zone Ic**

onderwerp	aantal foto's
Algemeen vlak 1	77
Algemeen vlak 2	105
Algemeen vlak 3-4	101
Spoor E1	1
Spoor E2	11
Spoor E3	5
Spoor E4	0
Spoor E5	3
Spoor E6	0
Spoor E7	4
Spoor E8	0
Spoor E9	5
Spoor E10	3
Spoor E11	13
Spoor E12	10
Spoor E13	2
Spoor E14	5
Spoor E15	6
Spoor E16	0
Spoor E17	5
Spoor E18	2
Spoor E19	15
Spoor E20	6
Spoor E21	10
Spoor E22	1
Spoor E23	5
Spoor E24	5
Spoor E25	9
Spoor E26	2
Spoor E27	12
Spoor E28	16
Spoor E29	3
Spoor E30	7
Spoor E31	26
Spoor E32	36
Spoor E33	2
Spoor E34	20
Spoor E35	25
Spoor E36	30
Spoor E37	4
Spoor E38	2
Spoor E39	2
Spoor E40	2
Spoor E41	0
Spoor E42	2

Spoor E43	2
Spoor E44	2
Spoor E45	2
Spoor E46	2
Spoor E47	2
Spoor E48	3
Spoor E49	2
Spoor E50	2
Spoor E51	3
Spoor E52	3
Spoor E53	0
Spoor E54	2
Spoor E55	0
Spoor E56	1
Spoor E57	4
Spoor E58	1
Spoor E59	4
Spoor E60	0
Spoor E61	3
Spoor E62	3
Spoor E63	3
Spoor E64	3
Spoor E65	3
Spoor E66	0
Spoor E67	0
Spoor E68	5
Spoor E69	5
Spoor E70	1
Spoor E71	1
Spoor E72	4
Spoor E73	0
Spoor E74	3
Spoor E75	16
Spoor E76	4
Spoor E77	4
Spoor E78	3
Spoor E79	2
Spoor E80	0
Spoor E81	0
Spoor E82	0
Spoor E83	3
Spoor E84	5
Spoor E85	6
Spoor E86	4
Spoor E87	3
Spoor E88	0
Spoor E89	0
Spoor E90	3

Spoor E91	5
Spoor E92	3
Spoor E93	3
Spoor E94	5
Spoor E95	38
Spoor E96	1
Spoor E97	5
Spoor E98	11
Spoor E99	3
Spoor E100	9
Spoor E101	3
Spoor E102	6
Spoor E103	1
Spoor E104	1
Spoor E105	3
Spoor E106	33
Spoor E107	3
Spoor E108	3
Spoor E109	1
Spoor E110	0
Spoor E111	0
Spoor E112	5
Spoor E113	5
Spoor E114	5
Spoor E115	17
Spoor E116	1
Spoor E117	6
Spoor E118	6
Spoor E119	14
Spoor E120	7
Spoor E121	7
Spoor E122	9
Spoor E123	7
Spoor E124	6
Spoor E125	16
Spoor E126	3
Spoor E127	3
Spoor E128	3
Spoor E129	3
Spoor E130	15
Spoor E131	10
Spoor E132	3
Spoor E133	4
Spoor E134	10
Spoor E135	/
Spoor E136	2
Spoor E137	12
Spoor E138	4

Spoor E139	12
Spoor E140	8
Spoor E141	15
Spoor E142	29
Spoor E143	24
Spoor E144	19
Spoor E145	3
Spoor E146	2
Spoor E147	2
Spoor E148	2
Spoor E149	1
Spoor E150	
Spoor E151	0
Spoor E152	5
Spoor E153	8
Spoor E154	5
Spoor E155	13
Spoor E156	3
Spoor E157	10
Spoor E158	2
Spoor E159	9
Spoor E160	6
Spoor E161	14
Spoor E162	7
Spoor E163	14
Spoor E164	6
Spoor E165	4
Spoor E166	9
Spoor E167	0
Spoor E168	0
Spoor E169	0
Spoor E170	0
Spoor E171	2
Spoor E172	0
Spoor E173	0
Spoor E174	0
Spoor E175	17
Spoor E176	0
Spoor E177	0
Spoor E178	3
Spoor E179	18
Spoor E180	41
Spoor E181	12
Spoor E182	2
Spoor E183	31
Spoor E184	6
Spoor E185	4
Spoor E186	0

Spoor E187	0
Spoor E188	0
Spoor E189	0
Spoor E190	0
Spoor E191	0
Spoor E192	0
Spoor E193	0
Spoor E194	0
Spoor E195	12
Spoor E196	0
Spoor E197	0
Spoor E198	4
Spoor E199	0
Spoor E200	0
Spoor E201	0
Spoor E202	0
Spoor E203	0
Spoor E204	0
Spoor E205	0
Spoor E206	0
Spoor E207	0
Spoor E208	0
Spoor E209	0
Spoor E210	0
Spoor E211	0
Spoor E212	9
Spoor E213	22
Spoor E214	0
Spoor E215	0
Spoor E216	14
Spoor E217	6
Spoor E218	0
Spoor E219	0
Spoor E220	0
Spoor E221	0
Spoor E222	0
Spoor E223	4
Spoor E224	15
Spoor E225	15
Spoor E226	0
Spoor E227	0
Spoor E228	0
Spoor E229	6
Spoor E230	13
Spoor E231	0
Spoor E232	0
Spoor E233	0
Spoor E234	3

Spoor E235	0
Spoor E236	3
Spoor E237	0
Spoor E238	0
Spoor E239	3
Spoor E240	0
Spoor E241	3
Spoor E242	0
Spoor E243	0
Spoor E244	0
Spoor E245	0
Spoor E246	0
Spoor E247	0
Spoor E248	11
Spoor E249	0
Spoor E250	0
Spoor E251	0
Spoor E252	0
Spoor E253	0
Spoor E254	0
Spoor E255	0
Spoor E256	0
Spoor E257	0
Spoor E258	7
Spoor E259	26
Spoor E260	0
Spoor E261	0
Spoor E262	6
Spoor E263	7
Spoor E264	16
Spoor E265	0
Spoor E266	0
Spoor E267	0
Spoor E268	8
Spoor E269	4
Spoor E270	2
Spoor E271	2
Spoor E272	2
Spoor E273	0
Spoor E274	2
Spoor E275	0
Spoor E276	9
Spoor E277	16
Spoor E278	0
Spoor E279	3
Spoor E280	0
Spoor E281	0
Spoor E282	9

Spoor E283	0
Spoor E284	30
Spoor E285	23
Spoor E286	3
Spoor E287	0
Spoor E288	9
Spoor E289	0
Spoor E290	0
Spoor E291	3
Spoor E292	12
Spoor E293	7
Spoor E294	12
Spoor E295	12
Spoor E296	0
Groot profiel	24
Profiel 1	3
Profiel 2	9
Profiel 3	8
Profiel 4	14
Profiel 5	9
Profiel 6	3

• **Zone II**

onderwerp	aantal foto's
Spoor F1	56
Spoor F2	10
Spoor F3	11
Spoor F4	5
Spoor F5	9
Spoor F6	33
Spoor F7	Zie F9
Spoor F8	9
Spoor F9	68
Spoor F10	35
Spoor F11	7
Spoor F12	12
Spoor F13	9
Spoor F14	6
Spoor F15	3
Spoor F16	5
Spoor F17	9
Spoor F18	10
Spoor F19	3
Spoor F20	13
Spoor F21	3
Algemeen	34

• **Zone III, sleuf 1**

onderwerp	aantal foto's
Algemeen - noordelijk deel	23
Films - noordelijk deel	34
Overzicht - noordelijk deel	11
Algemeen - zuidelijk deel	8
Films - zuidelijk deel	13
Vlak 1 - zuidelijk deel	11
Verdiepen naar vlak 2 - zuidelijk deel	5
Spoor A1	37
Spoor A2	7
Spoor A3	3
Spoor A4	20
Spoor A5	1
Spoor A6	3
Spoor A7	8
Spoor A8	2
Spoor A9	5
Spoor A10	5
Spoor A10b	1
Spoor A11	5
Spoor A12	1
Spoor A13	7
Spoor A14	18
Spoor A15	6
Spoor A16a	15
Spoor A16b	6
Spoor A17	8
Spoor A18	12
Spoor A19	2
Spoor A20	2
Spoor A21	7
Spoor A22	2
Spoor A23	35
Spoor A24	29
Spoor A25	1
Spoor A26	10
Spoor A28	11
Spoor A29	11
Spoor A30	11
Spoor A31	1
Spoor A32	1
Spoor A33	5
Spoor A34	20
Spoor A35	11
Spoor A36	14

Spoor A37	8
Spoor A38	6
Spoor A39	5
Spoor A40	9
Spoor A41	11
Spoor A42	1
Spoor A43	5
Spoor A44	2
Spoor A45	1
Spoor A46	5
Spoor A47	2
Spoor A48	5
Spoor A49	3
Spoor A50	3
Spoor A52	5
Spoor A53	4
Spoor A54	4
Spoor A55	15
Spoor A56	14
Spoor A57	12
Spoor A58	8
Spoor A59	3
Spoor A60	1
Spoor A61	1

- **Zone III, sleuf 2**

onderwerp	aantal foto's
Algemeen	14
Uitgraven vlak 2	11
Spoor B1	3
Spoor B3	5
Spoor B4	5
Spoor B5	17
Spoor B6	31
Spoor B7	5
Spoor B8	12
Spoor B9	13
Spoor B10	13

ARCHEOLOGISCHE OPGRAVING
SINT-JANSPOORT KORTRIJK
2006-2007

BASISRAPPORT - MEI 2007

MONSTERLIJST

• Zone Ia

vondstnr.	datum	vlak	spoor	Inhoud	# zakjes
61	12/01/2007	3	C164- coupe	Monster laag 1	
62	12/01/2007	3	C164- coupe	Monster laag 2 (4 zakken)	4
63	12/01/2007	3	C164- coupe	Monster laag 3	
95	01/02/2007	2	C206	Grondmonster + leder	2 emmers
96	17/01/2007	3	C166/C 168H	Grondmonster	1 zak
97	17/01/2007	3	C166/C 168G	Grondmonster	1 zak
98	17/01/2007	3	C166/C 168B	Grondmonster	1 zak
99	17/01/2007	3	C166/C 168F	Grondmonster	1 zak
100	17/01/2007	3	C190C	Grondmonster	1 zak
101	17/01/2007	3	C166/C 168A	Grondmonster	1 zak
102	17/01/2007	3	C166/C 168C	Grondmonster	1 zak
103	17/01/2007	3	C190D	Grondmonster	1 zak
104	17/01/2007	3	C190E	Grondmonster	1 zak
105	17/01/2007	3	C166/C 168I	Grondmonster	1 zak
106	30/01/2007	3	C242	Monster	
107	30/01/2007	3	C242	Houten planken	2 pakken
108	17/01/2007	3	C190B	Monster	1 zak
109	17/01/2007	3	C190A	Monster	1 zak
110	12/01/2007	3	C164:2	Monster	1 zak
111	12/01/2007	3	C164:3	Monster	1 zak
112	12/01/2007	3	C164:2	Monster	1 zak
113	12/01/2007	3	C164:1	Monster	1 zak
114	12/01/2007	2	C42F	Monster	1 zak
115	12/01/2007	2	C42J	Monster	1 zak
116	12/01/2007	2	C42G	Monster	1 zak
117	12/01/2007	2	C42A	Monster	1 zak
118	12/01/2007	2	C42E	Monster	1 zak
119	12/01/2007	2	C42I	Monster	1 zak
120	12/01/2007	2	C42D	Monster	1 zak
121	12/01/2007	2	C42C	Monster	1 zak
123	22/12/2007	2	C42 E- F-G-H	Monster	1 zak
124	22/12/2007	2	C42C	Monster	1 zak
125	12/12/2006	2	C42D	Monster	1 zak

126	12/12/2006	2	C42B	Monster	1 zak
127	12/12/2006	2	C42A	Monster	1 zak

• **Zone Ib**

vondstnr.	Datum	vlak	spoor	Inhoud	# zakjes
29	24/11/2006	1-2	D110/D 111	leder	1 zak
198	13/02/2007	3	D248	Grondmonster	1 emmer
207	15/02/2007	2-3	vulling D272	Grondmonster	2 emmers
208	19/02/2007	2	D255	Grondmonster (dient niet verder onderzocht te worden)	1 zak
219	23/02/2007	3	D285	Monster van houten paal (dient niet verder onderzocht te worden)	1 zak
260	09/05/2007	3	Coupe D314	Monster laag 2	1 zak
261	09/05/2007	3	Coupe D314	Monster laag 4	1 zak
262	09/05/2007	3	Coupe D314	Monster laag 5	1 zak
263	09/05/2007	3	Coupe D314	Monster laag 3 (en beetje 4)	1 emmer + 1 zak

• **Zone Ic**

vondstnr.	datum	vlak	spoor	inhoud	# zakjes
1	05/12/2006	3	E192	Grondmonster	1 zak
2	05/12/2006	3	E196	Grondmonster	1 zak
3	07/12/2006	3	E198	Grondmonster	1 zak
4	15/12/2006	2	E217	Grondmonster	1 zak
5	15/12/2006	2	E216	Grondmonster	1 zak
6	15/12/2006	2	E216	Grondmonster	1 zak
7	20/12/2006	2	E217	Grondmonster	1 zak
8	21/12/2006	3	E260	Grondmonster	1 zak
9	20/12/2006	2	E230	Grondmonster	1 zak
10	15/01/2007	3	Onder E154	Grondmonster	1 zak

• **Zone II**

vondstnr.	datum	vlak	spoor	inhoud	# zakjes
2	17-04-2007	1	Z van F3	Zeefmonster	4

• **Zone III, sleuf 1**

vondstnr.	datum	vlak	Spoor	inhoud	# zakjes
7	09/10/2006	2	A17	Grondmonster	1 zak
13	10/10/2006	2	A18	Hoornpitten	1 doos
14	11/10/2006	2	A21	Grondmonster	2 zakken
16	11/10/2006	2	A23	Grondmonster	1 zak
17	12/10/2006	/	A14	Grondmonster (laag 2)	2 zakken
19	12/10/2006	/	A14	Grondmonster (laag 6)	1 zak
20	12/10/2006	/	A14	Grondmonster (laag 7)	1 zak
23	12/10/2006	2	A24	Hout (is reeds onderzocht) + leder	1 zak
25	12/10/2006	2	A24	Grondmonster	3 zakken
26	12/10/2006	2	A24	Hout (is reeds onderzocht)	
27	12/10/2006	2	A23	Grondmonster	1 zak
28	12/10/2006	2	A24	Leder	1 zak
30	12/10/2006	2	A23	Hout (is reeds onderzocht)	
31	12/10/2006	2	A23	Grondmonster	1 zak
40	17/10/2006	1-2	A56	Hoornpitten	2 dozen
42	17/10/2006	2	A59	Grondmonster	1 zak

• **Zone III, sleuf 2**

vondstnr.	Datum	vlak	Spoor	Inhoud	# zakjes
2	09/10/2006	1	B5	Grondmonster	2 zakken
4	09/10/2006	1	B6	Grondmonster	2 zakken
5	09/10/2006	1	B7	Grondmonster	2 zakken
6	09/10/2006	1	B7	Houten plank (is reeds onderzocht)	1
10	09/10/2006	1	B8	Grondmonster	2 zakken
11	09/10/2006	2	B9	Grondmonster	2 zakken

ARCHEOLOGISCHE OPGRAVING
SINT-JANSPOORT KORTRIJK
2006-2007

BASISRAPPORT - MEI 2007

TEKENINGENLIJST

• **Zone Ia**

tekeningnr.	onderwerp
1	Vlak 1
2	Vlak 1
3	Vlak 1
4	Vlak 1
5	Vlak 2
6	Vlak 2
7	Vlak 2
8	Vlak 3
9	Vlak 3
10	Sleuf 2 Sporen C198, C254, C255, C256
11	Sleuf 2, Vlak 2
12	Profielen van [C82-C78-C19] en [C33-C53-C54-C57]
13	Coupe op C42
14	Coupes op [C131-C138-C140], [C138-C140], [C134-135], [C156] en [C155ab]
15	Coupes op [C144], [C152] en [C153]
16	Coupes op [C153], [C154], [C157], [C159], [C159] en [C162]
17	Coupes op [C164 N-Z en O-W], [C188], [C191] en [C192]
18	Coupes op [C166-C168] en [C190]
19	Coupe onder spoor C206
20	Coupes op [C214], [C246] en [C247]
21	Profieltekening van de oostkant van C207.
22	Profieltekening van de noordkant van C198
23	Profieltekening van de zuidkant van C198.
24	Hoogtes vlak 1 - 1
25	Hoogtes vlak 1 - 2
26	Hoogtes vlak 1 - 3
27	Hoogtes vlak 2
28	Hoogtes vlak 3
29	Profiel opstaande kloostermuur
30	Schets op 1/50 ^{ste} naar werkelijke afmetingen zone onder Materiaalcontainer

• **Zone Ib**

tekeningnr.	onderwerp
1	deel 1 en 2 - vlak 1
2	deel 1 en 2 - vlak 2
3	deel 1 en 2 - vlak 3
4	deel 2 en 3 - vlak 1
5	deel 2 en 3 - vlak 2
6	deel 3 - vlak 2
7	deel 3 - skeletten
8	deel 3 - skeletten
9	deel 3 - skeletten
10	deel 3 - skeletten
11	deel 3 - skeletten
12	deel 3 - vlak 2 en 3
13	deel 2 en 3 - vlak 2 en 3
14	deel 2 en 3 - vlak 3
15	deel 3 - vlak 3
16	deel 4 - vlak 1 en 2
17	deel 4 - skeletten
18	deel 4 - vlak 1 en 2
19	deel 4 - vlak 2
20	deel 4 - vlak 3
21	profielen D7 en D24
22	profiel D25
23	profielen D21, D33 en D187
24	profielen D15, D19, D41, D42, D44 en D45
25	profielen D34 en D47
26	profielen D74 en D76
27	profielen D147 en D149
28	profiel D155
29	profiel D162
30	profielen D202, D203, D213 en D214
31	profielen 4I en 4II
32	deel 3 – vlak 3 (kuil met houten beschoeiing)
33	profiel op D314

• **Zone Ic**

tekeningnr.	onderwerp
1	Vlak 1 - oostelijk deel
2	Vlak 1 – westelijk deel
3	Vlak 2 – oostelijk deel
4	Vlak 2 – westelijk deel
5	Vlak 3 – 4 verschillende zones
6	Vlak 3 – muur langs Sionstraat
7	Vlak 2 - Vlak 3 - Vlak 4
8	Vlak 4 – noordwestelijke zone
9	Coupes E175, E216, E217, E230, E234, E236, E239, E241, E247-E248- E249, E262, E263, E256-E257
10	Coupes E19, E31, E116, E118, E119, E233, E248-coupe III, E268, E125- E277
11	Coupes E284, profiel 1, profiel 2, profiel 3, profiel 4
12	Profiel 5a, profiel 5b, profiel 6, profiel E143
13	Groot profiel
14	Profiel E72-E183
15	Hoogtes 1-240
16	Hoogtes 240-440
17	Hoogtes 441-640
18	Hoogtes 641-689

• **Zone II**

tekeningnr.	onderwerp
1	Vlak 1, noordelijk deel Zone II
2	Vlak 1 Zuidelijk deel Zone II
3	Vlak 1 recente structuur in zuidelijk deel Zone II
4	Oostprofiel van spoor F1.
5	Schets van de stadsmuur en de stadstoren met hoogtemetingen.

• **Zone III, sleuf 1**

tekeningnr.	onderwerp
1	noordelijk deel - vlak 1
2	noordelijk deel - vlak 2
3	zuidelijk deel - vlak 1
4	zuidelijk deel - vlak 2

• **Zone III, sleuf 2**

tekeningnr.	onderwerp
1	vlak 1
2	vlak 2
3	profiel B6

ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK
KORTRIJK SINT-JANSPOORT
2006-2007

BASISRAPPORT - MEI 2007

VONDSTENLIJST

• **Zone Ia**

vondstnr.	datum	vlak	spoor	Inhoud
1	14/11/2006	1	C5	Bot en Ceramiek
2	14/11/2006	1	C1,C2,C3	Bot en Ceramiek
3	14/11/2006	1	C24	Bot en Ceramiek
4	14/11/2006	1	C19	Bot en Ceramiek
5	14/11/2006	1	C12,C14,C15	Bot en Ceramiek
6	16/11/2006	1-2	C48	Paard (meerdere zakken)
7	16/11/2006	1-2		Bot en Ceramiek
8	16/11/2006	2	C42	Ceramiek
9	23/11/2006	1-2	Tussen C33&C19	Bot en Ceramiek
10	23/11/2006	1-2	Tussen C33&C19	Bot en Ceramiek
11	23/11/2006	1-2	Tegen C40	Ceramiek
12	23/11/2006	1-2	Tegen C30	Ceramiek (meerdere zakken)
13	23/11/2006	1-2	Tegen C30	Bot en Ceramiek
14	23/11/2006	1-2	Tegen C33	Bot en Ceramiek
15	24/11/2006	1	C24	Stukken beeld
16	30/11/2006	1-2	C5	Stukken "priester"
17	30/11/2006	1-2	C5	Beeld "been"
18	30/11/2006	1-2	C46,C50	Bot en Ceramiek
19	30/11/2006	1-2	C54-C19	Bot en Ceramiek
20	30/11/2006	1-2	C54	Ceramiek
21	30/11/2006	2	C34	Ceramiek, Bot, metaal, leer
22	30/11/2006	2	C51	Ceramiek, bot, metaal, glas
23	31/11/2006	2	/	Bot en Ceramiek
24	31/11/2006	1	Tussen C64&C86	Bot en Ceramiek
25	01/12/2007	2	Tussen C54&C57	Bot en Ceramiek
26	12/12/2006	1	C55	Bot en Ceramiek
27	12/12/2006	1-2	C71	Ceramiek
28	12/12/2006	1-2	C12-C11	Ceramiek
29	12/12/2006	1	C10	Bot, Ceramiek
30	22/12/2006	2	C149	/
31	22/12/2006	2	C138	Bot en Ceramiek
32	22/12/2006	2	C146	Bot en Ceramiek
33	22/12/2006	2	C153	Bot en Ceramiek
34	22/12/2006	2	/	Bot en Ceramiek
35	22/12/2006	2	C162	Ceramiek
36	22/12/2006	2	C156	Ceramiek
37	22/12/2006	2	C46	Ceramiek, metaal
38	22/12/2006	2	C159	Bot en Ceramiek
39	22/12/2006	2	C157	Bot en Ceramiek
40	22/12/2006	2	C42	Bot en Ceramiek
41	22/12/2006	1	C106-C108	Bot en Ceramiek
42	22/12/2006	2	C158	Bot en Ceramiek
43	22/12/2006	2	C155	Ceramiek
44	22/12/2006	2	C42	Ceramiek

45	22/12/2006	1-2	C139/C140	Bot en Ceramiek
46	22/12/2006	2	C155	Bot en Ceramiek
47	22/12/2006	2	C106/C108	Bot en Ceramiek
48	22/12/2006	1	C27	Bot en Ceramiek
49	05/01/2007	3	C164	Bot en Ceramiek
50	05/01/2007	3	C166	Ceramiek
51	05/01/2007	3	C168	Ceramiek
52	05/01/2007	3	C170	Bot en Ceramiek
53	05/01/2007	3	C169	Bot en Ceramiek
54	05/01/2007	3	C174	Bot, Ceramiek en Metaal
55	05/01/2007	3	C172	Bot
56	05/01/2007	3	C173	Ceramiek
57	09/01/2007	3	/	Ceramiek
58	09/01/2007	3	C171	Ceramiek
59	09/01/2007	3	C175	Ceramiek
60	09/01/2007	3	C176	Bot en Ceramiek
61	12/01/2007	3	C164-coupe	Monster laag 1
62	12/01/2007	3	C164-coupe	Monster laag 2 (4 zakken)
63	12/01/2007	3	C164-coupe	Monster laag 3
64	12/01/2007	3	C191-C192	Ceramiek, Hout
65	16/01/2007	3	C190 – Coupe	Bot en Ceramiek
66	17/01/2007	3	C166/C168	Bot en Ceramiek – uit laag I
67	17/01/2007	3	C166/C168	Bot en Ceramiek – uit laag G
68	17/01/2007	3	C166/C168	Ceramiek – uit laag L
69	17/01/2007	3	C166/C168	Ceramiek – uit laag H
70	17/01/2007	3	C166/C168	Ceramiek – Tegel
71	17/01/2007	3	C165	Ceramiek – uit laag I
72	17/01/2007	3	C194	Ceramiek, Glas en Metaal (2 zakken)
73	17/01/2007	3	C166/C168	Ceramiek – uit laag M
74	30/01/2007	1-2	C207,C206,C214	Bot en Ceramiek
75	30/01/2007	1-2-3	C198	Bot en Ceramiek
76	30/01/2007	3	C242	Ceramiek
77	17/01/2007	3	C165	Ceramiek
78	10/01/2007	3	C182	Ceramiek
79	-	3	C188	Ceramiek
80	14/12/2006	2	C12	Ceramiek
81	11/01/2007	3	C182	Ceramiek
82	11/01/2007	3	C190	Bot en Ceramiek
83	01/02/2007	1-2	C207	Bot en Ceramiek
84	01/02/2007	1-2	C206	Bot en Ceramiek (3 zakken)
85	06/02/2007	1-2	C206	Bot en Ceramiek
86	31/01/2007	1-2	C198-C204	Ceramiek, Bot, Metaal, Glas
87	31/01/2007	1-2	C214-C213	Bot en Ceramiek
88	01/02/2007	1-2	/	Bot en Ceramiek
89	06/02/2007	1-2	C206	Bot en Ceramiek
90	31/01/2007	1-2	C198	Bot en Ceramiek
91	01/02/2007	1-2	C207	Bot en Ceramiek
92	31/01/2007	1-2	C159	Ceramiek

93	31/01/2007	1-2	C204	Bot en Ceramiek
94	01/02/2007	2	C206	Leer (2 emmers)
95	01/02/2007	2	C206	Monster
96	17/01/2007	3	C166/C168H	Monster
97	17/01/2007	3	C166/C168G	Monster
98	17/01/2007	3	C166/C168B	Monster
99	17/01/2007	3	C166/C168F	Monster
100	17/01/2007	3	C190C	Monster
101	17/01/2007	3	C166/C168A	Monster
102	17/01/2007	3	C166/C168C	Monster
103	17/01/2007	3	C190D	Monster
104	17/01/2007	3	C190E	Monster
105	17/01/2007	3	C166/C168I	Monster
106	30/01/2007	3	C242	Monster
107	30/01/2007	3	C242	Houten Plank
108	17/01/2007	3	C190B	Monster
109	17/01/2007	3	C190A	Monster
110	12/01/2007	3	C164:2	Monster
111	12/01/2007	3	C164:3	Monster
112	12/01/2007	3	C164:2	Monster
113	12/01/2007	3	C164:1	Monster
114	12/01/2007	2	C42F	Monster
115	12/01/2007	2	C42J	Monster
116	12/01/2007	2	C42G	Monster
117	12/01/2007	2	C42A	Monster
118	12/01/2007	2	C42E	Monster
119	12/01/2007	2	C42I	Monster
120	12/01/2007	2	C42D	Monster
121	12/01/2007	2	C42C	Monster
122	/	/	/	/
123	22/12/2007	2	C42 E-F-G-H	Monster
124	22/12/2007	2	C42C	Monster
125	12/12/2006	2	C42D	Monster
126	12/12/2006	2	C42B	Monster
127	12/12/2006	2	C42A	Monster
128	06/03/2007	1-2	C206	Bot en Ceramiek
129	01/02/2007	1-2	C206	Bot en Ceramiek
130	30/01/2007	1-2	C206-C214	Ceramiek
131	09/01/2007	2-3	C134	Bot en Ceramiek
132			C24	Natuursteen
133			C24	Natuursteen
134			C19	Natuursteen
135	20-02-2007	1-2	C198	Ceramiek, bot
136			C24	Natuurstenen hoofd 2
137	13-12-2006	1-2	C111-C132	Ceramiek, Bot en Glas
138			C24	Natuurstenen hoofd 1
139	20-02-2007	1-2	C198	Ceramiek, Metaal, Glas
140	-	1-2	C207	Ceramiek, bot

141	-	1-2	C207	Ceramiek, Metaal, Bot
142	20-02-2007	1-2	C210-C258	Ceramiek, Bot
143	31-01-2007	1-2	C198	Ceramiek

• **Zone Ib**

vondstnr.	datum	vlak	spoor	inhoud
1	27/10/2006	0-1	/	ceramiek, bot, metaal
2	27/10/2006	1	D27	ceramiek
3	02/11/2006	2	D32	ceramiek, bot, glas
4	02/11/2006	1	D8/D12/D15	ceramiek, bot
5	06/11/2006	1	D12/D13	ceramiek
6	06/11/2006	1-2	D7/D20/D41/D42	bot, ceramiek
7	07/11/2006	1-2	D33/D34	ceramiek, bot, metaal
8	07/11/2006	1-2	D46	ceramiek, bot
9	07/11/2006	1-2	D47	ceramiek, bot
10	07/11/2006	1-2	D18	ceramiek, bot
11	07/11/2006	0-1	/	ceramiek, bot, metaal
12	08/11/2006	1	D22	baksteen
13	09/11/2006	2	D48	ceramiek
14	09/11/2006	2	D51a&b	skelet 1
15	10/11/2006	2	D51c	ceramiek
16	13/11/2006	1-2	D24/D25/D40	ceramiek
17	16/11/2006	2	D55	skelet 2
18	16/11/2006	1	D65	ceramiek, bot, glas, metaal
19	16/11/2006	1	D56	glas
20	17/11/2006	2	D69	skelet 3, naaldjes, scherven
21	17/11/2006	2	D70	skelet 4
22	17/11/2006	1-2	D8/D25/D39/D64	ceramiek, bot, metaal
23	17/11/2006	1-2	D8/D28/D64/D67	ceramiek, bot, metaal
24	17/11/2006	1-2	D28/D30/D64	ceramiek, bot
25	20/11/2006	2	D71	ceramiek, bot, metaal, glas
26	23/11/2006	2	D72	skelet 5, bot, metaal, hout, ceramiek
27	24/11/2006	1	D83	metaal
28	24/11/2006	1	D87	pijpenkopje
29	24/11/2006	1-2	D110/D111	
30	24/11/2006	1	D85	bot, metaal
31	24/11/2006	1-2	D81	
32	24/11/2006	2	D68	ceramiek
33	28/11/2006	2-3	D89	ceramiek, bot
34	28/11/2006	3	D89	ceramiek, metaal
35	28/11/2006	1-2	D87	natuursteen
36	28/11/2006	3	D91	ceramiek
37	30/11/2006	2	D47	
38	30/11/2006	2	D47(A)	
39	30/11/2006	2	D47(C)	
40	30/11/2006	2	D45	silex
41	30/11/2006	2	D92	skelet 6, ceramiek, spijkers, naaldjes, stukje stof
42	01/12/2006	2	D47	ceramiek, spijkers, bot
43	01/12/2006	2	D47	
44	01/12/2006	2	D95	skelet, nagels, naaldjes
45	06/12/2006	2	D92/D95	ceramiek

46	06/12/2006	2	D74	ceramiek
47	06/12/2006	2	D88(f)	ceramiek
48	06/12/2006	2	D88(h)	ceramiek
49	06/12/2006	2	D88(j)	ceramiek
50	06/12/2006	2	D96	skelet
51	06/12/2006	1	/	munten
52	11/12/2006	2-3	D33/D34	ceramiek, hout, metaal
53	11/12/2006	3	D97	ceramiek, metaal
54	11/12/2006	2	D82	ceramiek, nagels, naaldje
55	12/12/2006	2-3	D33	ceramiek
56	12/12/2006	2-3	D33	ceramiek
57	12/12/2006	2	D98	skelet
58	14/12/2006	2	D100	skelet
59	14/12/2006	2	D102	ceramiek, bot
60	14/12/2006	2-3	D99	ceramiek, bot
61	14/12/2006	2-3	D99	ceramiek
62	14/12/2006	2-3	D97	ceramiek, bot
63	14/12/2006	3	D97	ceramiek
64	15/12/2006	2	D106	skelet
65	15/12/2006	2	D107	skelet
66	18/12/2006	2-3	D47(D)	ceramiek, metaal
67	18/12/2006	2	D98/D100/D106/ D107	ceramiek, bot
68	18/12/2006	2	D108	skelet
69	19/12/2006	2-3	D24/D25/D59 /D68	
70	19/12/2006	3	D24/D25/D59 /D68	
71	19/12/2006	3-4	D89/D91	munten, bot
72	19/12/2006	3-4	D115	ceramiek, bot, metaal
73	20/12/2006		D116	skelet
74	21/12/2006	2	D64/D75	ceramiek, bot
75	20/12/2006	2	D64/D75/D94	
76	21/12/2006	2	D117	kindskelet
77	21/12/2006	3	D76	ceramiek
78	21/12/2006	2	D118	ceramiek, bot, metaal
79	21/12/2006	2	D119	skelet
80	21/12/2006	2	D120	skelet, juweel
81	21/12/2006	2-3		ceramiek, bot
82	21/12/2006	2	D118	skelet, naaldje
83	02/01/2007	2	D122	skelet 18
84	02/01/2007	2	D123	skelet 19
85	03/01/2007	2	D124	skelet 20
86	03/01/2007	2	D125	skelet 21
87	05/01/2007	2	D126	skelet 22
88	05/01/2007	2	/	ceramiek, bot
89	08/01/2007	2	D127	skelet 24
90	08/01/2007	2	D128	skelet 23
91	08/01/2007	2	D129	losse schedel

92	08/01/2007	2-3	/	ceramiek, bot, metaal
93	10/01/2007	2	D130	skelet 25
94	11/01/2007	2	D133	skelet 26, ceramiek, bot, metaal
95	11/01/2007	2	D133	ceramiek
96	11/01/2007	2	D134	skelet 27, metaal
97	11/01/2007	2	D135	skelet 28, metaal, ceramiek
98	11/01/2007	3	D136	ceramiek
99	11/01/2007	3	D139	ceramiek, bot
100	11/01/2007	3	D74	ceramiek
101	12/01/2007	2	D144	skelet 29
102	12/01/2007	2	D145	skelet 30
103	12/01/2007	3	D147	ceramiek
104	12/01/2007	3	D149	ceramiek
105	12/01/2007	3	D150	ceramiek
106	15/01/2007	2	D143	skelet 31
107	15/01/2007	2	D152	skelet 32
108	17/01/2007	2	D156	skelet 33
109	17/01/2007	2	D157	skelet 34
110	19/01/2007	2	D160	skelet 35
111	19/01/2007	2	D163	ceramiek, naaldje
112	19/01/2007	1-2	pandgang	ceramiek
113	19/01/2007	1-2	D74/D155 /D158	ceramiek
114	19/01/2007	1-2	D74/D155	ceramiek
115	19/01/2007	1-2	D154/D155	ceramiek
116	19/01/2007	1-2	D154/D155	ceramiek
117	19/01/2007	1-2	D155/D158	ceramiek
118	19/01/2007	1-2	D74/D84 /D131/D154	ceramiek
119	19/01/2007	2	D131	ceramiek
120	19/01/2007	2	D161	skelet 36
121	22/01/2007	2	D164	skelet 37
122	22/01/2007	2	D165	skelet 38
123	22/01/2007	2	D166	skelet 39
124	23/01/2007	1-2	D84	ceramiek, bot
125	23/01/2007	1-2	D153	ceramiek, bot
126	23/01/2007	2	D179	skelet 40
127	23/01/2007	2	D180	skelet 41
128	23/01/2007	2	D181	skelet 42
129	23/01/2007	2-3	D74/D131/ D154	ceramiek, bot
130	23/01/2007	2	D184	skelet 43
131	23/01/2007	2	D185	skelet 44
132	24/01/2007	3	D147	ceramiek, bot
133	24/01/2007	3	D186	ceramiek
134	24/01/2007	2-3	D177/D155/ D158	ceramiek, bot
135	24/01/2007	3	D155	ceramiek, bot
136	24/01/2007	3	D171	ceramiek, bot

137	24/01/2007	3	D173/D174	bot
138	24/01/2007	2	D190	skelet 46
139	25/01/2007	2	D194	skelet 47
140	25/01/2007	3-4	D147	ceramiek, bot
141	25/01/2007	3-4	coupe D187	ceramiek, bot
142	25/01/2007	3	D187	ceramiek, bot
143	25/01/2007	3-4	D177	ceramiek
144	25/01/2007	3-4	D173	ceramiek, bot, glas
145	25/01/2007	4	D196	ceramiek, bot
146	29/01/2007	2	D197	skelet 48
147	29/01/2007	2	D198	skelet 49
148	29/01/2007	2	D199	skelet 50
149	29/01/2007	2-3	/	ceramiek, bot, metaal
150	29/01/2007	1-2	D154/D159	ceramiek, bot
151	29/01/2007	2-3	D208/D158	ceramiek, bot
152	30/01/2007	3-4	D168	bot
153	30/01/2007	3-4	D201	ceramiek, bot
154	30/01/2007	3-4	D131/D201	ceramiek
155	30/01/2007	2	D207	skelet 51
156	30/01/2007	2	D141	ceramiek
157	31/01/2007	2	D209	skelet 52
158	31/01/2007	2	D210	skelet 53
159	31/01/2007	2	D211	skelet 54
160	31/01/2007	3-4	coupe D202	ceramiek
161	31/01/2007	3-4	coupe D202	ceramiek
162	31/01/2007	3-4	coupe D202	ceramiek, bot
163	01/02/2007	1	/	ceramiek
164	01/02/2007	2	D212	skelet 55
165	01/02/2007	3-4	D202	ceramiek
166	01/02/2007	3-4	D202	ceramiek, bot, metaal
167	01/02/2007	3-4	D213	ceramiek
168	01/02/2007	3-4	D214	ceramiek, bot
169	01/02/2007	3-4	D137	ceramiek, bot
170	02/02/2007	3-4	D203	ceramiek
171	02/02/2007	3-4	D131	ceramiek, bot, muntje
172	02/02/2007	2	D215	skelet
173	02/02/2007	2	D142	ceramiek
174	05/02/2007	2	D216	skelet 57
175	05/02/2007	2	D217	skelet 58
176	05/02/2007	2	D218	skelet 59
177	05/02/2007	2	D219	skelet 60
178	05/02/2007	2	D218/D219	ceramiek, bot
179	05/02/2007	2	D220	skelet 61
180	06/02/2007	1-2	/	ceramiek, bot
181	06/02/2007	1-2	D222	ceramiek, bot
182	06/02/2007	2-3	/	ceramiek, bot
183	06/02/2007	2	D223	skelet 62
184	06/02/2007	2	D224	skelet 63

185	07/02/2007	2-3	/	ceramiek, bot
186	07/02/2007	0-2	/	ceramiek, bot, glas
187	07/02/2007	2	D230	ceramiek, bot
188	07/02/2007	2-3	D221	ceramiek, bot
189	07/02/2007	2	D231	skelet 64
190	09/02/2007	2	D235/D237/ D238	ceramiek, bot
191	09/02/2007	2	D240	ceramiek, bot
192	12/02/2007	2-3	D159	ceramiek, bot
193	13/02/2007	2	D251	skelet 65
194	13/02/2007	2	D252	skelet 66
195	13/02/2007	2	D253	skelet 67
196	13/02/2007	3	D195	ceramiek, bot
197	13/02/2007	3	D248	ceramiek, bot, metaal
199	13/02/2007	3	D249	ceramiek
200	13/02/2007	3	D243	ceramiek, bot
201	13/02/2007	2	D254	skelet 68
202	15/02/2007	2	D256	skelet 69
203	15/02/2007	2	D257	skelet 70
204	15/02/2007	2	D258	skelet 71
205	15/02/2007	2	vulling D272	ceramiek, bot
206	15/02/2007	2-3	vulling D272	ceramiek, bot
209	21/02/2007	1-2	D268	ceramiek, bot
210	21/02/2007	1-2	D264	ceramiek, bot
211	21/02/2007	1-2	D261	ceramiek, bot
212	21/02/2007	1-2	/	ceramiek, bot
213	21/02/2007	1-2	/	ceramiek, bot
214	21/02/2007	1-2	profiel 4II	ceramiek, bot
215	22/02/2007	2	/	ceramiek
216	22/02/2007	2	D276	ceramiek, bot
217	22/02/2007	2	D276	ceramiek, bot
218	22/02/2007	2	D284	ceramiek, bot
220	23/02/2007	3	D149	ceramiek, bot
221	23/02/2007	3	D147	ceramiek, bot
222	23/02/2007	3	D148	ceramiek, bot
223	23/02/2007	3	/	ceramiek
224	27/02/2007	0-2	D288	ceramiek
225	27/02/2007	0-2	/	ceramiek, bot
226	27/02/2007	0-2	/	ceramiek, bot
227	27/02/2007	0-3	/	ceramiek, bot, natuursteen
228	01/03/2007	2	D230	ceramiek, bot, metaal
229	02/03/2007	2	D20	ceramiek, bot
230	02/03/2007	3	D292	ceramiek
231	02/03/2007	2	D81	glas
232	02/03/2007	3	D195	ceramiek, bot
233	02/03/2007	2	D170	ceramiek
234	02/03/2007	3-4	/	ceramiek, bot
235	02/03/2007	2	D260	ceramiek, bot

236	02/03/2007	2-3	D262	ceramiek, bot
237	02/03/2007	2-3	D262	ceramiek, bot
238	02/03/2007	2-3	D296	ceramiek, bot
239	02/03/2007	2-3	D264	ceramiek, bot
240	02/03/2007	2-3	D265	ceramiek, bot
241	02/03/2007	2-3	D269	ceramiek, bot
242	02/03/2007	2-3	D272	ceramiek, bot
243	02/03/2007	2-3	D279/D158	ceramiek, bot
244	02/03/2007	2-3	/	ceramiek, metaal (?)
245	02/03/2007	2-3	D284	ceramiek, bot
246	05/03/2007	2-3	D236	ceramiek
247	05/03/2007	2-3	D241	ceramiek, bot
248	23/02/2007	2	D192	Skelet 45
249	07/02/2007	2-3	D227	Ceramiek, bot
250	04/05/2007	3	D305	Ceramiek, bot
251	04/05/2007	3	D305	Ceramiek, Metalen naaldje
252	04/05/2007	3	D305	Ceramiek, Bot
253	03/05/2007	3	D310	Ceramiek (Sigilata), Bot
254	03/05/2007	3	D310	Ceramiek, Bot
255	04/05/2007	3	D318	Ceramiek, Bot
256	04/05/2007	3	D314-D318	Ceramiek, Bot
257	04/05/2007	3	D310	Ceramiek, Bot
258	04/05/2007	3	D314	Ceramiek
259	04/05/2007	3	D314	Ceramiek, Bot

• **Zone Ic**

vondstnr	datum	vlak	spoor	inhoud
1	23/10/2006	0-1	/	Keramiek, bot, glas, metaal
2	06/11/2006	0-1	/	Keramiek, bot, glas, metaal
3	07/11/2006	1	E95b	Keramiek, bot
4	07/11/2006	0-1	/	Keramiek, bot, glas
5	09/11/2006	2	Tussen E2c en E116	keramiek
6	09/11/2006	2	Tss E34-35-36	Keramiek, bot, metaal
7	09/11/2006	2	E123	Keramiek, bot, metaal
8	09/11/2006	2	E117	Keramiek, bot
9	09/11/2006	2	Aanlegsleuf E35	Keramiek, bot, metaal
10	09/11/2006	2	Tss E11c en E118	Keramiek, bot
11	09/11/2006	2	E164-165	Keramiek, bot, metaal
12	10/11/2006	2	Tss E117 en E118	Keramiek
13	10/11/2006	2	Tss E11c en E121	Keramiek
14	10/11/2006	2	E122	Keramiek, bot
15	10/11/2006	2	E123-126-127-128	Keramiek, bot, metaal
16	13/11/2006	2	E154	Keramiek, bot, metaal
17	13/11/2006	2	E145	Keramiek, bot
18	13/11/2006	2	E112	Keramiek, bot, metaal en glas
19	13/11/2006	2	Op E142	Keramiek, bot, metaal
20	13/11/2006	2	Op E134(10à15cm)	Keramiek, bot, metaal
21	13/11/2006	2	E182	Keramiek, bot
22	13/11/2006	2	E1	Keramiek
23	13/11/2006	2	?	Keramiek, metaal
24	15/11/2006	2	Tss E117 en E123	Keramiek, bot, metaal
25	15/11/2006	2	E123	Keramiek, metaal
26	15/11/2006	2	E140	Keramiek, bot, metaal
27	15/11/2006	2	E145(naast E141 en E144)	Keramiek, bot, metaal
28	15/11/2006	2	Op E142	Keramiek, bot, metaal
29	15/11/2006	2	Op E139	Keramiek, bot
30	15/11/2006	2	Bij E131	Keramiek, bot
31	15/11/2006	2	Tss E131 en E111	Keramiek, bot
32	15/11/2006	2	/	Keramiek
33	16/11/2006	2	E129	Keramiek, bot
34	16/11/2006	2	E127	Keramiek, bot, metaal
35	16/11/2006	2	E123b	Keramiek, bot
36	16/11/2006	2	Op E134(in donkergrijze laag)	Keramiek, bot
37	16/11/2006	2	E136	Bot
38	16/11/2006	2	Op E178	Keramiek, bot
39	17/11/2006	2	Op E178	Keramiek, bot, metaal
40	17/11/2006	2	Net ten westen	Keramiek, metaal

			van kelder 3, naast E137	
41	17/11/2006	2	E165	Keramiiek, bot
42	17/11/2006	2	E145	Keramiiek, bot
43	17/11/2006	2	Boven E176a, naast E28-29	Keramiiek, bot
44	20/11/2006	2	E179a	Keramiiek, bot, schelpen, glas, pijpjes
45	21/11/2006	2	Naast E177	Keramiiek, bot, metaal
46	21/11/2006	2	Ten zuiden en ten noorden van E215, bij E258	Keramiiek, bot
47	21/11/2006	2	E215	Keramiiek, bot
48	22/11/2006	2	E162	Keramiiek, bot
49	22/11/2006	2	Tss E130 en E131	Keramiiek
50	22/11/2006	2	Dicht langs E137	Keramiiek, metaal
51	22/11/2006	2	Bij w-zijde E31(N-kant)	Keramiiek, bot, metaal
52	24/11/2006	2	E184c	Keramiiek, bot, metaal
53	24/11/2006	2	E185	Keramiiek, bot
54	24/11/2006	2	E184b	Keramiiek, bot, metaal
55	24/11/2006	2	E186	Keramiiek, tegels
56	24/11/2006	2	E184a	Keramiiek, bot, metaal
57	24/11/2006	2	E184a	Keramiiek, bot, metaal
58	24/11/2006	2	E106	Keramiiek, bot, metaal, pijpje
59	27/11/2006	2	Ten westen van E75	Keramiiek
60	27/11/2006	2	Ten noorden van E183	Keramiiek, bot, metaal, gals, pijpje
61	27/11/2006	2	Net ten noorden van E183	Keramiiek, bot, metaal
62	27/11/2006	2	Net ten zuiden van E229	Keramiiek, bot
63	27/11/2006	2	Net ten zuiden van E183	keramiiek
64	27/11/2006	2	Net ten zuiden van E183	Keramiiek, bot
65	27/11/2006	2	Onder E106	Keramiiek
66	28/11/2006	2	E183a	Keramiiek, bot
67	28/11/2006	2	Zwart laagje in profiel tussen E36 en E180e	Keramiiek
68	29/11/2006	2	Ten westen van E95b	keramiiek
69	29/11/2006	2	Ten westen van E95b	Keramiiek
70	29/11/2006	2	E214	Keramiiek, bot, metaal
71	29/11/2006	2	Boven E214	Keramiiek, bot
72	29/11/2006	2	Aanleg sleuf	Keramiiek, bot

			schoolgebouw	
73	29/11/2006	2	E211	Keramiiek, bot
74	29/11/2006	2	E228	Keramiiek, bot
75	29/11/2006	2	E228	Keramiiek, bot, metaal
76	29/11/2006	2	E255	Keramiiek, bot
77	29/11/2006	2	E117	Baksteen als afboording vloertje
78	29/11/2006	2	E117(in mortel- en zavellaag van vloertje)	Keramiiek, bot, metaal
79	29/11/2006	2	E117c	Keramiiek, bot, metaal
80	30/11/2006	2	E117d	Keramiiek, bot, metaal
81	30/11/2006	2	E117e	Keramiiek, bot
82	30/11/2006	2	E122a	Keramiiek, bot
83	30/11/2006	2	Onder E142	Keramiiek, bot, metaal, munt
84	30/11/2006	2	E196	Keramiiek, bot, metaal
85	30/11/2006	2	E200	Keramiiek, metaal
86	30/11/2006	2	E193	Keramiiek, bot, metaal, vis
87	30/11/2006	2	E192	Keramiiek, metaal
88	30/11/2006	2	E134	Keramiiek, metaal
89	30/11/2006	2	Net ten oosten van E144	Keramiiek, bot, metaal
90	01/12/2006	2	E129	Keramiiek, bot, metaal
91	01/12/2006	2	E128	Keramiiek, bot, metaal
92	01/12/2006	2	E127(tss en onder steenlaag)	Keramiiek, bot, metaal
93	01/12/2006	2	Onder E189	Keramiiek
94	01/12/2006	2	E270	Keramiiek, bot
95	01/12/2006	2	Onder E142	Grape
96	04/12/2006	2-3	?	Keramiiek, bot, metaal
97	04/12/2006	2-3	?	Keramiiek, bot, metaal
98	04/12/2006	2	E247	Keramiiek, bot, metaal
99	04/12/2006	2-3	Onder E128=E123	Keramiiek, bot, houtskool
100	04/12/2006	2-3	Onder E127=E123	Keramiiek, bot, metaal
101	04/12/2006	2-3	E123b	Keramiiek, bot, metaal, munt
102	05/12/2006	2	E126	Keramiiek, metaal
103	05/12/2006	2-3	Onder E126=E123	Keramiiek, bot, metaal
104	05/12/2006	2-3	E123	Keramiiek, bot, metaal
105	15/12/2006	2	E217	Keramiiek, bot, metaal
106	15/12/2006	2	E256	Keramiiek
107	15/12/2006	2	E257	Keramiiek, bot, glas
108	15/12/2006	2	E219	Keramiiek, bot, metaal
109	15/12/2006	2	E234	Keramiiek
110	15/12/2006	2	E214	Keramiiek, bot, schelpen
111	15/12/2006	2	E255	Keramiiek, bot, metaal, glas
112	15/12/2006	2	E223	Keramiiek
113	15/12/2006	2	E228	Keramiiek, bot, metaal

114	15/12/2006	2	E245	Keramiek, bot, metaal, schelpen
115	15/12/2006	2	E208	Keramiek, bot
116	15/12/2006	2	E209	?
117	15/12/2006	2	E254a, dicht bij E178	Keramiek
118	15/12/2006	2	E214	Keramiek, bot, metaal
119	15/12/2006	2	E215	Keramiek
120	15/12/2006	2	E228	Keramiek, bot
121	15/12/2006	2	E216-255	Keramiek
122	15/12/2006	2	E171	Keramiek, bot
123	15/12/2006	2	E176a	Keramiek, bot
124	15/12/2006	2	E176b	Keramiek, bot, metaal, glas
125	15/12/2006	2	E222	Keramiek, bot
126	15/12/2006	2	E254a	Keramiek, bot, metaal
127	15/12/2006	2	E254b	?
128	15/12/2006	2	E216	Keramiek, bot, metaal
129	15/12/2006	2	E176c	?
130	15/12/2006	2	E239	Keramiek, bot
131	15/12/2006	2	E238	Keramiek
132	15/12/2006	2	E237	Keramiek
133	15/12/2006	2	E236	Keramiek, bot
134	15/12/2006	2	E243	Keramiek, bot
135	15/12/2006	2	E242	Keramiek, bot
136	15/12/2006	2	E233	Keramiek, bot
137	15/12/2006	2	E244	Keramiek, bot
138	15/12/2006	2	E248a	Keramiek
139	15/12/2006	2	E248c	Keramiek, bot, glas
140	15/12/2006	2	E248e	Keramiek
141	15/12/2006	2	E248f	Keramiek, bot
142	15/12/2006	2	E247	Keramiek, bot
143	18/12/2006	2	E175	Keramiek, bot, metaal
144	18/12/2006	2	E239	Keramiek, bot, metaal
145	18/12/2006	2	E241	keramiek
146	19/12/2006	2	E236	Keramiek, bot
147	19/12/2006	2-3	Onder E236 en 237, boven zwarte laag	Keramiek, bot
148	19/12/2006	2	E253	keramiek
149	19/12/2006	2	E231	Keramiek
150	20/12/2006	2	E247, coupe II	Keramiek, bot
151	20/12/2006	2	E248c, coupe II	Keramiek, bot
152	20/12/2006	2	E249, coupe II	Keramiek
153	20/12/2006	2-3	E215	Keramiek, bot, metaal
154	20/12/2006	2-3	E215(op E212)	Keramiek, bot
155	20/12/2006	2-3	E209-210	Keramiek, bot, metaal
156	20/12/2006	2-3	E208	Keramiek, bot, metaal
157	20/12/2006	2-3	E228	Keramiek, bot, metaal, glas
158	20/12/2006	2	E247, coupe I	Keramiek, bot
159	20/12/2006	2-3	E257, bij E180	Keramiek, bot, metaal

160	20/12/2006	2-3	Verdieping tss E233 en E234	Keramik, bot
161	20/12/2006	2-3	E208	Keramik, bot, metaal
162	21/12/2006	3	E262	Keramik
163	21/12/2006	2-3	E208, bij E262	Keramik, bot, metaal
164	21/12/2006	2	E234	Keramik, bot
165	21/12/2006	3	E265	Keramik
166	21/12/2006	3	E267	Keramik, metaal, houtskool
167	21/12/2006	3	E263	Keramik, bot
168	22/12/2006	2	E254, tss E31 en E137a	Keramik, bot, metaal
169	22/12/2006	2-3	Onder E162	Keramik, bot, metaal, 2 munten
170	09/01/2007	3	E269	Keramik, bot
171	09/01/2007	3	E270	Keramik, metaal
172	09/01/2007	3	E271	bot
173	09/01/2007	3	E190	Keramik, bot
174	09/01/2007	3	E275	Keramik, bot, metaal
175	09/01/2007	3	E276	Keramik, bot, metaal, munt
176	09/01/2007	3	E277	Keramik, bot, metaal
177	09/01/2007	3	E279	Keramik, bot, metaal, glas
178	09/01/2007	3	E121	keramik
179	09/01/2007	3	E268	Keramik, bot, metaal
180	11/01/2007	3	E280	?
181	11/01/2007	3	Onder E270	Keramik, bot, metaal
182	11/01/2007	3	Onder E269=E270	Keramik, bot, metaal
183	11/01/2007	3-4	Onder E269 en E270	Keramik, bot, metaal
184	15/01/2007	2-3	Onder E162	Keramik, bot, metaal
185	15/01/2007	2-3	Onder E164	Zwarte laag met ijzerslakken
186	15/01/2007	2-3	Net onder E185	Keramik, bot, metaal
187	15/01/2007	2-3	Mortellaag onder E164	Keramik, bot, metaal
188	15/01/2007	2-3	Tss vnr 185 en 187	Keramik, bot, metaal
189	15/01/2007	2-3	Tss E164 en vnr 187	Keramik, bot, metaal
190	15/01/2007	2-3	Onder E154	Keramik, bot, metaal
191	17/01/2007	3	E284e	Keramik, bot
192	17/01/2007	3	E278	Keramik, bot
193	22/01/2007	3-4	?	Zwarte laag
194	23/01/2007	3-4	E277g	Metaal(naald)
195	23/01/2007	3	E284c	Keramik, bot, metaal
196	23/01/2007	3	E284b	?
197	23/01/2007	3	E284f	keramik
198	24/01/2007	2-3	Groot profiel m	Keramik, bot, metaal
199	24/01/2007	2-3	Groot profiel l	Keramik, bot, metaal
200	24/01/2007	2-3	Groot profiel k, onder n	Keramik, bot, metaal

201	24/01/2007	2-3	Groot profiel n	Keramiek, bot, metaal
202	24/01/2007	2-3	Groot profiel e	Keramiek, bot, metaal
203	24/01/2007	2-3	Groot profiel i en k(zuidzijde)	Keramiek, bot, metaal
204	24/01/2007	2-3	Groot profiel o, bij kelder 2	Keramiek, bot, metaal
205	24/01/2007	2-3	Aanlegsleuf E35	Keramiek
206	25/01/2007	3	E274	Keramiek, bot
207	26/01/2007	3	E285	Keramiek, skelet dier, metaal
208	29/01/2007	2-3	E138-140	Keramiek, bot, metaal, munt
209	29/01/2007	2-3	E291	Keramiek, bot, metaal
210	29/01/2007	2-3	Tss E31 en E131	Keramiek, metaal
211	29/01/2007	2-3	?	keramiek
212	29/01/2007	3	E286	Keramiek, bot, metaal
213	29/01/2007	2-3	Groot profiel i, onder E141	Keramiek, bot, metaal
214	29/01/2007	2-3	Groot profiel r	Keramiek, bot, metaal
215	29/01/2007	2-3	Groot profiel s	Keramiek, bot, metaal
216	30/01/2007	2-3	E192	Keramiek, bot, metaal
217	30/01/2007	2-3	E195	Keramiek, bot, metaal
218	30/01/2007	3-4	E199-201	Keramiek, bot, metaal
219	30/01/2007	3-4	E200	Bot
220	30/01/2007	3-4	E201	Metaal
221	30/01/2007	3-4	E202	Keramiek, metaal
222	30/01/2007	3	E198	Keramiek, bot, metaal
223	30/01/2007	3	E203	Baksteen
224	30/01/2007	3	E205	Baksteen
225	31/01/2007	2-3	Onder E116, a	Keramiek, metaal
226	31/01/2007	2-3	Onder E116, b	Keramiek, bot
227	31/01/2007	2-3	Onder E116, e	keramiek
228	31/01/2007	2-3	Onder E199 en 204	Keramiek, bot, metaal
229	31/01/2007	2-3	Profiel 1, a	Keramiek, bot, metaal
230	31/01/2007	2-3	Profiel 2, net onder i	Keramiek, bot, metaal
231	31/01/2007	2-3	Profiel 2, tss b en e	Keramiek, bot
232	31/01/2007	2-3	Profiel 2, b	Keramiek, bot, metaal
233	31/01/2007	2-3	Profiel 2, e	Keramiek, bot, metaal
234	31/01/2007	2-3	Profiel 1, tss f en i	Keramiek, bot, metaal
235	01/02/2007	2-3	Losse vondst bij E199-201	1 metalen speldje
236	01/02/2007	2-3	E284 b-c	Keramiek, bot, metaal
237	01/02/2007	2-3	E284 d-e	Keramiek, bot, metaal
238	01/02/2007	3-4	Verdieping ten Z kelder 3	Keramiek, bot, metaal
239	01/02/2007	2-3	Bij verdieping profiel 4	Keramiek, bot, metaal
240	02/02/2007	3	E204	Baksteen

241	02/02/2007	3-4	Groot profiel, t	Keramiek
242	05/02/2007	3-4	?	Keramiek, bot, metaal
243	05/02/2007	3	E106	natuurstenen
244	07/02/2007	2-3	Profiel 2, e en algemeen	Keramiek, bot, metaal
245	07/02/2007	2-3	E160	Keramiek, bot, metaal
246	07/02/2007	3	Onder E125	Keramiek, bot, metaal
247	08/02/2007	3-4	Onder E115	Keramiek, bot
248	08/02/2007	3-4	E184	Keramiek, bot
249	08/02/2007	3-4	Onder E185	Keramiek, bot
250	09/02/2007	3-4	E277	Keramiek, bot, metaal
251	09/02/2007	3-4	Onder E288	Keramiek, bot
252	09/02/2007	3-4	Profiel 4, q	Keramiek, metaal
253	12/02/2007	3-4	Profiel 4, s	Keramiek, bot, metaal
254	12/02/2007	3-4	Hoek E32-35, onderzijde	keramiek

• **Zone II**

vondstnr.	datum	vlak	spoor	inhoud
1	17-04-2007	1	F1-F2	Ceramiek, Bot
2	17-04-2007	1	Ten Z v F3	Zeefmonster (4zakken)
3	17-04-2007	1	Ten Z v F3	Ceramiek, Bot
4	17-04-2007	1	F1, F6, F7	Ceramiek, Bot, Glas
5	18-04-2007	1	F1, F3	Ceramiek, Bot, Metaal, Glas, 1 Munt
6	18-04-2007	1	F1, F3	Ceramiek, Bot
7	18-04-2007	1	F1, F6	Ceramiek, Bot
8	18-04-2007	1	F2	Ceramiek
9	19-04-2007	1	F6, F9	Ceramiek
10	19-04-2007	1	F9	Ceramiek
11	20-04-2007	1	F10, F11	Ceramiek
12	20-04-2007	1	F6, F10	Ceramiek
13	20-04-2007	1	F9	Ceramiek
14	20-04-2007	1	F1, F9	Ceramiek
15	23-04-2007	1-2	F1, F9	Ceramiek

• **Zone III, sleuf 1**

vondstnr.	datum	vlak	spoor	Inhoud
1	06/10/2006	0-1	/	ceramiek, bot, metaal
8	09/10/2006	2	A15	hoornpit
9	09/10/2006	2	/	ceramiek
13	10/10/2006	2	A18	hoornpitten
15	11/10/2006	2	A21	ceramiek
18	12/10/2006	/	A14	ceramiek
21	12/10/2006	2	A23	ceramiek
22	12/10/2006	2	A23	ceramiek
24	12/10/2006	2	A24	ceramiek
28	12/10/2006	2	A24	Leder
29	12/10/2006	2	A24	Metaal
32	13/10/2006	0-1	A26	glas, ceramiek
33	16/10/2006	0-1	A33	Ceramiek
34	16/10/2006	0-1	A41	Ceramiek
35	16/10/2006	0-1	A36	ceramiek, bot
36	16/10/2006	0-1	A47	ceramiek
37	16/10/2006	0-1	A40	ceramiek, bot
38	16/10/2006	0-1	A28-30	ceramiek
39	17/10/2006	1-2	A29-30	ceramiek
40	17/10/2006	1-2	A56	hoornpitten
41	17/10/2006	1-2	/	ceramiek

- **Zone III, sleuf 2**

vondstnr.	datum	vlak	spoor	inhoud
3	09/10/2006	1	B5	ceramiek, bot
12	09/10/2006	1	/	ceramiek, bot